

“မဟာဝိဇ္ဇာဘုံ”

WWW.DHAMMARANSI.COM

လယ်တီပဏ္ဍိတ-ဆရာဦးမောင်ကြီး
စီစဉ်ရေးသားအပ်သော

ကိုမိုးကြိုး ပေးပို့လှူဒါန်းပါသည်ဗျာ

ပဋ္ဌာနိး အမေးအဖြေ

[ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏
ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် သဘောအားဖြင့် အကြောင်း
အကျိုး ဆက်လက်ဖြစ်ပွားပုံကို အချုပ်အားဖြင့် ရေး
သားစီရင်ထားသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။]

(မူပိုင်)

“မဟာဝိဇ္ဇာ”

လယ်တီ ပဏ္ဍိတ ပညာတိုက်
၂၄-စတုတ္ထ သော်မဆင် ရိပ်သာ
ရန် ကုန် မြို့။

စာအုပ်လင့်ပေါင်းစုံ

“မဟာဝိဇ္ဇာ”

လယ်တီ ပဏ္ဍိတ ပညာတိုက်
၂၄-စတုတ္ထ သော်မဆင် ရိပ်သာ
ရန်ကုန် မြို့။

MAHAWEIZZA PUBLISHING HOUSE,
No. 24, 4th Thompson Avenue,
Rangoon.

ဆရာဦးမောင်ကြီး ရေးသားစီစဉ်အပ်သော

ပဋ္ဌာန်း - အမေးအဖြေ

[ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏
ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊ သဘောအားဖြင့်
အကြောင်းအကျိုး ဆက်လက် ဖြစ်ပွားပုံကို
အချုပ်အားဖြင့် ရေးသား
စီစဉ်ထားသည်။]

(မူပိုင်)

လယ်တီ ပဏ္ဍိတ ပညာတိုက်
၂၄-စတုတ္ထ သွန်မဆင် ရိပ်သာ
ရန်ကုန်မြို့။

ဝဋ္ဋမဝစာပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် ၁၄၅- လမ်း ၅၀

ရန်ကင်းမြို့။

နိဂါန်း။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တူတော်အရင်း ဖြစ်တော်မူသော ဓမ္မာနိုးတော် အရှင် ဦးသုမင်္ဂလ ကိုယ်တော် သည် ၁၂၀၀-ခု နက္ခတ်လအတွင်း မုံရွာမြို့ လယ်တီ တိုက်ကြီးမှ မန္တိမဒေသသို့တရားဖူးရန်၊ ရန်ကုန်မြို့သို့ ထွက်လာ တော်မူခဲ့ရာ အကျွန်ုပ်ထံသို့ ကြွလာတော်မူပြီးလျှင် တိုက်တွန်းတော်မူသည်မှာ.....

“ဆရာ ရေးသားသောမဇ္ဈိမကြော-အမေးအဖြေ စာအုပ်၊ အနတ္တ လက္ခဏာသုတ် အမေး အဖြေ စာအုပ်၊ မဟာသထိပဋ္ဌာန် အမေးအဖြေ စာအုပ်များ သည် နိုင်ငံအနှံ့အပြား ထွန်း ကား ပျံ နှံ့ ပြီး လျှင် သာသနာတော်၏အကျိုး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာအမျိုး သားတို့အကျိုးကို နေ့ရှိသမျှ သည်ပိုးရွက်ဆောင်၍ နေသည်မှာ လွန်စွာ ထင်ရှား ထွပေပြီ။ သို့ရာတွင် ကြွင်းကုန်နေသော အချက်တစ်ခုကို ထင် မိ ဖြည့် ဖွက် ရေးသားရန် ဦးပဋ္ဌင်း တိုက်တွန်းပါရစေ။

ပဋ္ဌာန်း နှစ်ဆဲ လေး ပစ္စည်း၏ အမေး အဖြေ များကို ဆရာမရေးသားသေးပါ။ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် နှင့် တက္က ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းနှင့် စင်လျှဉ်း၍ လိုရင်း အရေးတကြီး သိသင့် သိတိုက်သော သဘော

နိဒါန်း

အဓိပ္ပါယ် များကို လွယ်လွယ်နှင့် သိကြရအောင် ပဋ္ဌာန်းအမေးအဖြေ ဟူသောအမည်နှင့် စာအုပ် ငယ်တစ်ခု ပြုလုပ် ရေးသား စေလိုပါသည်။ ထို စာအုပ်ကိုရေးသား၍ အနှံ့အပြားထွန်းကား သွား စေပါလျှင် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၌ သာမဟုတ်စာသင်သား ရဟန်းတို့၌လည်း ပဋ္ဌာန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဉာဏ် အခြေခံများကို တိုးပွား ရရှိကြပါလိမ့်မည်။ ရေး သားသောဆရာမှာလည်း ဓမ္မဒါနကုသိုလ်နှင့်ပညာ အလှူတော်ကြီးများလည်း တိုးပွားရန်ရှိပါသည်။”

ဤကဲ့သို့ တိုက်တွန်းတော် မူခြင်းကို အ ရင်း ပခာန ဝန်ခံချက်ထားပြီးလျှင် ဤ “ပဋ္ဌာန်း-အမေး အဖြေ” ကို ရေးသားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤ-ပဋ္ဌာန်း အမေးအဖြေ ကျမ်းသည် ငယ်ပင် ငယ်သော်လည်း သရုပ်အဓိပ္ပါယ်ပေါင်း များ စွာ ပြည့်နှက်၍ရှိသောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းဉာဏ်နှင့် ဆိုင် သောအရာတွင် များစွာအကျိုးထွန်းကားစေနိုင်ပါ လိမ့်မည်။ ဤ ကျမ်း ကို လေ့ ကျင့် ခဲ့ ပါ လျှင် ပစ္စည်း၊ ပစ္စယနှင့်တို့၏ သရုပ်နှင့်တကွ နှစ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတို့၏ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုကာ ဆက်သွယ် ကြပုံများကို ထင်ရှားစွာ သိမြင်တော် မူနိုင်ကြပါ လိမ့်မည်။

ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာတော်ကြီး ဆိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓ
 သာသနာတော်တွင် လွန်စွာနက်နဲ၍ ခဲခက်သွယ်သော
 အနှစ်သာရ အစစ်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် သာသ
 နာတော်ကြီးနှင့် ကံအားလျော်စွာ ကြံ ကြိုက်ကြ
 သည့်အခါ လူဖြစ်ကျိုးနပ်အောင် မိမိတို့ သဏ္ဍာန်၌
 ပဋ္ဌာန်းဥာဏ်မျိုးကို စိုက်ပျိုး ထူထောင်၍ ထား
 သင့်ကြပေသည်။ ။

ဤ ပဋ္ဌာန်း အမေးအဖြေသည် အလွယ်တကူ
 နှင့် ပဋ္ဌာန်းဥာဏ် ပွင့်လင်းအောင် ရေးသားထား
 အပ်သော စာအုပ် ဖြစ်လေ သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်း
 ဥာဏ်မျိုးကို စိုက်ပျိုးတော် မူလိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်
 အများတို့ အမြဲလက်ကိုင်ထားကာ ရှုစားလေ့ကျင့်
 တော်မူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

လယ်တီ ပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီး

၁၂၈၈-ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၉-ရက်။

ပဋ္ဌာန်းဆန္ဒနိဒါ

ရောင်ခြည်တော်ဘွဲ့ဂါထာ

{၁} နိလာနိလာ နိစ္ဆရန္တိ၊
 ဝိတာဝိတာစ ရံသိယော၊
 လောဟိတာ လောဟိတာစာဘာ၊
 ဩဒါတော ဒါတရံ သိယော။ ။

{၂} တမ္ဘာတမ္ဘာစ မဇ္ဈိဋ္ဌာ၊
 ပဘာသန္တိ ပဘာသရာ၊
 ဝေဆဗ္ဗဏ္ဏ ရံသိယော၊
 ဋ္ဌာတု မေ ဘဂဝါ သိဓေ။ ။

ပဋ္ဌာန်း၊ နက်နဲထူးဆန်း ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို၊ သဗ္ဗ
 သန္တိဿ၊ အနုလုံ၊ ပဋိလုံ၊ အစုံအဆန်၊ အတန်တန်
 ဆင်ခြင်တော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်၏၊
 နိလာ၊ ဆံတော် မုတ်ဆိတ်တော် မျက်ဝန်းတော်
 တစ်စုံ စိမ်းညိုသောအရပ်ဋ္ဌာနမှ၊ နိလာ၊ ကြာညို၊ နှို
 ညို ရတနာအညိုကဲ့သို့ စိမ်းတစ်စုံ မြသားလုံဖြင့်
 ညိုမှောင်သောရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊ နိစ္ဆရန္တိ၊
 နေအထောင် လအထောင် ဗြာဟ္မာ နတ်အရောင်
 ရတနာ နဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်က ထွန်း
 ရိုး၍ ပြုံးပြုံးကြွယ်ကြွယ် အံ့ဩသွယ်သွင် အဆန်း

တကြယ် ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်၏။ ပီတာဝ၊
 သိင်္ဂီရွှေထွတ် အရေတော်မှာလည်း၊ ပီတာဝ၊ မဟာ
 ဇောကား၊ ရွှေစကားနှင့် ရွှေသားရွှေရည် ထိန်ကြည်
 သစ်လင်း ပပ၊ ဝင်းကုန်သော၊ ရံထိယော၊ ဝါရောင်
 ဝင်းလျှပ် ရောင်ခြည်ခတ်တို့သည်၊ နိစ္ဆိရန္တိ၊ နေ
 အထောင်၊ လအထောင်၊ ဗြာဟ္မာနတ်အရောင် ရတ
 နာနဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိင်ခေါင်က လွှမ်းမိုး၍
 ပြီးပြီး ကြွယ်ကြွယ် အံ့ဩဘွယ်လျှင် အဆန်းတ
 ကြယ် ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်၏။ ။

လောဟိတာ၊ အာတော် လျှာတော် နှုတ်ခမ်း
 တော်နှင့် ခြေတော်ဘဝါး လက်ဘဝါး စသော
 ကိုယ်တော်အစိပ်စိပ်မှာ လောဟိတာ၊ ခေါင်ရင်း၊
 နှင်းဆီကမ္ဘလာနီနှင့် ကြာနီအလားပတ္တမြားအဆင်း
 ရှိကုန်သော၊ အာဘာ၊ နီရောင် ဝင်း လျှပ် ရောင်
 ခြည်ခတ်တို့သည်၊ နိစ္ဆိရန္တိ၊ နေအထောင်၊ လအ
 ထောင်ဗြာဟ္မာနတ်အရောင်ရတနာနဝရတ်အရောင်
 တို့ကို ထိင်ခေါင်က လွှမ်းမိုး၍ ပြီးပြီးကြွယ်ကြွယ်
 အံ့ဩဘွယ်လျှင် အဆန်းတကြယ် ကွန့်မြူးတော်မူ
 ကြလေကုန်၏။ ဩဒါတာ၊ စွယ်တော် သွားတော်
 မျက်ဖြူတော်အစုံဥဏ္ဍလုံမွေရှင်တော်ခတ်မှာ ဩဒါ
 တရံထိယော၊ စမ္ပိယံကြက်ရုံး ဇွန်ပန်းကုံးနှင့် ဝေ

တုံးဘော်သိုင်း စိန်ပန်းခိုင်အတူ ဝတ်လဲတော်ခွဲဖြူ
 နှင့် ကြေးဖြူပန်းအသွေးကဲ့သို့ ဖြူမွှေးစင်ကြယ်သော
 ရောင်ခြည်တော်ဓာတ်တို့သည်၊ နိစ္ဆိရန္တိ၊ နေအ
 ထောင်၊ လအထောင် ပြာဟွာနတ်အရောင် ရတနာ
 နဝရတ်အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်ကလွမ်းမိုး၍ ပြီး
 ပြီးကြွယ်ကြွယ် အံ့ဩဘွယ်လျှင် အဆန်းတကြယ်
 ကွန့်မြူးတော် မူကြလေကုန်၏။ တမှာ တမှာ၊ အ
 ထက်ဆံဖျားတော်တလျှောက်မှအောက်ခြေဘဝါး
 တော်တရိ ထိုထို-ထိုထို ကိုယ်တော်အပိင်အပိင်မှ
 မရှိဋ္ဌာစ၊ ခရမ်းသွေးအရောင် မရမ်းသွေး အရောင်
 တဝေဝေတပြောင်ပြောင် သပြေရောင် အဆင်းကဲ့
 သို့ ထိန်ဝင်းညိုမောင်းသော ရောင်ခြည်တော်တို့
 သည်၎င်း၊ ပဘာဿရာစ၊ နတ်မီးအရောင် လျှင်စည်း
 အရောင် ရတနာမျိုးစုံအရောင် ကြာမျိုးစုံ အရောင်
 ထိန်ပြောင်ဝင်းလက် ကြက်လျှာပြန်စိန်ရောင်ထွက်
 သကဲ့သို့ မိုးခိုးရက်ရက် ပြီးပြီးပြက်သော ရောင်
 ခြည်တော်တို့သည်၎င်း၊ ပဘာသန္တိ၊ နေအထောင်
 လအထောင် ပြာဟွာနတ်အရောင် ရတနာနဝရတ်
 ရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်ကလွမ်းမိုး၍ ပြီးပြီးကြွယ်
 ကြွယ် အံ့ဩဘွယ်လျှင် အဆန်းတကြယ် ကွန့်မြူး
 တော်မူကြလေကုန်၏။

ဝေံ၊ ဤရောင်ခြောက်သွယ် ရုဏ်တော်အထူး
 ကို နှိုးကြားတွင်ဆိုခဲ့သည်အတိုင်း၊ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသီ၊
 အညိုတဖြာ အဝါတထီ အနီတဆူ အဖြူတကြောင်း
 အမောင်းတချက် ပြီးပြက်ငွီးငွီး ခြောက်ပါးရောင်
 ဆိုင် အပြိုင်ပြိုင်ကို စိုးပိုင် ရရှိတော် မူပေသော၊
 ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော် သ ရ ဖူ ဆောင်းတော်မူ၍
 အောင်သူညွတ်ရုံး အထွတ်ဆုံးလည်းဖြစ်တော်မူပေ
 ထသော၊ သော၊ ထိုသုံးလောကညွန့်ဖူး နိဗ္ဗာန်မျှ
 ဖြစ်တော်မူသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ မေ၊
 ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း ဆက်သွယ်နည်းဖြင့် ဖွဲ့ စည်း က
 လာင် ရုပ်နာမ်ဓာတ်ကို စွဲမှတ်သမုတ် အကျွန်ုပ်၏၊
 သိရေး၊ ဆံပင်ဂ နိုင်ပန်းမြိုင်တောညို စိန်းစိုနွဲ့နောင်း
 ဦး ခေါင်း တွင်ခေါ် တောင်ထွတ်ပေါ်၌၊ ဌာတု၊
 ပဋ္ဌာန်းဉာဏ်သွား ဈာန်ကစားလျက် တန့်နားကိန်း
 ဝပ်တော်မူလှပ သုံးလောက၊ ကေသျှောင် ရွှေဘုန်း
 ခေါင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဘုရား။

ဘဂဝန်ဘုန်းလှိုင် နှုန်းမြိုင်တုကင်း အဘက်
 ကွာ၍ စကြာမင်း အစစ် ဖြစ်ကြီးဖြစ်တော်မူသော
 တိဘဝပ ရဂူ သယ မှူ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊
 ငါးပါးမာရ်နှင့် ပလ္လင်ဘွေထွတ် မြေတမုတ်ဝယ်
 ရွှေဝတ်ထွာမှုံ ကြာပဒုံသို့ အရန်လေးထီ ခိုင်နှင်းဆီ

ကို ဆွမ်းမိဆွတ်ချေ၍ ကရွတ်ခွေဝင့်စက်မှ လွတ် ထွက်တော်မူပြီးနောက်.....

သက္ကာသက္က နဝတာလီ ကိန်းယာယီဖြင့် ခိုခို ပြောင်းစံတော်မူဆဲအခါရတနာယုဒသက္ကာဟဝယ် ဓမ္မနက်ကျယ် သမုန်နှယ်သို့ ဆန်းကြယ်နက်ရှမ်း ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ထောက်ဆွမ်းမြူးကွန့် ရွှေဥာဏ် တော်လွန့်လေသော် ရောင်ညွန့်ရောင်စွယ် ရွှေဘုန်း တော်ချယ်သောကြောင့် သပ္ပာယ်ထိုရှုမဆုံး မိုးလုံး တပြင် ဝေဟင်အပြန့် မရပ်တန့်ဘဲ မဆန်နိုင်တဝေ ဝေ ညှိ၊ ရွှေ၊ နီ၊ ဖြူ အဆူဆူထွေးယှက်လျက် နိမေခင်း ရောင်အထွက် လျှပ်စည်းထွေ လက်သလို ပြိုးပြိုး ပြက် တငွါးငွါး ရောင်ခြောက်စုံကစားလျက် လော ကခတ်တိုက်အများကို ဖြန့်လွှားအင်ခြံတော်မူကြ လေ ကုန်သတည်း။

ရောင်ခြည်တော်ဖူးညွန့် ထွေးယှက်လိမ်လူးလွန့် လျက် မြူးကွန့်တော်မူစေရန် အကြောင်းရင်း သမု ဋ္ဌာန် ကေန်-ကေ ပဋ္ဌာနဟု နယထူးဆန်း မြတ် ပဋ္ဌာန်းကို ရှင်လန်းသောဥာဏ်ကသိုဏ်း သမာမိ ဖင်၊ တံတိုင်းဖြင့် ဋ္ဌာန်ကရိုဏ်းပြီသစွာ စေတနာ ထွတ်အမြတ်ဖြင့် ရွတ်ဘတ် သရဏ္ဍာယ်တော်မူကြ ပါကုန်လော။

WWW.DHAMMARANSI.COM
ပ ဌာန်း - အမေး အဖြေ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ

- {၁} ညိ၊ ရွှေ၊ နိဗ္ဗာ၊ ရောင်မောင်းဟူ၊ ခြောက်ဆူ
ပြိုးပြိုးပြက်။
- {၂} ပဌာန်းအရှိန်း၊ တထိန်ထိန်၊ မု နိန် ရောင်
တော်စက်။
- {၃} ရွှေအိမ်ရတနာ၊ စံနေခါ၊ ဦးစွာဆင်ခြင်
ချက်။
- {၄} ပဏ္ဍုဖြောင့်၊ ဝတိန်မြေ၊ ပင်ခြေ၊ ကသပ်
ထက်။
- {၅} နှစ်ဆဲ လေးခန်း၊ ဖြတ်ပဌာန်း၊ ရှင်လန်း
မိန့်တော်မြှက်။
- {၆} ကမ္ဘာ ထိပ်ထိပ်၊ ရွှေ ခွန်း လှိုင်း၊ သံဠိပ်
နှုတ်တော်တွက်။
- {၇} ထိမ်မွေ့ထူးချွန်၊ နည်း တ သွန်၊ အလွန်
ဆန်းကြယ်နက်။

ပဋ္ဌာန်းအမေးအဖြေ ပဏာမ

- {၈} ပဋ္ဌာန်းမိန့်ကြား၊ ရှင်တော် ဖျား၊ ဝတ်ထွားဦးနှိုက်လျက်၊
- {၉} ပဋ္ဌာန်းအမွန်၊ ကျမ်းကျိညွန့်၊ အကျွန်ရှိဦးလျက်၊
- {၁၀} သာရိပုတြာ၊ တော်လကျာ၊ ပဏာရှိဦးဆက်၊
- {၁၁} လယ်တီဘုန်းမော်၊ ကျေးဇူးတော်၊ ကော်ရော်မြတ်ဦးလျက်၊
- {၁၂} ပဋ္ဌာန်း၊ ဖြေ၊ မေး၊ ကျွန်ုပ်ရေး၊ မထွေးမရှုပ်ရှက်၊
- {၁၃} ပစ္စည်းပြုရိုး၊ ဖြစ်ပေါ်ကျိုး၊ နှစ်မျိုးဥာဏ်စွယ်ထွက်၊
- {၁၄} ပဋ္ဌာန်းမေးဖြေ၊ လေ့ကျင့်ပေ၊ သိလေမခဲခက်၊
- {၁၅} တက္ခဲအနှစ်၊ ဥာဏ်ဘွင့်ထွက်၊ တက်သစ်နေသို့လက်၊
- {၁၆} ဝိပဿနာ၊ ဥာဏ်ပညာ၊ လွယ်စွာလမ်းမှန်တက်၊

မေး။ ။ဘုန်းတော် ကြောက်ဆူ ပန်းမရွှေဖြင့်လှိုင်
ကြွကြည်အေး ဘုံတဝေးကို ပြန့်ပွားတော် မူစေ
နိုင်သော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ပဋ္ဌာန်းဒေသ
နာတော်မြတ်ကို အဘယ်အရင်၌ ဟောကြားတော်
မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ဘုန်းတော်မေ့နှင့် အောင်လံစိုက်၍ သုံး
တိုက်ဝေနေ များဗိုလ်ခြေတို့၏ ရိုသေ ဦးညွတ်ရာ
ဖြစ်တော်မူသော သုံးလောကထွတ်ထား ဖြတ်စွာ
ဘုရားသည် ယူဇနာတသောင်းကျယ်သောတာဝ
တိန်သာနတ်မြို့တော်ကြီးအတွင်း ပင်လယ်ကသစ်
ပင်ရင်း၌ ခင်းထားအပ်သော ပဏ္ဍုကမ္ဘလာ မြေ
ကျောက်ဗျာထက်ထူးဆန်းနက်နဲထွေသောပဋ္ဌာန်း
ဒေသနာတော်မြတ်ကို အကျယ်အားဖြင့်ဟောကြား
တော်မူပါသည်။

မေး။ ။ပဋ္ဌာန်းဒေသနာ၏ ဟောကြားရာ ဌာန
ကိုသိရပါပြီ။ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ထိုပဋ္ဌာန်း
ဒေသနာတော်မြတ်ကို အဘယ်ကာလ၊ အဘယ်အ
ရပ်ဌာနတွင် ရှေးဦးစွာဆင်ခြင်သုံးသပ်တော် မူပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ။ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ဝယ် လေးရိုင်သောသစ္စာ
ပန်းကို ဆင်ဖြန်းတော်မူပြီး၍ သုံးလောက ထွတ်

ထား ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူပြီးနောက် ခုနစ်
ပါးသောအရင်ဌာနာန့်၌ သတ္တဘဟ ဗံနေတော်မူစဉ်
အခါ စတုတ္ထသတ္တဘဟ၊ ရတနာဗဟရ ဣဒိမ်နန်း
တွင် ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်မြတ်ကိုသုံးသပ်ဆင်ခြင်
တော်မူပါသည်။

မေး။ ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီအစရှိသော အဘိဓမ္မာခုနစ်
ကျမ်းတို့တွင် ဤပဋ္ဌာန်းကျမ်းသည် အဘယ်ဌာန၌
တည်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၊ ဝိဘင်းကျမ်း၊ ဓါတုက
ထာကျမ်း၊ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်း၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၊
ယဓိကံကျမ်း၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းဟူ၍ အဘိဓမ္မာ ခုနစ်
ကျမ်းရှိရာတွင် ဤပဋ္ဌာန်းကျမ်းသည် ခုနစ်ခုမြေခံ
သတ္တမဌာန၌တည်သော ကျမ်းကြီးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ရတနာဗဟရ၊ သတ္တဘဟ၌ ထိုပဋ္ဌာန်းကျမ်း
မြတ်ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်တော်မူသော အခါ ရှင်
တော်မြတ်ဘုရား၏သဏ္ဍာန်တော်မှာအဘယ်ကဲ့သို့
ထူးထွေသော အခြင်းအရာတော်များ ဖြစ်ပေ ၊ လာ
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ အစရှိသောအောက်ခြောက်
ကျမ်းတို့ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်တော်မူသော အခါ
ရှင်တော်ဘုရား၏သဏ္ဍာန်မှ ရောင်ခြည်တော်မြေခံ

ပါးထွက်ပေါ် မြူးကွန့်ခြင်းမရှိပါ။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ် ကိုးသုံးသပ် ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ၌ သာဓျှင် ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါး ထင်ရှားစွာထွက်ပေါ် မြူးကွန့်၍သာပါသည်။

မေး။ ။ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းမြတ်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူမှ ရောင်ခြည် တော်ခြောက်ဆူ မြူးကွန့်တော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းမြတ်သည် အခြားသော အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့ထက် သဘောသာသာဝတ္ထုနည်း နိဿယအားဖြင့် ကြီးကျယ်နက်နဲထွ်ပါသည်။ သဗ္ဗညု ရွှေဉာဏ်တော်သည် အခြားသော အဘိဓမ္မာခြေခံ ကျမ်းတို့၌ အစွမ်းရှိသမျှလူးလွန်းမြူးကွန့်ခွင့်ကို မရ ပါ။ နည်းပေါင်းများစွာတို့ဖြင့် ကျယ်ဝန်းနက်နဲထွ်၍ နုယသာဂရမည်သော ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌သာ အ စွမ်းရှိသမျှ လူးလွန်း၊ မြူးကွန့်ခွင့်ကိုရပါသည်။

သမုဒ္ဒရာကြီးသာတွယ် ကြီးကျယ်နက်နဲထွ်သော ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်မြတ်ကြီးအတွင်း၌ သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော်ကြီး ကျက်စားကွန့်မြူးလေသောအ ခါ ရှေးဦးစွာ ရွှေဉာဏ်တော်တည်းဟူသော နာမ် ဓာတ်များသည် အထူးသဖြင့် ကြည်လင်တော်မူ ကြပါသည်။ ဉာဏ်တော်၏ ကြည်လင်ခြင်းကြောင့်

ထိုညာဏ်တော်အရှိန်ကို ရိက္ခံ၍ ဖြစ်ကြ ကုန်သော
 ရုပ်ခာတ်အပေါင်းတို့သည် ကောင်းစွာ ကြည်လင်
 ကြပါသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ရုပ်ခာတ်
 သဏ္ဍာန်တော်မှ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ဆိုင်တို့
 သည် အပြိုင်,အပြိုင်, ထွက်ကြွကွန့်မြူးကြပါသည်။
 ဤသည်ကား ပဋ္ဌာန်းဒေသနာကို ဆင်ခြင်တော်
 မူရာ၌ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ဆူတို့၏ထွက်တော်
 မူပုံသဘောဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ကျမ်းဂန်တို့၌ ပြဆိုအပ်သောအတိုင်း
 မဟာ သမုဒ္ဒရာသဘွယ် ကြီးကျယ် နက်နဲထွသော
 သာဂရလေးပါးသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဇလသာဂရ, သံသာရသာဂရ, ညာဏ
 သာဂရ, နယသာဂရ, ဤသည်ကား သာဂရ, လေး
 ပါး၏ သရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုသာဂရ လေးပါး၏ သဘော အ
 ဓိပ္ပာယ်ကို ထိလွယ်စုံဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ကမ္ဘာ လောကကို ဝန်းရံ၍နေသော
 သမုဒ္ဒရာရေပြင်ကျယ်ကြီးကို ဇလသာဂရခေါ်ပါ
 သည်။ သမ္ဘာတို့၏ ကျင်လည်ကြကမ်းစားရာ ရှည်
 လျား ကျယ်ဝန်းထွစွာသော သံသရာကြီးကို သံ
 သာရသာဂရခေါ်ပါသည်။ အလွန်ကျယ်ဝန်းထွစွာ

သော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ် တော် ကြီး ကို ဉာဏ သာဂရ ခေါ်ပါသည်။ နည်းပေါင်း များစွာ တို့ဖြင့် နက်နဲကျယ်ဝန်းသော ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးကို နုယ သာဂရ ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင် တော်မူရာ၌ ထွက်ပေါ်လာသော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ပါးတို့၏ သရုပ်ကို ဘောင်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ (၁) နိလ-စိမ်း ညှိသော ရောင်ခြည် တော်၊ (၂) ဝိတ = ဝါရွှေသော ရောင်ခြည်တော်၊ (၃) လောဟိတ = နီနွေးသော ရောင်ခြည်တော်၊ (၄) ဩဒါတ = ဖြူဖွေးသော ရောင်ခြည်တော်၊ (၅) မဇ္ဈိဋ္ဌ = မောင်းသောရောင်ခြည်တော်၊ (၆) ပဘဿ ရ = အရောင်စုံ ရောယှက်၍ ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် ထွန်း လင်းသော ရောင်ခြည်တော်၊ ဤသည်ကား ရောင် ခြည်တော် ခြောက်ပါးတို့၏ သရုပ် အဓိပ္ပာယ်များ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုရောင်ခြည်တော် ခြောက်ပါးတို့တွင် 'နိလ' ရောင်ခြည်တော်သည် အဘယ် ဌာနတို့မှ ထွက်ပေါ်၍ အဘယ်သို့အားဖြင့် ကွန့်ရှုံးတော်မူပါ သနည်း။

ဖြေ။ ။ ဆံတော်၊ မုတ်ဆိတ်တော်၊ မျက်နှက်
No. 3

တော်မှစ၍ စိမ်းညိုသော အရပ်ဌာနတို့မှ နိုလ်
 ရောင်ခြည်တော် ထွက်ပေါ် ကွန့်မြူးပါသည်။ ထို
 အခါ အနန္တ လောကဓာတ် အပြင်နှင့် အဇဇာခွင်
 ကောင်းကင်အလုံးမှာ အောင်မဲညိုပန်း၊ ကြာညို
 ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ထားသလို၊ နိုလာကျောက်၊ မြ
 ကျောက်တို့ဖြင့် ကြံမြောက်၍ထားသလို၊ နိုလာယာ
 တောင် ဖြယ်တောင်တို့ဖြင့် တပြောင် ပြောင်
 လွှဲခင်၍နေသလို၊ ဗပြားပုဆိုးကိုပြန်ချိမ်း၍ထားသလို၊
 စိမ်းညိုသော အရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထိန်
 လင်း၍နေပါသည်။

မေး။ ။ ‘ဝိတ’ရောင်ခြည်တော်သည် အဘယ်
 ဌာနတို့မှ ထွက်ပေါ်၍ အဘယ်သို့အားဖြင့် ကွန့်မြူး
 တော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အရှေ့တောင်၊ အသားတော်မှစ၍ ဝါရွှေ
 သော အရပ် ဌာနတို့မှ ‘ဝိတ’ ရောင် ခြည် တော်
 ထွက်ပေါ်ကွန့်မြူးပါသည်။ ထိုအခါ အနန္တ လော
 ကဓာတ်အပြင်နှင့် အဇဇာခွင်ကောင်းကင် အလုံး
 မှာ မဟာဋ္ဌေကားပန်း၊ စကားပန်း၊ ပိတောက်
 ပန်း တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ထားသလို၊ ရွှေရေတံခွန် မီး
 သွန်ကုသင်းကာ ရွှေမိုးတွေ ရှာသလို၊ ရွှေနာရန်
 သီလီယပ်တောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် လွှဲခင်၍

နေသလို၊ ရွှေပြတန် ရွှေပုဆိုးတို့ဖြင့် ဖြန့်မိုးဝန်းရံ၍
လားသလို၊ ထိုနည်းတူစွာ ဝါရွှေသော အရောင်တို့
ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထိန်လင်း၍ နေပါသည်။

မေး။ ။ ‘လောဟိတ’ ရောင် ခြည် တော် သည်
အဘယ်ဋ္ဌာနတို့မှ ထွက်ပေါ်၍ အဘယ်သို့အားဖြင့်
ကွန့်ရှိုးတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အသွေးတော်၊ လက်သည်းတော်၊ ခြေ
သည်းတော်၊ ခြေဘဝါးတော်၊ လက်ဘဝါးတော်၊
နှုတ်ခမ်းတော်၊ လျှာတော်မှစ၍ နိမြန်းသော အရပ်
ဋ္ဌာနတို့မှ လောဟိတ ရောင်ခြည်တော် ထွက်ပေါ်
ကွန့်ရှိုးပါသည်။ ထိုအခါ အနန္တ လောကဓာတ်
အပြင်နှင့် အဓဇာစွင် ကောင်းကင်အလုံးမှာ ကြာနီ
ပန်း၊ နှင်းဆီပန်း၊ ခေါင်ရန်းပန်း တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍
ထားသလို၊ ပတ္တမြားကျောက်တို့ကို ကြမြောက်၍
ထားသလို၊ ပတ္တမြားယပ်တောင်တို့ဖြင့် တပြောင်
ပြောင် လွှဲခပ်၍နေသလို၊ ကမ္ဘာလောနီ ပုဆိုးကို ဖြန့်
မိုးဝန်းရံ၍ထားသလို၊ ထိုနည်းတူစွာဖြင့် နေသော
အရောင်တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင် ထိန်လင်း၍ နေပါ
သည်။

မေး။ ။ ‘ဩဒါတ’ ရောင်ခြည်တော်သည် အ

ဘယ်ဌာနတို့မှ ထွက်ပေါ်၍ အဘယ် သို့ အားဖြင့် ကွန်မြူးတော် မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သွားတော်၊ စွယ်တော်၊ အရိုးတော်၊ မျက် ဖြူတော်၊ ဥဏ္ဏလုံမွေ့ရှင်တော် စသော ဖြူသော အ ခပ်ဌာနတို့မှ ဩဒါတ ရောင်ခြည်တော် ထွက်ပေါ် ကွန်မြူးပါသည်။ ထိုအခါ အနန္တ လောကဓာတ် အပြင်နှင့် အဇ္ဈာခွင်ကောင်းကင်အလုံးမှာ ကြာဖြူ ပန်း၊ မြတ်လေးဖြူပန်း၊ ဇွန်ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးထွမ်း၍ ထားသလို၊ ပုလဲနှင့်စိန်ကျောက်တို့ဖြင့် ကြမြောက် ၍ထားသလို၊ ငွေရေတံခွန် စီးသွန် ကျဆင်းကာ ငွေရိုးတွေရွာသလို၊ ငွေပြားယပ်တောင်တို့ဖြင့် တ ပြောင်ပြောင်ထွေခင်၍နေသလို၊ ငွေပြတန်ခွဲဖြူပုခင်း တို့ဖြင့် ဖြန့်ရိုး၍ထားသလို၊ ထိုနည်းအတူ ဖြူသော ရောင်ခြည်တော်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထိန်လင်း ၍ နေပါသည်။

မေး။ ။ 'မဒ္ဒိဋ္ဌ' ရောင်ခြည်တော်သည် အဘယ် ဌာနတို့မှ ထွက်ပေါ်၍ အဘယ်သို့အားဖြင့် ကွန်မြူး တော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ရှင်တော်မြတ် ဘုရား၏ ထို ထို ကိုယ် တော် အဝိတ်စိတ်မှ မဒ္ဒိဋ္ဌ ရောင်ခြည်တော် ထွက် ပေါ်ကွန်မြူးပါသည်။ ထိုအခါ အနန္တ လောကဓာတ်

အပြင်နှင့် အဇာတခွင် ကောင်းကင်အလုံးမှာ သပြေ သီးမှည့်ရောင်၊ မိုးကြိုးရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထိန်လင်း၍ နေပါသည်။

မေး။ ၊ 'ပာဘဿရ' ရောင်ခြည်တော်သည် အဘယ်ဋ္ဌာနတို့မှ ထွက်ပေါ်၍ အဘယ်သို့အားဖြင့် ကွန့်ရှုံးတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ ရွှေ ကိုယ် တော် အလုံးမှ ပာဘဿရ ရောင်ခြည်တော် ထွက်ပေါ် ကွန့်ရှုံးပါသည်။ ထိုအခါ အနန္တလောကဓာတ် အပြင်နှင့် အဇာတခွင် ကောင်းကင် အလုံးမှာ နီ၊ ဖြူ၊ ညို၊ မှောင်၊ အရောင်အမျိုးစုံရှိသော ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ ထားသလို၊ နီ၊ ဖြူ၊ ညို၊ မှောင်၊ အရောင် အမျိုးစုံရှိသော နဝရတ်ကျောက်တို့ဖြင့် ကြံ့ဩခက်၍ ထားသလို၊ ကောင်းကင်တရိုးမှ နဝရတ်မိုးကြီး ပြိုးပြိုးစေသွန်၍ ရေတံခွန် ကျဆင်းသလို၊ နဝရတ် ကိုးသွယ် စီခြယ်အပ်သော ပုဆိုးဖြင့် ဖြန့်မိုး၍ ထားသလို၊ အရောင်မျိုးစုံရှိသော မီးပန်း၊ မီးရှူးတို့ဖြင့် အထူးထူးအထွေထွေ ညှိထွန်း၍ ထားသလို၊ ထိုနည်း၍ပုံ ရောင်စုံထွေးယွက် ပြိုးပြိုးပြက်သော အရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထိန်လင်း၍ နေပါသည်။

မေး။ ။ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်စုံအကုန်ထွက်

၍ကွန့်ရှိုးကြသောအခါ အခြား အရောင်များသည် ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ဆိုင်နှင့် ပြိုင်ဆိုင်၍ တွန်းတောက်နိုင်ပါမည်လော။

ဖြေ၊ ။အနန္တ လောကဓာတ်အတွင်းမှာ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ဆိုင်နှင့် ပြိုင်ဆိုင်၍တွန်းတောက်နိုင်သော အရောင်အလင်းတရမျှမရှိပါ။ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့ တင့်တယ်စွာ ကွန့်ရှိုးလာသောအခါ နေရောင်၊ လရောင်၊ ကြယ်တာရာရောင်၊ ရတနာရောင်၊ နတ်ဗြာဟ္မာတို့၏ ဘုံဗိမာန် အရောင်တို့သည် မထွန်း မပြောင် နိုင်ကြကုန်ဘဲ အရောင်တန်ခိုး၏ ထွမ်းဒိုးခြင်းကိုသာ ခံကြရပါသည်။ စကြာဝဠာပေါင်း တထောင်ကျ ကိုယ် ရောင် ဖြင့် ထွန်းပနိုင်သော ဗြာဟ္မာ ကြီးတို့၏ အရောင်များသည်လည်း နေဝန်း ထွက်ပြု လာသောအခါ ပိုးစုန်းကြူးရောင်ကဲ့သို့ဖြစ်ကြရပါသည်။ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ပါး၏ တန်ခိုးသည် ဤမျှလောက် ထွမ်းဒိုးနိုင်ပါသည်။

မေး၊ ။ထိုရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါးတို့သည် အဘယ်မျှလေဘိပြန်နို့၍ ထွန်းလင်းနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ၊ ။ရှင်တော်တရား၏ ကိုယ်တော်မှ ထွက်ကြွကွန့်ရှိုးသော ရောင်ခြည်တော်ခြောက်စုံ ရှုပါမူ

တို့သည် ထက်ဝန်းကျင် အရပ် ဆယ်မျက်နှာသို့ ပြန့်နှံ့၍ အနန္တ လောကဓာတ်များသို့ တိုင်အောင် ယွမ်းရိုး၍ ထွန်းလင်းနိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုရောင်ခြည်တော် ခြေခံပါးတို့သည် ယခုအခါသို့ တိုင်အောင် ထွန်းလင်းဆဲရှိကြပါသေး သလော။

ဖြေ။ ။ အဆုံးမရှိသော အနန္တ လောကဓာတ် များသို့ ယုံသန်း ကွန့်မြူးကြသော ရောင်ခြည်တော် တို့သည် ယခုအခါသို့ တိုင်အောင် ချုပ်ကွပ်ခြင်း မရှိဘဲ ထွန်းတောက်ဆဲ ဖြစ်ကြသည်ဟု ကျမ်းဂန် တို့၌ ပြဆိုပါသည်။

မေး။ ။ သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု၊ ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာ တော်ကို ဆင်ခြင်ရာဌာနမှစ၍ ရောင် ခြည် တော် ခြောက်စုံတို့၏ ထွန်းတောက် ကွန့်မြူးပုံများကို အ ကျယ်အားဖြင့် ဖြေကြား ပေးသောကြောင့် ဝမ်း ခြောက် ဝမ်းသာစွာ 'သဒ္ဓါကြည်ညိုရပေပြီ။ ထို့ ပြင်တစ်ခု မေးမြန်းရန် ရှိပြန်သည်မှာ ရှင်တော် ဗြဟ္မစုရားသည် ထိုပဋ္ဌာန်းတရားကို အဘယ် အ ခါကာလ၌ ဟောကြားတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ခြောက်ဝါအလွန် ခုနစ်ဝါမြောက် ကာ

လ၌ ထိုပဋ္ဌာန်းတရားကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

မေး။ ။အဘယ်အရပ်ဋ္ဌာနမှာဟောကြားတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ ဟောကြားတော်မူပါသည်။

မေး။ ။ပဋ္ဌာန်းတရားကိုဟောကြားရန်အထို့ငှါ ဘယ်အရပ်ဋ္ဌာနမှ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။တုန်းတော် ခြောက်ဆူ အောင်လံ ထူ၍ ပြိုင်သူဘက်ကင်း မင်းထက်မင်း ဖြစ်တော်မူသော ရှင်တော်မြတ်တရားသည် ခြောက်ဝါအလွန် ခုနစ်ဝါမြောက်ခါနီးတွင် သာဝတ္ထိနေပြည်တော် ကြီး၌ တိတ္ထိအပေါင်းတို့ကို နှိမ်နင်းတော်မူခြင်းငှါ တန်ခိုးဗျာဓိဟာကို အံ့ဩတွယ်ရာပြတော်မူပါသည်။ ထိုတန်ခိုးဗျာဓိဟာကိုပြတော်မူ၍အပြီးတွင် ဘန်ဆင်းအင်သော ရတနာစကြိုကြီးမှ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့တက်ကြွတော်မူပါသည်။

မေး။ ။တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ တက်ကြွတော်မူရာတွင် အဘယ်သို့ တက်ကြွတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ နှစ်ထွမ်း၊ သုံးဘဝါး၊ တန်ခိုးတော်အား
ဖြင့် တက်ကြွတော်မူပါသည်။

မေး။ ။ နှစ်ထွမ်း၊ သုံးဘဝါး၊ တက်ကြွတော်မူပုံ
ကို ထင်ရှားအောင် ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ တန်ခိုး ပြုတော်မူရာဖြစ်သော ရတနာ
စင်္ကြံထက်မှ လက်ှာခြေတော်ကိုကြွ၍ ယုဂန္ဓိရ်
တောင်ထိပ်၌ တဘဝါး နင်းတော်မူပါသည်။ ထို
နော် ရတနာစင်္ကြံထက်မှ လက်ဝဲခြေတော်ကိုကြွ၍
မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်၌ တဘဝါး နင်းတော်မူပါသည်။
ရတနာစင်္ကြံထက်မှ ယုဂန္ဓိရ် တောင်ထိပ်သို့ တ
ထွမ်း၊ ရတနာ စင်္ကြံထက်မှ မြင့်မိုရ် တောင်ထိပ်သို့
တထွမ်း၊ ရတနာ စင်္ကြံထက်၌ ဘဝါးတော် တခု၊
ယုဂန္ဓိရ်တောင်ထိပ်၌ ဘဝါးတော်တခု၊ မြင့်မိုရ်
တောင်ထိပ်၌ ဘဝါးတော်တခု ဤသည်ကား နှစ်
ထွမ်း၊ သုံးဘဝါး ကြွတော်မူရာဝယ် ထင်ရှားစွာ
ထိလွယ်အောင် အဓိပ္ပါယ်ဘော်ပြချက်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ပဌာန်းတရား
ကို ဟောကြားတော်မူသည်ဟုဆိုရာတွင် အဘယ်
နေရာထက်၌ သီတင်းသုံးခါ ဟောကြားတော် မူ
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ပင်လယ် ကသပ်ပင်ရင်း၌ ခင်းထား

အင်သော ပဏ္ဍုကမ္ပလာ မြကော့ကံဗျာထက်နွ
သီတင်းသုံးခါ ဟောကြားတော် မူပါသည်။

မေး။ ။ ထိုပဏ္ဍုကမ္ပလာ မြကော့ကံဗျာသည်
အလျား၊ အနံ့၊ အထု၊ ယူဇနာ၊ အားဖြင့် အဘယ်မျှ
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ပဏ္ဍုကမ္ပလာ မြကော့ကံဗျာ သည်
အလျားအားဖြင့် ယူဇနာ ခြောက်ဆယ်၊ အနံ့ အား
ဖြင့် ယူဇနာငါးဆယ်၊ အထုအားဖြင့် တဆယ့်ငါးယူ
ဇနာရှိပါသည်။

မေး။ ။ အဘယ်ဂုရိုလ်ကို အမှူးထား၍ ပဌာန်း
ဒေသနာတော် တရားကို ဟောကြားတော် မူပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ။ မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော သန္တုဿိတ
နတ်သားကို အမှူးထား၍ ဟောတော်မူပါသည်။

မေး။ ။ ထိုအခါ အဘယ် မျှလောကံ သော
ပကြာဝဠာတို့မှ နတ်ဗြာဟ္မာ အပေါင်းတို့ လာ
ရောက်၍ ပဌာန်းတရားကို ကြားနာကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ တသောင်းသော ပကြာဝဠာတို့ကံတို့မှ
နတ်ဗြာဟ္မာအပေါင်းတို့ လာရောက်၍ ကြားနာကြ
ပါသည်။

မေး။ ။ အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းကို အဘယ် မျှ

လောကံ ကာလအပိုင်းအခြားတို့ဖြင့် ပြီးဆုံးအောင်
ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ဗြေ။ ။ ခုနစ်ဝါမြောက်သောအခါ ဝါဆိုလပြည့်
ကျော်တရက်နေ့က စ၍ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့သို့
တိုင်အောင် သုံးလအပိုင်းအခြားဖြင့် ဟောကြား
တော်မူပါသည်။

မေး။ အဘယ် ခုနစ် သကရစ် တွင် ပဋ္ဌာန်း
တရားကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ဗြေ။ ။ မဟာသကရစ်၊ ၁၀၉-ခုနှစ်တွင် ပဋ္ဌာန်း
တရားကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

မေး။ ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီအစ ပဋ္ဌာန်းအဆုံး ရှိသော
အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းတို့ကို ဟောကြားတော် မူပြီး
သောအခါ အဘယ်မျှ အရေအတွက်ရှိသော နတ်
ဗြာဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် တရားထူးကို သိမြင်၍
ကျွတ်တန်းဝင်ကြပါသည်။

ဗြေ။ ။ နတ်ဗြာဟ္မာအပေါင်း ကုဇေရှစ်သောင်း
တို့သည် တရားထူးကို သိမြင်၍ ကျွတ်တန်းဝင်ကြ
ပါသည်။

မေး။ ။ မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော သန္တုဿ^၀
တနတ်သားသည် အဘိဓမ္မာတရားပွဲကြီး ပြီးဆုံး

သောအခါ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးများကို ခံစားရပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သန္တာန် သာဓိတနတ်သားသည် ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိဝိကိစ္ဆာကို ရှင်းလင်းအောင် ပယ်ခွါ၍ သောတာပန် ဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော အကျိုးထူးကို ခံစားရပါသည်။

မေး။ ။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ ဟောသော ပဋ္ဌာန်းတရားသည် လူ့ပြည်လောကမှာ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ထွန်းကားလာပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ရှင်သာရိပုတ္တရာကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ထွန်းကားလာပါသည်။

မေး။ ။ ထိုအကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည် ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း ခင်းထား အပ်သော ပဏ္ဍုကမ္မလာဇြိကျောက်ဖျာထက်၌ ဝါကပ်တော်မူပြီးလျှင် အဘိဓမ္မာရုနစ်ကျမ်းကို ဟောကြားတော်မူရာ ဆွမ်းခံချိန်အခါ၌ တရားဟော မပျက်စေရန် နိဗ္ဗိတကိုယ်တော်ပွားကို တန်ဆင်း၍ ထားခဲ့ပြီးမှ မြောက်ကျွန်းသို့ ဆွမ်းခံ ကြွတော် မူရန်

ယိမဝန္တာ-အနောဒတ်ဒိုင်သို့ ဆင်းသက်တော်မူ
 ပါသည်။ ထိုအခါရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီးသည် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား ဝတ်ကြီးဝတ်
 ငယ်အသွယ်သွယ်တို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်တော်မူ
 ပါသည်။ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားက တာဝတိံသာ
 နတ်ပြည်၌ ဟောကြားပြီးသမျှသော အဘိဓမ္မာ
 တရားတော်များကို ရှင်သာရိပုတ္တရာအား နေ့စဉ်
 ပြန်၍ ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ထိုနောက်တဖန် ရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်
 မြတ်ကြီးက ငါးရာသော တပြည့် ရဟန်းတော်တို့
 အားနေ့စဉ်အားဖြင့် သင်ကြားပို့ချတော်မူပါသည်။
 ထိုအခါကစ၍ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကြီးသည်
 လှူပြည် လောက၌ ထွန်းကား ပြန့်ပွား၍ လာ
 ပါသည်။

နိဒါန်းအမေးအဖြေပြီး၏။

မေး။ ။ ဘုန်းတော်ခြောက်ဆူ ပန်းမဂ္ဂ၊ ဖြင့် လှိုင်
 ကြွဇေ တိုက်တဝေးကို ပြန်မွှေးတော် မူစေနိုင်
 သော သုံးလောကဥသျှောင် ဘုန်းခေါင်မြတ်ဘုရား
 သည် ယဇိန် ကျမ်းကို ဟောပြီးသည့် အဆုံး၌
 ပဋ္ဌာန်းဒေသနာကို အဘယ်သို့ဝတင်ကာ ဟော
 ကြားတော်မူပါသနည်း။

ဗြေ။ ။ ဆုန်း တော် အ ကြိုက် မ ကိုနို သ ရ ဖူ ဆောင်းတော်မူသော တဆူထွတ်ထား သဗ္ဗညု ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ယခိုက်ကျမ်းကို ဟော တော်မူပြီးသည်၏အဆုံး၌ ဟောတု ပစ္စယော အာ ရမ္မဏပစ္စယော, အဓိပတိပစ္စယော, ဤသို့ စသော အားဖြင့် ပဋ္ဌာန်းဒေသနာကို စတင်ကာဟောကြား တော်မူပါသည်။

မေး။ ။ ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းကြီး၌ ပစ္စယုဒ္ဓေသ ခေါ် သော ပစ္စည်းအချုပ် သရုပ်ပေါင်းမည်မျှရှိသည်ဟု ဘော်ပြပါ။

ဗြေ။ ။ (၁)ဟောတုပစ္စည်း၊ (၂)အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ (၃)အဓိပတိပစ္စည်း၊ (၄)အနန္တရပစ္စည်း၊ (၅)သမ နန္တရပစ္စည်း၊ (၆)သဟဇာတပစ္စည်း၊ (၇)အညမည ပစ္စည်း၊ (၈)နိဿယ ပစ္စည်း၊ (၉)ဥပနိဿယ ပစ္စည်း၊ (၁၀)ဝုရေဇာတပစ္စည်း၊ (၁၁)ပစ္စိာဇာတပစ္စည်း၊ (၁၂)အာသေဝံနပစ္စည်း၊ (၁၃)ကမ္မပစ္စည်း၊ (၁၄) ဝိပါက ပစ္စည်း၊ (၁၅)အာဟာရ ပစ္စည်း၊ (၁၆) ဣဗ္ဗိယ ပစ္စည်း၊ (၁၇) ဈာန ပစ္စည်း၊ (၁၈)မဂ္ဂ ပစ္စည်း၊ (၁၉)သမ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၊ (၂၀)ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၊ (၂၁)အတ္ထိပစ္စည်း၊ (၂၂)နုတ္ထိပစ္စည်း၊ (၂၃) ဝိဂတပစ္စည်း၊ (၂၄)အဝိဂတပစ္စည်း။ ဤသို့အား

ဖြင့် ပစ္စယုဒ္ဓေသခေါ်သော ပဋ္ဌာန်းအချုပ် သရုပ် ၂၄ ပါးရှိပါသည်။

ဟေတုပစ္စည်း အမေး-အဖြေ

မေး။ ။ ပဋ္ဌာန်းနှစ်ဆဲ လေးပစ္စည်းတို့တွင် ပထမဆုံး ဖြစ်သော ဟေတုပစ္စည်း၏ သရုပ်ကို ဘော်လုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ၊ ဤတရား ခြောက်ပါးသည် ဟေတုပစ္စည်း သရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုဟိတ် ခြောက်ပါးတို့တွင် ကုသိုလ်ဟိတ်မည်မျှ၊ အကုသိုလ်ဟိတ်မည်မျှ၊ အဗျာကတဟိတ်မည်မျှ ရှိကြောင်းကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ၊ ဤတရားသုံးပါးကို ကုသိုလ်ဟိတ်ခေါ်ပါသည်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဤတရား သုံးပါးကို အကုသိုလ်ဟိတ်ခေါ်ပါသည်။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ၊ ဤတရားသုံးပါးကို အဗျာကတဟိတ်ခေါ်ပါသည်။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ အားဖြင့် ဝေဘန်ပိုက်သောအခါ ဟိတ်ပေါင်း ကိုးပါး ဖြစ်လာပါသည်။

ပဋိပက္ခနိး အစေးအမြေ

မေး။ ။ ဟောတုပစ္စည်းသည် အဘယ်သို့သော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ရေသောက်ခြင်းသည် သစ်ပင်ကြီးအား အစဉ်ကြီးပွား၍ စည်ကားအောင် ကျေးဇူးပြုတတ် သကဲ့သို့ ဟိတ်ခြောက်ပါး တရားတို့သည် အတု တကွဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်၊ စိတ္တဇရုပ် တို့ အား ကြီးပွားခိုင်မြဲစေရန် အကြောင်းမူလ သတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်ကြပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ရေသောက်ခြင်းနည်း၊ ကျေးဇူးကြွယ်၊ ကြီးကျယ် ကြောင်းရင်းများ။

မေး။ ။ ဟောတုပစ္စည်း၏ အကျိုးဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်သရင်းကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဟိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ၇၁, စေတသိတ် ၅၂, သဟိတ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ် သော စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှင့်တကွဖြစ် သောကမ္မဇရုပ်, ဤတရားများသည် ဟောတုပစ္စည်း ၏ ပစ္စယုပ္ပန်များဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ။ လောဘဟိတ်တရား၏ ကျေးဇူးပြုပုံ သဘောကို အဓိပ္ပါယ် အားဖြင့် သိလွယ်အောင် အ မြက်ချ ဘော်ပြပါ။

ဗြေ။ ။ လောဘာဟိတ်ဖြစ်လာသောအခါ မိမိနှင့် အတူတကွဖြစ်သော မိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို သာယာတင်မက်ခြင်းဖြစ်အောင် သွေးဆောင်ပါသည်။ ထိုမိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော မိတ္တူဖုတ်တို့ ကလည်း လောဘအယူအရာကို ရွက်ဆောင်ကြပါသည်။ ကာယဝိညာတ်လှုပ်ရှား၍ ကာယကံဖောက်ပြားပြီးလျှင် သူဥစ္စာကုန်ရိုးယုခြင်း၊ သူတပါးတို့၏ သားမယားတို့နှင့် ပြစ်မှားကြူးလွန်ခြင်းစသော ကာယ နှစ်ရိုက်မှုတို့ကို ပြုလုပ်ကြူးလွန်ပါသည်။ ဝစီဝိညာတ်လှုပ်ရှား၍ လောဘအယူအရာပါသောစကားတို့ကို ပြောခြင်း၊ မဟုတ်စတုရား မသားပြောဆိုခြင်းမှ စ၍ ဝစီနှစ်ရိုက်မှုတို့ကို ပြုလုပ်ကြူးလွန်ပါသည်။ ဤသည်ကား ဟေတုပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံသဘော အချက်ကို အမြောက်အမြစ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အာရမ္မဏပစ္စည်း အမေး-အဖြေ။

မေး။ ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း သရုပ်ကို ဘော်ပြပါ။

ဗြေ။ ။ အလုံးစုံသော အာရုံခြောက်ပါး တရားတို့ကို အာရမ္မဏပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ ပစ္စည်း သရုပ်မှာ မိတ်၊ စေတသိက်၊ ငှက်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်၊ အကုန်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ကျေးဇူး ပြု ပုံ သဘောကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ဤတန်း၊ တောင်တန်းတို့သည် အားအင် နှိုင်းသောသူတို့အား ဆွဲကိုင် ခြိတ်ကိုင်ရာ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတိသကဲ့သို့ အာရုံခြောက်ပါး တရား တို့ သည် စိတ်၊ စေတသိက်၊ တို့အား ဆွဲကိုင်ခြိတ်ကိုင်ရာ အဖြစ်ဖြင့်ကျေးဇူးပြုကြပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ဆွဲကိုင်ခြိတ်ကိုင်၊ ကျေးဇူးကြွယ်၊ ခြောက်သွယ် ခေါ်အာရုံ။

မေး။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ အကျိုး ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်ကိုဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။စိတ်(၈၉) စေတသိတ် (၅၂) ၏တရား တို့ကို အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံ သဘောကို အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်ထိလွယ်အောင် အခြွက် ဖွဲ့တော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ရှုပါရုံသည် စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်အား ခြိတ်ကိုင်ရာအဖြစ်ဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ထိုအခါစက္ခု ဝိညာဉ်စိတ်သည် အတူတကွဖြစ်သောစေတသိက် တို့နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကိစ္စဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။

ရူပါရုံကို အာရုံပြု၍ မြင်မှုတိစ္ဆကို အရင်းခံပြီးလျှင်
 စက္ခု၊ နှာ၊ ချစ်၊ ဝိ၊ ဝိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုအခါ
 အကုသိုလ်ဇောကုသိုလ်ပါလျှင် သာယာခြင်း၊ စိတ်ပန်း
 ရှင်းစသော အကုသိုလ်အမှုအရာများ ဖြစ်ပေါ်လာ
 ပါသည်။ ။ ကုသိုလ်ဇောကုသိုလ်ပါလျှင် ကြည်ညို
 ခြင်း၊ သောယာခြင်း၊ မေတ္တာဖြင့်ချစ်ခင်ခြင်း၊ ကရု
 ဏာဖြင့် သနားခြင်း၊ မုဒိတာဖြင့် ဝမ်းငြောက်ခြင်း၊
 ပညာဖြင့် လိမ္မာခြင်း၊ ဤသို့စသော ကုသိုလ်အမှု
 အရာများ ဖြစ်ပေါ် လာပါသည်။ ဤသည်ကား
 အာရမ္မဏ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပုံ အချက်ကို
 အမြွက်မျှ ဖြေဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အာရုံနှင့် စိတ် ယှဉ်တွဲ၍ အာရမ္မဏ
 သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ရူပါရုံသည် စက္ခုဗိညာဏ် စိတ်အား၊
 သဒ္ဓါရုံသည် သောတ ဗိညာဏ် စိတ်အား၊ ဂန္ဓာရုံ
 သည် ဗာနာဗိညာဏ်စိတ်အား၊ ရသာရုံသည် ဇိဋ္ဌာ
 ဗိညာဏ် စိတ်အား၊ ဖေဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည် ကာယ ဗိ
 ညာဏ်စိတ်အား၊ အရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ
 သည်။ အာရုံငါးပါးသည်မနောဓိတ်စိတ်အား အာ
 ရမ္မဏ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဓမ္မာရုံသည်

မနောဗိညာဏ်ပိတ်မတ်အား အာရမ္မဏာသတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ။ ပိတ်တို့သည် ဗြဟ္မစာရ အာရုံနှင့်ကင်း
၍ဖြစ်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ ။ မဖြစ်နိုင်ပါ။ အာရုံကို ဗြဟ္မစာရမှ ဖြစ်
ပေါ်နိုင်ကြပါသည်။

အဓိပတိပစ္စည်း အမေးအဖြေ

မေး။ ။ အာဟာယ် သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုသော
ပစ္စည်းကို အဓိပတိပစ္စည်း ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ကြီးကဲလွှမ်းမိုး အစိုးရခြင်း သတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူး ပြုသော ပစ္စည်းကို အဓိပတိပစ္စည်း ခေါ်
ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ဝကြာဘုန်းလှ၊ အုပ်စိုးမှုသို့၊ ပြိုင်တူမရှိ၊ အုပ်စိုး
ဘိ၊ အဓိပတိ ခေါ်သတည်း။

မေး။ ။ ထိုအဓိပတိ ပစ္စည်းသည် အာဟာယ်မှ
အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ သဟဇာတာ ဓိပတိ
အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိပါသည်။

မေး။ ။ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ပစ္စည်း သရုပ်ကို
ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ ။ ။ ဣဋ္ဌရုပ်, ဣဋ္ဌနာမ်များသည် အာရမ္မဏာ ဝိပတိ ပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး ။ ။ ဣဋ္ဌရုပ်, ဣဋ္ဌနာမ်များကို ခွဲခြား၍ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ ။ ။ အင်္ဂါရှိအပ်သော နိပ္ပန္နရုပ် (၁၀)ခု, ဒေါ သမုဒ္ဒေး, မောဟမုဒ္ဒေး, ဒုက္ခသဟဂုတ် ကြဉ်သော စိတ် (၇၄), ဒေါသ - ဣဿာ - မစ္ဆရိယ - ကုက္ကုစ္စ - ဝိပိကိစ္ဆာ - ကြဉ်သော စေတသိက် (၄၇), နိဗ္ဗာန်၊ ဤတရားများသည် အာရမ္မဏာ ဝိပတိ ပစ္စည်း၌ ဣဋ္ဌရုပ်, ဣဋ္ဌနာမ်များဖြစ်ပါသည်။

မေး ။ ။ အာရမ္မဏာ ဝိပတိ ပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ် သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ ။ ။ လောဘစိတ်(၈), မဟာကုသိုလ်စိတ် (၈), မဟာကြိယာညာဏသမ္ပယုတ်(၄), ဤတရား တို့သည် အာရမ္မဏာ ဝိပတိ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် များဖြစ်ကြပါသည်။

မေး ။ ။ အာရမ္မဏာ ဝိပတိ ပစ္စည်း၏ ကျေးဇူး ပြုပုံသဘောကို အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်အောင် အမြွက်၍ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ ။ ။ ဣဋ္ဌဖြစ်သော အဆင်းရှုပါရုံသည် အာ ရုံပြုသော လောဘစိတ်ကို လွှမ်းမိုး အုပ်စိုး၍ မခွါ

နိုင်တဲ့ ရွဲရွဲလမ်းလမ်းဖြစ်အောင်ကျေးဇူးပြုပါသည်။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံမှာ ကြော့မင်း၏ အာဏာကဲ့သို့လွန်စွာ ထက်မြက်စွာပါသည်။ ဤသည်ကား အာရမ္မဏာ ဓိပတိပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံအချက်ကို အမြွက်ချဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းနှင့် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ပစ္စည်းသည် အဘယ်ကဲ့သို့ ထူးခြား ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သာမည အာရုံသဘောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကိုအာရမ္မဏပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ အာရုံပြုသော စိတ်တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ အစိုးရသော အာရုံသဘောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏိက ခေါ်သော စကားနှစ်လုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကွဲပြားအောင် ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အာရုံခြောက်ပါးတို့ကို အာရမ္မဏ ခေါ်ပါသည်။ ထိုအာရုံ ခြောက်ပါးတို့ကို ရွဲလမ်း၍ ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်,စေတသိက်တရားတို့ကိုအာရမ္မဏိက ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။အာရမ္မဏာ ဓိပတိပစ္စည်း၏ သရုပ် သ

သောများကို ကောင်းစွာ ဖြေကြား သောကြောင့်
ထိရပေပြီ။ သဟဇာတာဝိပတိ ပစ္စည်းသရုပ် ကို
ဘော်ထုတ်၍ပြပါဦး။

ဗြေ။ ။ဆန္ဒ၊ ဝိတ္တ၊ ဝိနိယ၊ ဝိပိဿ၊ ဤ လေးပါး
သည် သဟဇာတာ ဝိပတိ ပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါ
သည်။

မေး။ ။သဟဇာတာဝိပတိပစ္စည်းကြောင့် ဖြစ်
ပေါ်သော ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်များကို ဘော်ထုတ်၍
ပြပါ။

ဗြေ။ ။မောဟမုဒ္ဒေး၊ ဟထိဘုပ္ပိန္ဒ ကြဉ်သော
ဒ္ဓိဟိတ်ဇော-တိဟိတ်ဇော-(၅၂)-ဝိပိကိန္ဒြာ ကြဉ်
သော ဖေတသိက်(၅၁), ဒ္ဓိဟိတ်ဇော တိဟိတ်ဇော
ကြောင့်ဖြစ်သော ဝိတ္တဇရုပ်, ဤတရား များသည်
သဟဇာတာဝိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်များ ဖြစ်ကြ
ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လက်၌

ဒ္ဓိဟေ-တိဟေ၊ ဇောန္တိဇထေ၊ ရစေဝိပတိ။

မေး။ ။သဟဇာတာဝိပတိပစ္စည်း၏ ကျေးဇူး
ပြုပုံသဘောကို အဓိပ္ပာယ်အပြုကိစ္စ ဘော်ပြပါ။

ဗြေ။ ဝိပိဿာဝိပတိခေါ်သော ပညာသည် သ
ဟဇာတာဝိပတိပစ္စည်းတင်သောအခါ၌ဒိန္နိဒ္ဓိအတူ

တကွဖြစ်သော စိတ်စေတသိက်တရားတို့ကို လွှမ်း
 မိုးအုပ်စိုး၍ မိမိသဘောနှင့်အတူဘ်မြင်လိမ္မာအောင်
 ရှက်ဆောင် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ မိမိကြောင့် ဖြစ်
 သော စိတ္တစရုပ်တို့ကိုလည်း လိမ္မာသော အယူအရာ
 အားဖြင့် ဖြစ်ပွားလေအောင် ရှက်ဆောင် ကျေးဇူး
 ပြုပါသည်။ ဤသည်ကား သဟ ဇာတာ မိပတိ
 ပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံအချက်ကိုအမြွက်မျှ ဖြေဆို
 ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အာရမ္မဏာမိပတိနှင့်သဟဇာတာ မိပ
 တိတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံသဘောသည် အဘယ် ကဲ့သို့
 ခြားနားပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အာရုံပြုသောစိတ်, စေတသိက်တို့ အပေါ်
 ၌ လွှမ်းမိုး အုပ်စိုး၍ကျေးဇူးပြုခြင်းကို အာရမ္မဏာ
 မိပတိပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ ။ အဘူတကွ ယှဉ်
 ဘော် ယှဉ်ဘက် ဖြစ် သော စိတ်, စေတသိက်တို့
 အပေါ်၌ လွှမ်းမိုး အုပ်စိုး၍ ကျေးဇူး ပြုခြင်းကို
 သဟဇာတာမိပတိပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။

အနန္တရပစ္စည်း၊ အမေး-အဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု
 သောပစ္စည်းကို အနန္တရပစ္စည်း ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ငါ့ ချုပ်ဆုံးပြီးနောက် အခြားမဲ့၌ စိတ်
ဝေတသိက် တရားတို့ ဖြစ်ပွားအောင် ရွက်ဆောင်
သမ္မ ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို အနန္တရပစ္စည်း
ခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ခြားမဲ့နာင်တွေ၊ ဖြစ်ပေါ်ပေ၊ မှတ်လေ နန္တရ၊

မေး။ ။ အနန္တရ၌ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်တို့ကို
ဘော်ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ရှေ့ရှေ့၌ ဖြစ်သော နာမ် တရားတို့ကို
အနန္တရပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ နောက်နောက်၌ ဖြစ်
သော နာမ်တရားတို့ကို အနန္တရပစ္စယုပ္ပန် ခေါ်ပါ
သည်။ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်မှာ အလွန်လွယ်ကူ
ပါသည်။

မေး။ ။ အနန္တရပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံသဘော
ကို အဓိပ္ပာယ်သိလွယ်အောင် အဖြေကိစ္စ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ စုတိ စိတ်သည် ပဋိသန္ဓေ စိတ်အား
အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပဋိသန္ဓေ
စိတ်သည် ပထမတွင် စိတ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပထမဇောသည် ဒုတိယဇော
အားအနန္တရသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသည်။ မဂ်စိတ်
သည် ဖိုလ်စိတ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု

ပါသည်။ ။ ဤသို့ စသော အားဖြင့် ရှေ့ရှေ့ပိတ်
သည် နောက်နောက်ပိတ်အား အနန္တရ သတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပုံအချက်မှာ လွန်စွာ ကျယ်ဝန်းစွာပါ
သည်။

မေး။ ။ အတိမဟန္တာရုံ စက္ခုဒွါရဗိတိ တချက်ကို
မူတည်၍ အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံအချက်ကို
ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အတိတဘဝင်ပိတ်သည်၊ ဘဝင်စလန
ပိတ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။
ဘဝင်စလန ပိတ်သည် ဘဝင်ပစ္ဆေဒ ပိတ်အား၊
ဘဝင်ပစ္ဆေဒပိတ်သည် ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်း ပိတ်အား၊
ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်းပိတ်သည် စက္ခုဗိညာဏ် ပိတ်အား၊
စက္ခု ဗိညာဏ်ပိတ်သည် သမ္ပုဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပိတ်အား၊
သမ္ပုဒ္ဓိန္ဒြိယံပိတ်သည် သန္တိရဏပိတ်အား၊ သန္တိ
ရဏပိတ်သည် ဝုဠောပိတ်အား၊ ဝုဠောပိတ်သည်
ပထမဇောပိတ်အား။ ပ။ ဆဋ္ဌမ ဇော ပိတ် သည်
သက္ကမဇောပိတ်အား၊ သက္ကမဇောပိတ်သည် ပထမ
တဒါနံပိတ်အား၊ ပထမ တဒါနံပိတ်သည် နုတိယ
တဒါနံပိတ်အား၊ နုတိယ တဒါနံ ပိတ်သည် ဘွင်
ပိတ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ။ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ရံဘန် ရံဘန်

နာမ်တရားတို့၏ အနန္တရပစ္စည်း ဆက်သွယ်ခြင်း သဘောသည် ပြတ်ကင်းနိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ ။ နိဗ္ဗာန်သို့မရောက်သေးသည့်ကာလပတ်လုံး သတ္တဝါ တို့၏ သန္တာန်၌ နာမ်တရား တို့၏ အနန္တရပစ္စည်း ဆက်သွယ်ခြင်း မကင်းနိုင်ပါ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စုတိပိတ် နောက်သို့ ရောက်မှသာလျှင် အနန္တရပစ္စယသတ္တိ ပြတ်ကင်းပါသည်။

မေး။ ။ နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားခိုက်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခိုက်၊ ထိုအခိုက်အခါတို့၌ နာမ်တရားမရှိသောကြောင့် အနန္တရပစ္စယသတ္တိ ကင်းသည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ ။ ထိုသို့ အချိန်ကာလ ခြားမှုဖြင့် အနန္တရပစ္စယသတ္တိပြတ်ကင်းသည်ဟု မဆိုရပါ။ နိရောဓ သမာပတ်ကိုဝင်စားသောအခါ၌ နိရောဓသမာပတ် မဖြစ်မှီက အဆုံးစွန်ချုပ်နေသောပိတ်သည် နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖိတ်အား အနန္တရ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်မှီ အဆုံးစွန်ချုပ်ခဲ့သော စုတိပိတ်သည် အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပြီးနောက် တာဝန်တာဝန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပဋိသန္ဓေပိတ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ

သည်။ ။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်မရသေးသမျှကာလ
ပတ်လုံး သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ အနန္တရပစ္စယ
သတ္တိမကင်းနိုင်ကြောင်းကို ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။

အနန္တရပစ္စည်း အမေးအဖြေပြီး၏။

မှတ်ချက်။ ။ သမနန္တရပစ္စည်းသည် အနန္တရပစ္စည်းနှင့်
ကျေးဇူးပြုပုံ အလုံးစုံ တူမျှသောကြောင့် အမေးအဖြေ ခေး
သားရန် မလိုတော့ချေ။

သဟဇာတပစ္စည်း အမေးအဖြေ

မေး။ ။ ဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအားဖြင့်
ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို သဟဇာတ ပစ္စည်း
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အတူတကွ ဖြစ်ပေါ်စေရန် ကျေးဇူးပြု
သောပစ္စည်းကို သဟဇာတပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

အတူဖြစ်ရန်၊ ကျေးဇူးသန်၊ အမှန်သဟဇာ

မေး။ ။ သဟဇာတ ပစ္စည်း သမုင်ကို ဘော်
ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အလုံးစုံသော စိတ်-၈၉, စေတသိက်-
၅၂, မဟာဘုတ် ၄-ပါး, ပဗ္ဗဝေါကာရပဋိသန္ဓေ

နှင့် ဟဒယဝတ္ထု၊ ဤတရားစုသည် သဟဇာတ ပစ္စည်းသရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ် ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ စိတ်-၀၉၊ စေတသိက်-၅၂၊ ရှင်-၂၀၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနှင့် ဟဒယဝတ္ထု ဤတရားစုသည် သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ သဟဇာတပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံ သဘောကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ နှာမ်ခန္ဓာလေးပါးဟု ဆိုအပ်သော စိတ် စေတသိက်တို့သည် သဟဇာတသတ္တိဖြင့် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုကြပါသည်။ စိတ်၊ စေတသိက်တို့သည် စိတ္တဇ ရုပ်တို့အား သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့သည် သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုပါသည်။ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့သည် ဥပါဒါရုပ်တို့အား သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ။ မဟာကုသိုလ် ပထမ စိတ် ဖြစ် ခိုက်

သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ရုပ်နာမ်တို့၏ သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံသဘောကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ မဟာကုသိုလ်ပထမပိတ်ဖြစ်သော အခါ စေတသိက်(၃၈)ပါး ယှဉ်ပါသည်။ ထိုပိတ်ကြောင့် စိတ္တဇရုပ်များလည်း ဖြစ်ပေါ် ကြပါသည်။ ထိုရုပ် နာမ်တရားတို့တွင် စိတ်နှင့် စေတသိက်တို့သည် သ ဟဇာတ သတ္တိဖြင့် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုကြပါ သည်။ ထို စိတ်, စေတသိက်တို့က စိတ္တဇ ရုပ်တို့ အား သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ စိတ္တဇရုပ်တို့၌ပါရှိသော မဟာဘုတ်ဓာတ်လေးပါး တို့သည် သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် အချင်းချင်း ကျေး ဇူးပြုကြပါသည်။ ထိုမဟာဘုတ် ဓာတ်ကြီး လေး ပါးတို့သည် ကလောင်တူဖြစ်သော ဥပါဒါ ရုပ်တို့ အား သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဤသည်ကား မဟာကုသိုလ် ပထမပိတ်ဖြစ်ရန်၌ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပုံသဘောကို ဘော်ပြချက် ဖြစ်ပါသည်။

' မေး။ ။ ပဉ္စဝေါကာရတုံ၌ ပဋိသန္ဓေ တည်နေ ရန်အခါ ရုပ်,နာမ်, နှစ်ပါးတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ သဘောကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေအရိုက်၌ ပဋိ

သန္ဓေ စိတ်စေတသိက်နှင့် ဟဒယ ဝတ္ထု တို့သည် တဖြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ်ကြပါသည်။ ထိုနှစ်နှစ်တရား တို့တွင် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်စိတ်သည် ယဉ်ဘက်ဖြစ် သော ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် မှီရာဖြစ်သောဟဒယဝတ္ထု ရုပ်အား သဟဇာတသတ္တိဖြင့် အချင်းချင်းကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဟဒယဝတ္ထု ရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် စိတ်နှင့် စေတသိက်တို့အား သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဝတ္ထုဒသက က လာင်နှံ့ပါရှိသော မဟာဘုတ် လေးပါးတို့သည် အချင်းချင်း သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ သည်။ ထိုမဟာဘုတ် လေးပါးတို့သည် ကလာပ် တူဖြစ်သော ဥပါဒါရုပ်တို့အား သဟဇာတ သတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံနှင့် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကို သိလွယ်မှတ်လွယ်အောင် အချုပ်အား ဖြင့် ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ကာမ (၁၁)ဘုံ၊ အသညသတ် ကြည့် သော ရူပ (၁၅)ဘုံ၊ ဤ (၂၆)ဘုံကို ခန္ဓာငါးပါး အစုံအလင်ရှိသောကြောင့် ပဉ္စဝေါကာရဘုံ ခေါ် ပါသည်။ ထိုပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအနိက်၌ ဖြစ်ပေါ်သော ကာမ ပဋိသန္ဓေစိတ် (၁၀)၊ ရူပ ပဋိ

သန္ဓေပိတ် (၅), ဤ ၁၅-ပါးကို ပဉ္စဝေါကာရ
ပရိသန္ဓေခေါ်ပါသည်။

(သဟဇာတပစ္စည်း အမေး-အဖြေ ပြီး၏။)

အညမညပစ္စည်း အမေး-အဖြေ

မေး။ ။ အတယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို အညမည ပစ္စည်း
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သစ်သား သုံးခုကို ထောင်၍ ထားရာ
မလဲမပြိုအောင် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုဘိသကဲ့သို့
ငှက်၊ နှာမ်၊ အချင်းချင်း အပြန်အလှန်အားဖြင့် ကျေး
ဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို အညမည ပစ္စည်း ခေါ်ပါ
သည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

အချင်းချင်းပြန်လှန်၊ ပြုလေပြန်၊ မှတ်ရန် အည
မညတည်း။

မေး။ ။ အညမညပစ္စည်းသင်္ဂဟကို ဘော်ထုတ်
၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပိတ် (၈၉), စေတသိက် (၅၂), မဟာ
ဘုတ် (၄)ပါး၊ ပဉ္စဝေါကာရပရိသန္ဓေနှင့် ဟဒယ

ဝံတ္ထု၊ ဤတရားစုသည် အည မည ပစ္စည်း ထိုက်
သော တရားများဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အညမည ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် တရား
များကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ယခင်ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပစ္စည်းတရားတို့
သည်ပင်လျှင် အညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်တရား
များဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အညမည ပစ္စည်း၌ အဘယ် ကြောင့်
ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ချင်းတူ၍နေပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုနိုင်
မှ အညမညပစ္စည်းတွင် ပါဝင်ခွင့် ရသောကြောင့်
ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန် မကွဲပြားဘဲ သရုပ်အားဖြင့်
တူမျှ၍နေပါသည်။

မေး။ ။ မဟာဘုတ် ဓာတ်ကြီး လေးပါးကို မူ
တည်၍ အညမညပစ္စယုပ္ပန်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ အ
ချက်ကို အကြွက်မျှဖြေဆိုပါ။

ဖြေ။ ။ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့တွင် တေဇော
ဓာတ်က ပစ္စည်းတပ်လျှင် ကြွင်းသော ဓာတ်သုံး
ပါးတို့က ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ကြပါသည်။ ကြွင်းသော
ဓာတ်သုံးပါးတို့က ပစ္စည်း တပ်လျှင် တောဇော
ဓာတ်က ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပါသည်။ ပထဝီဓာတ် တေ

ဇောဇာတ်တို့က ပစ္စည်းတပ်လျှင် အာပေါဇာတ်၊
 ဝါယောဇာတ်တို့က ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ကြပါသည်။ အာ
 ပေါဇာတ်၊ ဝါယော ဇာတ်တို့က ပစ္စည်းတပ်လျှင်
 ပထဝီဇာတ်၊ တေဇောဇာတ်တို့က ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်
 ကြပါသည်။ နာမ်ခန္ဓာတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း
 အညမညသတ္တိဖြင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကျေး
 ဇူးပြုပုံတို့ကို သိရပါသည်။ ။ ဇော် မဟာဘူတံ
 ပဒိုဂ္ဂတယော မဟာဘူတာ၊ တယော မဟာဘူ
 တော၊ ပဒိုဂ္ဂဇောမဟာဘူတော၊ ဇောမဟာဘူတော၊
 ပဒိုဂ္ဂဇောမဟာဘူတာ၊ ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဟော
 တော်မူအပ်သော ပဋ္ဌာန်း ပါဠိတော်သည် အည
 မည ပစ္စယသတ္တိဖြင့် အချင်းချင်း အပြန် အလှန်
 ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြဆိုဟောကြားတော် မူအပ်သော
 ပါဠိတော်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကား အညမည
 ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံအချက်ကို အမြွက်စွာ
 ဖြေဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အညမည ပစ္စည်းသဘောနှင့် သဟ
 ဇာတ ပစ္စည်းသဘော အဘယ်ကဲ့သို့ ခြားနားပါ
 သနည်း။

ဖြေ။ ။ အချင်းချင်း အပြန် အလှန် ကျေးဇူးပြု
 သည်ဖြစ်စေ၊ မပြုသည်ဖြစ်စေ အတူတကွဖြစ်ပေါ်

နဲ့ပါလျှင် သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသည်။ အချင်းချင်း အပြန်အတှန် ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါမှ အညမည ပစ္စည်းတွင် ပါဝင်နိုင်ပါသည်။ ဤသည်ကား သဟဇာတပစ္စည်းနှင့် အညမညပစ္စည်းခြားနားချက်ဖြစ်ပါသည်။

(အညမည ပစ္စည်း အမေးအဖြေဦး၏)

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို နိဿယ ပစ္စည်းခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ တည်ရာရှိရာအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို နိဿယပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ရှိရာဖြစ်စေ၊ ဖြစ်တုံပေ၊ မှတ်လေ နိဿယ။

မေး။ ။ နိဿယပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှအပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သဟဇာတနိဿယ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ပုရေဇာတ နိဿယ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ နိဿယအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် သဟဇာတနိဿယ

၏ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်များကို ဘော်ထုတ်၍
ပြပါ။

ဖြေ။ ။ သဟဇာတ နိဿယသည် ဖြေဆိုခဲ့ပြီး
သော သဟဇာတ ပစ္စည်းနှင့် အလုံးစုံ တုဗ္ဗသည်
ဖြစ်သောကြောင့် ဤအရာ၌ အထူးထပ်မံ၍ ဖြေဆို
ရန်မလိုတော့ပါ။

မေး။ ။ ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယ၏ ပစ္စည်းသ
ရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဝက္ခ၊ ဝတ္ထု အစရှိသော ဝတ္ထု ရုပ်
ခြောက်ပါးသည် ဝတ္ထု ပုရေဇာတ ပစ္စည်းသရုပ်
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်
သရုပ်များကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဝတ္ထုရုပ်ခြောက်ပါးကို
မှီ၍ဖြစ်သော အဂ္ဂပဓိပါက်လေးခုကြောင့်သော စိတ်
(၀၅)ခု၊ ပေတသိက်(၅၂)၊ ဤတရားစုသည် ဝတ္ထု
ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်းမှာ အင်္ဂါဘယ်
နှစ်ပါးရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏ ရှေ့၌ ဖြစ်ခဲ့ခြင်း၊ မှီရာ
ဖြစ်ခြင်း၊ ဤသို့အားဖြင့် အင်္ဂါနှစ်ပါး ရှိပါသည်။

မေး ။ ၊ ဝက္ခယဝတ္ထုနှင့် ဝက္ခယဝတ္ထု ဝိတ်တို့၏ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံကို အမြွက်အားဖြင့် ဘော် ပြပါ။

ဖြေ ။ ဝက္ခယဝတ္ထုသည် ဝက္ခယဝတ္ထုကို ခြံ၍ ဖြစ်ပေါ်ဥပါဒ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ ဝက္ခယ ဝတ္ထုက အကြောင်းပစ္စည်း၊ ဝက္ခယဝတ္ထု ဝိတ်က အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ပါသည်။ ဝက္ခယ ဝတ္ထုသည် ဝက္ခယဝတ္ထုဝိတ်၏ ရှေးကလည်း ဖြစ်ပါသည်။ မှီ ရာလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝက္ခယဝတ္ထု သည် ဝက္ခယဝတ္ထုဝိတ်နှင့် ယှဉ်ဘက် ဖြစ်သော ပေတထိက် (၇) တို့အား ဝုရေဇာတ နိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဝက္ခယ ဝတ္ထု သည် အကြောင်း၊ ဝက္ခယဝတ္ထုသည် အကျိုးဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကား ဝက္ခယ ဝတ္ထုနှင့် ဝက္ခယဝတ္ထု ဝိတ်တို့ ၏ ပစ္စည်းပြုပုံကို ဖြေဆိုချက် ဖြစ်ပါသည်။

မေး ။ ဝက္ခယဝတ္ထုဝိတ်၏ မှီရာဖြစ်သော ဝက္ခယ ဝတ္ထုသည် အဘယ်အရိုက်အတံ့၌ ဖြစ်ပေါ်၍ လာ ခဲ့ပါသနည်း။

ဖြေ ။ ဝက္ခယဝတ္ထုဝိတ် မဖြစ်ပေါ်မီ ရှေးအ တို့ မိတ္တက္ခဏ လေးချက် မြောက် အတိ တဘွင် နှင့် အတုပြိုင်၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုဝက္ခယ

ဝတ္ထုကို ဝတ္ထုဗိညာဉ်ပိတ်က ခြံ့ခြစ်ပေါ်ပါသည်။
ဝတ္ထုပုရေဇာတမှန်လျှင် ဤနည်းအတိုင်းပင် ဆီရ
ပါသည်။

မေး။ ။ ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ပဋည်း သ
ဘောကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ခြံရာဝတ္ထုလည်း ဖြစ်ပါမှ၊ အာရုံလည်း
ဖြစ်ပါမှ၊ ရှေးနှံလည်းဖြစ်ခဲ့ပါမှ ဤသဘော လက္ခ
ဏာ သုံးပါးသည် ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း
သဘောဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝတ္ထာရမ္မဏ ပစ္စည်း တပ်ပုံ သဘော
ကို အမြင်မျှဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အကြင်သူတယောက်သည် မိမိအဇ္ဈတ္တ
သန္တာန်ရှိသော ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို အာရုံပြု၍ ထို
ဟဒယ ဝတ္ထု ရုပ်ကို (တေံမေ ဇေသော ဟမေဠိ-
ဇေသောမေအတ္တာ) ဤသို့တဏှာ၊ မာန၊ ဗိဒ္ဓိ၊ အားဖြင့်
စွဲလမ်းသည်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့မဟုတ် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်
သည် မမြဲမှုအမှန်၊ ဆင်းရဲမှုအမှန်၊ အလိုသို့မလိုက်မှု
အမှန်၊ ဤသို့ဆင်ခြင်သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုအခါ၌ ထို
ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် အာရုံပြုသော စိတ်၊ စေတ
သိ က်တို့အား ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ သတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသည်။

(မှတ်ချက်။ ။ယခုပြဆိုခဲ့သော ဝတ္ထုရမ္မဏပုရေဇာတ သဘောသည် ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာဘော် ဘုရားကြီး၏ အလိုတော်အတိုင်းဖြစ်သည်။ ပြောရိုးဆိုရိုး အစဉ်အားဖြင့် မူ ကား၊ မရဏာသန္တအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသည် ရှိသော် (၁၇)ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုသည် ဝတ္ထုရမ္မဏပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း မည်၏။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကာမဇော (၂၉)တဒါရုံ (၁၀)အဘိညာဉ် ဒွေး၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုတ္တုစွံ၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ် သော စေတသိက် (၄၄) ဤတရားတို့သည် ဝတ္ထုရမ္မဏပုရေ ဇာတနိဿယပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် မည်ကုန်၏။ ။ဤသည် ကား ပြောရိုးဆိုရိုးအစဉ်ပေတည်း။)

နိဿယပစ္စည်း အမေး-အဖြေ ပြီး၏။

မေး။ ။အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကိုဥပနိဿယပစ္စည်း ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။အားကြီးသော မှီရာအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူး ပြုသောပစ္စည်းကိုဥပနိဿယပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

အားကြီးမှီရာ၊ ပြုကုံပါ၊ မှတ်ပါဥပနိဿယ၊

မေး။ ။ဥပနိဿယပစ္စည်းသည် အ တယ် မှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ ။ အာရမ္မဏူပနိဿယ၊ အနန္တရူပနိဿယ၊ ပကတူပနိဿယအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်အာရမ္မဏူပ နိဿယ၏ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊ သရုပ်များကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဗြေ။ ။ အာရမ္မဏူပ နိဿယပစ္စည်းသည် ဖြေဆိုခဲ့ပြီးသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းနှင့် အလုံးစုံတူမျှသောကြောင့် ဤနေရာ၌ အထူးဖြေဆိုရန် မလိုတော့ပါ။

မေး။ ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကို အဘယ်ကြောင့် အာရမ္မဏူပ နိဿယ ပစ္စည်းဟူ၍ခေါ်ဆိုရပြန်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ။ သာဓာန် အာရုံမျိုးမဟုတ်ဘဲ အားကြီးသော မှီရာအာရုံမျိုး ဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏူပနိဿယဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါသည်။

မေး။ ။ အနန္တရူပနိဿယ၏ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်များကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဗြေ။ ။ အနန္တရူပ နိဿယသည် ဖြေဆိုခဲ့ပြီးသော အနန္တရ ပစ္စည်းနှင့် အလုံးစုံ တူမျှသောကြောင့် ဤနေရာ၌ အထူးဖြေဆိုရန် မလိုတော့ပါ။

မေး။ ။ အနန္တရ ပစ္စည်းကို အဘယ်ကြောင့် အနန္တ ရူပနိဿယ ပစ္စည်းဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပြန်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ။ နောက်ပိတ်တို့အားအစဉ်မပြတ်ဖြစ်ပေါ် စေရန် အားကြီးသော ဗြဟ္မာအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြု သောကြောင့် ရှေ့ရှေ့ပိတ်များကို အနန္တရူပနိဿ ယပစ္စည်းဟူ၍ခေါ်ဆိုရပါသည်။

မေး။ ။ အဘယ်ကြောင့် ပကတူပ နိဿယ ပစ္စည်းဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ပကတိသဘောအားဖြင့် အထင်အရှား ကျေးဇူးပြုသောကြောင့် ပကတူပနိဿယပစ္စည်း ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါသည်။

မေး။ ။ ပကတူပနိဿယ၏ ပစ္စည်းသရုပ် ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ကာလသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ပိတ် (၈၉), စေတသိက် (၅၂), ရုပ် (၂၀), နိဗ္ဗာန်, ပညတ်, ဤတ ရားစုသည် ပကတူပ နိဿယ၏ ပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ပကတူပနိဿယ၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဝိတ်(၈၉), ဝေတထိက်(၅၂), ဤတရား
စုသည် ပကတူပနိဿယသတ္တိပစ္စယုပ္ပန်တရားစုဖြစ်
ပါသည်။

မေး။ ။ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ပစ္စည်းပြုပုံ
အချက်ကို အကြွက်မျှထိလွယ်အောင်တော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပကတူပ နိဿယသတ္တိဖြင့် ပစ္စည်းပြု
ပုံများသည် လွန်စွာ ကျယ်ဝန်းများပြားထွ်ပါသည်။
အကြွက်မျှ ဖြေဆိုရသည်ရှိသော် ပညာရှိ သူတော်
ကောင်းကို ခြံရံရသဖြင့် ပညာတရား၊ ကုသိုလ်
တရားပွားများသောအခါ ပညာရှိသူတော်ကောင်း
သည် ပညာတရား၊ ကုသိုလ်တရားတို့အား ပက
တူပ နိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ သူ
မိက်ကို ပေါင်းသင်းမိသဖြင့် အ ကု သိုလ် တ ရား
ပွားများသောအခါ သူမိက်သည် အကုသိုလ်တရား
အား ပကတူပ နိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါ
သည်။ ကောင်းပြတ်ညီမျှသောဥတုကို ခြံရံရသဖြင့်
ချမ်းသာမှု သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ထို
ဥတုသည် သုခဝေဒနာအား ပကတူပ နိဿယ
သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ တောက်ပြန် ကြမ်း
တမ်းသော ဥတုကို ခြံရံရသဖြင့် ဆင်းရဲမှု နက္ခဝေ
ဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ထိုဥတုသည် နက္ခ

ဝေဒနာအား ပကတူပ နိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဒါန၊ သီလကို ပြုလုပ်ပြီးသောအခါ ထို ဒါန၊ သီလကို ဝမ်းမြောက်စွာ အာရုံပြု၍ ကုသိုလ် တဆင့် ပွားများ၍ နေပါလျှင် ကုသိုလ်သည် ကု သိုလ်အား ပကတူပ နိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဒါန၊ သီလကို ပြုလုပ်ပြီးသောအခါ ငါ အလှူရှင်ကြီး၊ ငါ သီလသမ္ပတိကြီး ဤ သို့ စ သော အားဖြင့် တက်ကြွား ခြင်္စောက်၍ နေပါလျှင် ကု သိုလ်သည် အကုသိုလ်အား ပကတူပ နိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ တစုံတခုသော အ ကုသိုလ်မှုကို ပြုပြီးသောအခါ ထိတ်လန့်စွာ နောင် တခုသော သဘောမျိုးဖြင့် အကုသိုလ်မှုတို့မှရှောင် ကြဉ်၍ ကုသိုလ်တရား ပွားများအောင် အားထုတ် ခဲ့ပ 'လျှင် အကုသိုလ်သည်ကုသိုလ်အား ပကတူပ နိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ တစုံတခု သော အကုသိုလ်မှုကို ပြုပြီးသောအခါ ထို အကု သိုလ်မှုကိုသာယာစွာလမ်း၍နေပါလျှင် အကုသိုလ် သည် အကုသိုလ်အား ပကတူပ နိဿယ သတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပွင့် တော် မူ ခဲ့ ပြီး သော တရားရှင်တို့ကို အာရုံပြု၍ ကြည်ညိုသွစွာ သဒ္ဓါ တရား ဖြစ်ပွား၍ နေပါလျှင် အတိတ် အာရုံသည်

ပစ္စုပ္ပန်စိတ်အား ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေး
 ဇူးပြုပါသည်။ ပွင့်တော်ပူလဘုံသော အနိမေက္ခေ
 ယု ဘုရားရှင်ကို အာရုံပြု၍ ကြည်ညိုထွဋ်စွာ သဒ္ဓါ
 တရားဖြစ်ပွား၍ နေပါလျှင် အနာဂတ် အာရုံသည်
 ပစ္စုပ္ပန်စိတ်အား ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေး
 ဇူးပြုပါသည်။ ဤသို့ စသောအားဖြင့် ပကတူပ
 နိဿယ၏ ကျေးဇူးပြုငုံမှာ လွန်စွာ များပြားထွပါ
 သည်။ ယခု ဖြေဆိုချက်မှာ အမြွက်မျှသာ ဖြစ်ပါ
 သည်။ ပဋ္ဌာန်း (၂၄) ပစ္စည်းတို့ တွင် ပကတူပ
 နိဿယ ပစ္စည်းကို အကျယ်ဝန်းဆုံးဟု ဆိုရပါ
 သည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

နာမ်၊ ရှင်၊ ပညတ်၊ အဇ္ဈိတ်၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကျယ်ဝန်း
 စွာ၊ သညာပကတူပ။

(ဥပနိဿယပစ္စည်း အမေးအဖြေပြီး၏။)

ပုရေဇာတပစ္စည်း အမေးအဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား
 ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို ပုရေဇာတပစ္စည်း
 ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ရှေး၌ ဖြစ်ခဲ့သော သဘော အား ဖြင့်

ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို ပုရေဇာတပစ္စည်း ခေါ်
ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ရှေး၌ပုံသေ၊ ဖြစ်ခဲ့ပေ၊ မှတ်လေပုရေဇာ၊

မေး။ ။ ပုရေဇာတပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အ
ပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ, ဝတ္ထု ပုရေဇာ
တ, ဝတ္ထုရမ္မဏ ပုရေဇာတအားဖြင့် သုံးပါး အ
ပြားရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အာရမ္မဏ ပုရေဇာ
တ ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော နိပ္ပန္နသရုပ် အဋ္ဌာရသ
သည် အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ပစ္စည်းမည်ပါသည်။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်
ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ကာမိတ် (၅၄), အဘိညာဉ်ဇွေး, အပ္ပ
မညာကြိဉ်သော ဝေတသိက်ငါးဆယ်, ဤတရားစု
သည် အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အရူပလေးဘုံ, အသညသတ် ဘုံတို့၌

ဤအာရမ္မဏ သုရေဇာတ ပစ္စည်းကို ရနိုင်ပါမည် လော။

ဗြေ။ ။ မရနိုင်ပါ။ ပဉ္စဝေါကာရ (၂၆) သို့တို့ နှိယာ ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ အဘယ် လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံမှ အာရမ္မဏ သုရေဇာတပစ္စည်း ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ။ ပစ္စယပ္ပန် နာမ်တရားတို့၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ပါမှ၊ ဂှေးနှိလည်းဖြစ်ပါမှ အာရမ္မဏသုရေဇာတ ပစ္စည်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ရူပါရုံနှင့် ဓက္ခုပိညာဉ်တို့၏ ပစ္စည်း ပစ္စယပ္ပန် ဖြစ်ပုံကို အမြွက်အားဖြင့် ဘော်ပြပါ။

ဗြေ။ ။ ဓက္ခုပိညာဉ်စိတ်သည် ရူပါရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုရူပါရုံသည် ဓက္ခုပိညာဉ်စိတ်၏ ဂှေးနှိလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အာရုံလည်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ရူပါရုံသည် ဓက္ခုပိညာဉ်စိတ်အား အာရမ္မဏ သုရေဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ရူပါရုံသည် အကြောင်း၊ ဓက္ခုပိညာဉ်သည် အကျိုးဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကား ရူပါရုံနှင့် ဓက္ခုပိညာဉ်တို့၏ ပစ္စည်းပြုပုံကို ဖြေဆိုချက်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုရူပါရုံသည် အဘယ်အခိုက်အတံ့၌ ဖြစ်ပေါ်၍ လာခဲ့ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဝက္ခယဝိညာဉ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်မီ အတိတ ဘွင်နှင့်အတူ ဖြစ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုရူပါ ရုံကိုပင် ဝက္ခယဝိညာဉ်စိတ်က အာရုံပြုပါသည်။ အာ ရမ္မဏ ပုရေဇာတမှန်လျှင် ဤနည်းအတိုင်းပင် သိ ရပါသည်။

(ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း အမေးအဖြေ ပြီး၏။)

ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း အမေးအဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ နောက်၌ဖြစ်ခြင်း သတ္တိအားဖြင့် ကျေး ဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း ခေါ်ပါ သည်။

မေး။ ။ နောက်၌ဖြစ်သောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြု ပုံအမျက်ကို အမြွက်မျှတော်ပြုပါ။

ဖြေ။ ။ နောက်နောက်၌ ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတ သိက်တို့သည် ရှေ့ရှေ့၌ဖြစ်ခဲ့၍ 'ဦး' အနေအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော စာသုတ ဖုတ်တို့အား တည်ခိုင် စေ

ခြင်းငှါ ပစ္စိာဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။
ဤသည်ကား ကျေးဇူးပြုပုံ အကြွက်ကို ဖြေဆိုချက်
ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

သတ္တရှိနေ၊ 'ဋ္ဌိ' ရှင်ထွေအား၊ စိတ်၊ ဝေ၊ နှစ်
ဖြာ၊ နောက်နောက်လာ၊ တည်ငှါ ပစ္စိာဇာ။

မေး။ ။ ပစ္စိာဇာတ၏ ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော်
ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အရူပပိပါက် လေးခုကြဉ်သော နောက်
နောက်သောစိတ် (၈၅), စေတသိက်(၅၂), ဤတ
ရားခုသည် ပစ္စိာဇာတ၏ ပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါ
သည်။

မေး။ ။ ပစ္စိာဇာတ၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ကို
ဘော်ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ငှေးငှေးစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်၍ 'ဋ္ဌိ' သို့
ရောက်ဆဲဖြစ်သော ရှင်ဟူသမျှသည် ပစ္စိာဇာတ
၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အရူပ လေးဘုံ၊ အသညသတ် ဘုံတို့၌
ဤပစ္စိာဇာတ ပစ္စည်းကို ရထိုက်ပါသလော။

ဖြေ။ ။ ဤပစ္စိာဇာတ ပစ္စည်းသည် နာမ်က
ရှင်အား ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့်

အရူပလေးဘုံ၊ အသည်သတ်ဘုံတို့၌ မရနိုင်ပါ။ ရှင်နာမ် နှစ်ပါးစုံသော ပဉ္စဝေါကာရ(၂၆)ဘုံတို့၌ သာ ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်း တပ်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ ။ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ဘဝတခု၌ အစ ဆုံးသော စိတ်ဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့၌လည်း ရုပ် မဖြစ် ခဲ့သေးပါ။ ထို့ကြောင့် ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်း မတပ် နိုင်ပါ။

မေး။ ။ သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ အတပင်္ဂါစိတ်က စ၍ ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်း တပ်နိုင် ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပထမတွင်စိတ်ကစ၍ စုတိစိတ် တိုင်အောင် အလုံး စုံသော စိတ်တို့သည် ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်း တပ်နိုင် ကြပါသည်။

မေး။ ။ နာမ်နှင့် ရုပ်တို့၏ ပစ္ဆိမာဇာတ ပစ္စည်း တပ်ပုံအချက်ကို သာဓကနှင့်တကွ ရှင်းလင်းစွာ ဘော်ပြပါဦး။

ဖြေ။ ။ ပထမ တွင်စိတ်သည် ပဋိ သန္ဓေ စိတ် အစိုက်၌ ဖြစ်ခဲ့သော ကမ္မဇရုပ်နှင့် ဥတုဇရုပ်တို့ အား ပစ္ဆိမာဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။

ဒုတိယ တွင်ပိတ်သည် ၎င်း၌ ဖြစ်ခဲ့သော ကမ္မဇ၊ ဥတုဇ၊ ပိဋကဇ ရုပ်တို့အား ပစ္စာဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပဝတ္တိအခါ ပိတ်ပိတ် ဖြစ်ပေါ်ရာ၌ အတိတ တွင်ပိတ်သည် ၎င်း၌ ဖြစ်ခဲ့၍ 'ဋီ' အနေအားဖြင့် ထင်ရှား ရှိခဲ့သော ဝတုဇရုပ် တို့အား ပစ္စာဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဤနည်းကို အဖို့ပြု၍ နောက်နောက် ပိတ်တို့က ၎င်း၎င်း၌ ဖြစ်ခဲ့သော ရုပ်တို့အား ပစ္စာဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ဝေဘန်၍ သိနိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ပစ္စာဇာတ ပစ္စည်း၏ ကျေးဇူး ပြုပုံ သဘောကို ဥပမာအားဖြင့် ထင်ရှားစွာ ပြပါဦး။

ဖြေ။ ။ နောက်နှစ်၊ နောက်နှစ် တို့၌ အဝဠမပြတ် ရွာသွန်းသော ချမ်းချမ်းတို့သည် ရှေ့နှစ်၊ ရှေ့နှစ်တို့က ကြီးပွား တည်တံ့၍လာခဲ့သော သစ်ပင်တို့အား စိမ်းစိုအားရှိအောင် ကျေးဇူးပြုကိသကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်မှာ နောက်နောက်၌ ဖြစ်သော ပိတ်တို့သည် ၎င်း၎င်း၌ ဖြစ်ခဲ့၍ 'ဋီ' အနေအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ရုပ်တို့အား တည်ခိုင် သန်စွမ်းစေသော အားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုကြပါသည်။ ဤသဘောကို ပစ္စာဇာတ သတ္တိသဘော ဆိုပါသည်။

ပစ္စာဇာတပစ္စည်း အမေးအဖြေ ပြီး၏။

အာသေဝနပစ္စည်း အပေး အဖြေ

မေး။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား ဖြင့် ကျေးဇူး ပြုသောပစ္စည်းကို အာသေဝနပစ္စည်း ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပွားခြင်း၊ ထုံခြင်း၊ အရှိန်အဟုန် ပေးခြင်း သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို အာသေဝန ပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ ထိုအာသေဝန ပစ္စည်းကို ဇာတ်တူသော ဇောစိတ်တို့၌သာ ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ အာသေဝန၏ ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော် ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ရှေးရှေး ဖြစ်သော ဇာတ်တူ လောကီ ဇော(၄၇)၊ ဝေတထိက်(၅၂) ၏ တရားစု သည် အာသေဝန၏ ပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ် လင်္ကာ

ရှေ့ဇောအစု ဇာတ်တူမှုကြောင့် ၊ ကု၊ အကုပါ။
ကြိယာတဖန် နန္တရံ၊ ပွားဟန် သေဝန။

မေး။ အာသေဝန၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်ကို ဘော် ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ဒိုလ်ဇော ကြည့်သော အလုံးစုံသော ဇော စိတ် (၅၁)၊ ဝေတထိက်(၅၂)သည် အာသေဝန၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဇော ဖြစ်ပါလျက် အာသေဝန ပစ္စည်း
မထင်သော ထရား သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အဆုံးဇော၊ မဂ္ဂဇော၊ ဒိုလ်ဇော ဤဇော
စိတ်များသည် အာသေဝန ပစ္စည်း မှတင်မူပါ။

မေး။ ။ အဘယ့်ကြောင့် အာသေဝန ပစ္စည်း
မထင်သည်ဟု သဘောနှင့်ထကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အဆုံးဇောသည် နောက်၌ ဆက်လက်၍
ဇောမဖြစ်သောကြောင့် ကျေးဇူးပြုရန် ပစ္စယုပ္ပန်
မရှိပါ။ ထိုကြောင့် အာသေဝန ပစ္စည်းမထင်နိုင်
ပါ။ မဂ္ဂဇောသည် နောက်၌ သဘော တူ သော
ဇော မဖြစ်လာဘဲ ဒိုလ်ဇောဖြစ်လာသောကြောင့်
အာသေဝနပစ္စည်း ထပ်နိုင်ရန် အခွင့်မရှိပါ။ ဇာတ်
တူသော 'ဇော' အချင်းချင်း ဖြစ်ပါမှ အာသေဝန
ပစ္စည်း ထပ်နိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ ဒိုလ်ဇောသည်
ဝိပင်္ကမ္ဘိန်း ဖြစ်၍ နေသောကြောင့် အာသေဝန
ပစ္စည်း ထပ်နိုင်ခွင့်ကို မရပါ။ အကုသိုလ်ဇော၊
ကုသိုလ်ဇော၊ ကြိယာဇောတို့ သာလျှင် အာသေ
ဝန ပစ္စည်းထပ်ခွင့်ကို ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ပစ္စည်းသာဖြစ်၍ ပစ္စယုပ္ပန် မဖြစ်သော
ဇော၊ ပစ္စယုပ္ပန်သာဖြစ်၍ ပစ္စည်းမဖြစ်သော ဇော
များကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပထမ ဇောသည် ပစ္စည်း သာ ဖြစ်၍ ပစ္စယုပ္ပန်မဖြစ်ပါ။ အဆုံးဇောနှင့် မင်ဇောများသည် ပစ္စယုပ္ပန်သာဖြစ်၍ ပစ္စည်းမဖြစ်ပါ။

အာသေဝနပစ္စည်း အမေး-အဖြေ ပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း အမေး-အဖြေ

မေး။ ။ အဘယ် သို့သော သဘော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုသော ပစ္စည်းကို ကမ္မပစ္စည်း ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ။ ယှဉ်တော်၊ ယှဉ်ဘက်ဖြစ်သော သမ္မ ယုတ်တရားတို့ကို ဆော်အောခြင်းသတ္တိဖြင့် ကျေး ဇူးပြုသောပစ္စည်းကို ကမ္မပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုကမ္မပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြား ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သဟဇာတကမ္မ၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ အားဖြင့် နှစ်ပါးရှိပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

သဟဇာတ၊ ခဏနာနာ၊ ဝေတနာ၊ မှတ်ပါနှစ် ကမ္မ။

မေး။ ။ သဟ ဇာတ ကမ္မ၏ ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ၊ ဖိတ်(၈၉) နှိုရှိသော ဝေတနာ (၈၉) သည် သဟဇာတ ကမ္မပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါသည်။
မေး၊ ။ သဟဇာတ ကမ္မပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ၊ ဖိတ်(၈၉), ဝေတနာ ကြဉ်သော ဝေတ သိက်(၅၁), ဝိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရား စုသည် သဟဇာတ ကမ္မပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ် ပါသည်။

မေး၊ ။ သဟဇာတ ကမ္မ၏ ပစ္စည်း တပ်ပုံ သဘောကို သိရအောင် အဖြေရှာဖွေ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ၊ ။ မဟာကုသိုလ် ပထမဖိတ် ဖြစ်ပေါ်ရာ ဝေတသိက် (၃၈)ပါး ယှဉ်ပါသည်။ ထိုဖိတ်နှင့် တပြိုင်နက် ဝိတ္တဇရုပ်လည်း ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုအခါ ထိုတရားတို့၌ ပါရှိသော ဝေတနာ ဝေ တသိက်သည် ယှဉ်ဘော်ယှဉ်ဘက် ဖြစ်သော နာမ် တရား တို့အား ဆိုင်ရာ ကိစ္စတို့၌ အသီး အသီး ဆောင်ရွက်ကြ ဝေရန် ဆော်အောခြင်း ကိစ္စဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ အထူး ဖြစ်ပေါ်သော ဝိတ္တဇ ရုပ်တို့အားလည်း အားရှိ သန်စွမ်းအောင် ဆော် အောခြင်း သက္ကိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပဋိသန္ဓေ အဓိကိစ္စ ပါရှိသော ဝေတနာသည် ယှဉ်ဘော်

ယှဉ်ဘက် ဖြစ်သော သမ္မယုတ်တရားတို့နှင့် တပြိုင်
နက် ဖြစ်ပေါ်သော ကမ္မဇရုပ်တို့အား ဆိုခဲ့ပြီးသော
နည်းအတိုင်း ဆော်အောခြင်းသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု
ပါသသည်။ ဤပစ္စည်းသည် သဟဇာတ ပစ္စည်း
မျိုး ဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စည်းပြုပုံမှာ သဟဇာတ
ပစ္စည်းကြီးနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကား
သဟဇာတ ကမ္မ၏ ပစ္စည်းပြုပုံ အချက်ကို အမြွက်
ဖွဲ့ ဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၏ ပစ္စည်းသရုပ်ကို
ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ အတိတ် ဖြစ်သော ကုသိုလ် စေတနာ
(၂၁), အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ(၁၂)
ဤတရားစုသည် နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၏ ပစ္စည်း
သရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်
သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ဝိဘက်ပိတ် (၃၆), စေတသိက်(၃၈),
အလုံးစုံသော ကမ္မဇရုပ် ဤတရားစုသည် သဟ
ဇာတ ကမ္မပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၏ ကျေးဇူး ပြုပုံ
သဘောကို ဘော်ပြပါ။

ဗြေ။ ကံမြောက်၍ ချုပ်လေပြီးသော ကုသိုလ်
 စေတနာ၊ အကုသိုလ် စေတနာ တို့သည် နောင်
 အကျိုးပေး၍ တန်သောအခါ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာနှင့်
 ကမ္မဇရုပ်များကို ဖြစ်ပေါ်အောင် ရှက်ဆောင်ပါ
 သည်။ ဤသည် ကား နာနာက္ခဏိက ကမ္မန္တ
 ကျေးဇူးပြုပုံသဘော ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် နာနာက္ခဏိက ကမ္မ
 ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါသနည်း။

ဗြေ။ ကံ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းက အချိန်ကာလ
 'ခဏ'တမျိုး၊ အကျိုးဖြစ်ပေါ်လာခြင်းက အချိန်ကာ
 လ'ခဏ'တမျိုး၊ ဤကဲ့သို့ ခဏ အသီးအသီးဖြစ်၍
 နေခြင်းကြောင့် နာနာက္ခဏိက ကမ္မ ခေါ်ပါသည်။

မေး။ သဟဇာတ ကမ္မနှင့် နာနာက္ခဏိက
 ကမ္မ မည်ကဲ့သို့ ခြားနားပါသနည်း။

ဗြေ။ သဟဇာတ ကမ္မသည် ပစ္စုပ္ပန်အနေ
 အားဖြင့် လက်ငင်း ကျေးဇူးပြုပါသည်။ နာနာက္ခဏိ
 က ကမ္မသည် အတိတ်သဘော၌တည်၍ အနာဂတ်
 ကာလ၌ ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုး ထရားတို့အား
 ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဤသည်ကား သဟဇာတ
 နှင့် နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၏ ထူးခြားပုံအချက် ဖြစ်ပါ
 သည်။

မေး။ ။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဓေတနာ သည်
ချုပ်လေပြီးဖြစ်ပါလျက် နောင်အခါ အကျိုးပေးရန်
အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအားဖြင့် တည်ရှိ
နေပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ကံမြောက် လေပြီးသော ဓေတနာ ဆို
သည်မှာ လွန်စွာ အာနုဘော် ကြီးမားထွ်ပါသည်။
ဓေတနာ ချုပ်၍ သွားသော်လည်း အကျိုး ဖြစ်စေ
ခြင်းတည်းဟူသော ကြိယာအမှုအရာအထူးသည်
ကား အလုံးစုံ ချုပ်ငြိမ်း၍ သွားသည် မဟုတ်ပါ။
အနုသယ သဘောကဲ့သို့ စိတ်အစဉ်၌ အမြဲခွဲကာ
လိုက်ပါ၍ နေပါသည်။ ထိုကြိယာ အမှုအရာ
အထူးကိုပင်လျှင် နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိဟူ၍
ခေါ်ဆိုရပါသည်။ ထိုသတ္တိ သည်ပင်လျှင် နောင်
အကျိုးပေးချိန် တန်သောအခါ အကျိုး အမျိုးမျိုးကို
ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

မေး။ ။ ကံမြောက်သော ဇော (၇) ကြိမ် ရှိရာ
တွင် ထိုဇောတို့၏ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိဖြင့်
အကျိုးပေးပုံကို အချိန် ကာလ အားဖြင့် ဝိုင်းခြား
ဝေစာနဲ့၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ထိုဇော (၇) ကြိမ်တို့တွင် ပထမဇော
သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ အကျိုးပေးနိုင်ပါသည်။

သတ္တမဇောသည် အခြားမဲ့ ဗုဒ္ဓိယဘဝ၌ အကျိုးပေးနိုင်ပါသည်။ အလယ်ဇော ငါးချက်သည် နိဗ္ဗာန် မရမီအတွင်း အခွင့်ကြုံသော ဘဝတို့၌ အကျိုးပေးနိုင်ပါသည်။ ဆိုခဲ့ပြီးသောအချိန်ကာလတို့၌ တစ်စုံတစ်ရာမျှအကျိုးမပေးသောကံကို အဟောထိက ကံခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

- (က) မျက်မှောက်ဘဝ၊ အကျိုးရ၊ ဒိဋ္ဌ၊ ဇောဦးသာ၊
 - (ခ) ခြားမဲ့ဘဝ၊ အကျိုးရ၊ ဥပ၊ ဆုံးဇောသာ၊
 - (ဂ) ပရံပရ၊ အနမတင်၊ အဆက်ဆက်ဝယ်၊ အကျိုးကြွယ်၊ အလယ်ဇောငါးဖြာ၊
 - (ဃ) ကံအဟောထိ၊ ကျိုးမရှိ၊ ကြိ-စေတနာ၊ မေး၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိဖြင့် အမျိုးမျိုး အကျိုးပေးနိုင်သောကံများကိုခွဲခြားဝေဖန်၍ပြပါ။
- ဖြေ၊ ထိုကံများသည် ဇနက ကံ၊ ဥပထံန္တက ကံ၊ ဥပပိဋက ကံ၊ ဥပစ္ဆေဒက ကံ အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိပါသည်။
- မေး၊ ထိုကံ လေးပါးတို့၏ အကျိုးပေးပုံ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလွယ်ရုံတော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပဒိုသန္ဓေအကျိုး ပဝတ္တိအကျိုးကို ဖြစ်
စေနိုင်သော ကံမျိုးကို ဇနကာကံ ခေါ်ပါသည်။
ယောကျ်ားပုံတတ်သော ကံမျိုးကို ဥပထမ္ဘကာ ကံ
ခေါ်ပါသည်။ ဘိစိး နှိပ်စက်တတ်သော ကံမျိုးကို
ဥပပိဇ္ဇကာ ကံ ခေါ်ပါသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးအောင်
အတင်း သတ်ဖြတ်တတ်သော ကံမျိုးကို ဥပစ္ဆေဒ
ကာ ကံ ခေါ်ပါသည်။ ဥပသာတကာ ကံလည်း ခေါ်
ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

(က) ဖြစ်ပွားစေမှု၊ ကျေးဇူးပြု၊ ကု၊ ကု၊ ဇနကာ

(ခ) ယောကျ်ားပုံသမှု၊ ကျေးဇူးပြု၊ ဥပထမ္ဘ
ကာ။

(ဂ) နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၊ ညှိုးနွမ်းစေမှု၊ ဘိစိးပြု၊
ဥပပိဇ္ဇကာ။

(ဃ) ပျက်ဆုံးစေမှု၊ အတင်းပြု၊ ဥပသာတကာ။
ခေး။ ။ ထိုပြင် တပါး ကံအပြား အသဟ်ခွ
ရှိပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဂရုကံ၊ အာသန္ဓကံ၊ အာပိဏ္ဏကံ ကုသုတ္တာ
ကံအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိပါသည်။

ခေး။ ။ ထိုကံလေးပါးတို့၏ သဘော အဓိပ္ပါယ်
ကို သိလွယ်ခွံ့ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ၊ ကံတပါးတို့ မတားဆီးနိုင်အောင် ကြီးကျယ်လေးလံသော ကံမျိုးကို ဂရုကံ ခေါ်ပါသည်။ သေခါနီးဆဲဆဲ၌ ပြုလုပ် ဖြစ်ပေါ်သော ကံမျိုးကို အာသန္နကံ ခေါ်ပါသည်။ အစဉ် မပြတ် ပြုလုပ် ဆည်းပူးလေ့ရှိသော ကံမျိုးကို အာပိတ္တကံ ခေါ်ပါသည်။ ထိုကံသုံးပါးမှ အလွတ်ဖြစ်၍ ရံခါရံတန် မှပြုလုပ် ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော ကံမျိုးကို ကရုတ္တာကံ ခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

- (က) ကံတပါးတို့မတားနိုင်ရာ၊ အားကြီးစွာ၊ သညာဂရုက၊
- (ခ) သေဆုံးလုမှ၊ ပြုသော်၎င်း၊ အဟောင်းပေါ်လာ၊ ကံနှစ်ဖြာ၊ သညာအာသန္န၊
- (ဂ) နေ့ရှည်လေ့ကျက်၊ ရက်ရှည်စွဲမြဲ၊ အထံထဲ၊ ခေါ်မြဲ အာပိတ္တ၊
- (ဃ) သုံးပါးမှလျှင်၊ အလွတ်ထင်၊ သညာကရုတ္တ၊

(မေး) နာနာကွက်က ကမ္မသတ္တိ အရာ၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိခဲ့ရာ အကျိုးပေးပုံမှာ မည်ကဲ့သို့ ထူးခြားကြပါသနည်း။

ဖြေ၊ အကုသိုလ် ကံသည် အပြစ်နှင့် တကွ ဆင်းရဲသော အကျိုးကို ပေးပါသည်။ ကုသိုလ်ကံ သည် အပြစ်မရှိ၊ ချမ်းသာသော အကျိုးကိုပေးပါ သည်။

မေး၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် နှစ်ပါး တို့တွင် အ ကုသိုလ်ကံ အပြားအဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ၊ ကာယကံ သုံးပါး၊ ဝစီကံ လေးပါး၊ မနောကံ သုံးပါးအားဖြင့် အကုသိုလ်ကံ ဆယ်ပါး ရှိပါသည်။

မေး၊ ထိုဆယ်ပါးတို့၏ သဋ္ဌာန်နှင့်သဘောကို ဘောင်ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ၊ ...၊ ဂါဏာတိပါတ-သူ့အသက်ကိုသတ် ခြင်း၊ အဒိန္နာဒါန-အရှင်မပေးသော သူဥစ္စာကိုခိုး ယူခြင်း၊ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ-သူ့သားမယားကို ပြစ်မှား ကြူးလွန်ခြင်း ဤသုံးပါးကို အကုသိုလ် (ကာယကံ) သုံးပါးခေါ်ပါသည်။ မုသာဝါဒ- မဟုတ် မမှန် လိမ်လည်၍ ပြောဆိုခြင်း၊ ပိသုဏဝါ စာ-အချင်းချင်း ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက် ဂကား ပြောဆိုခြင်း၊ ဖရုသဝါစာ-ယုတ်မာ ကြမ်းတမ်း သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ သဗ္ဗပ္ပလာပဝါစာ- အကျိုး မရှိ သိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊

ဤလေးပါးကို အကုသိုလ် (ဝစိကံ) လေးပါးခေါ်
 ပါသည်။ ။ အဘိဇ္ဇာ-သုတပါးတို့၏ ဝည်းပိမ်ကို
 မိမိဝည်းပိမ်ဖြစ်အောင် ကြံစည်ခြင်း၊ ဗျာပါဒ-သု
 တပါးတို့၏ အသက်ကို ဆုံးရှုံးအောင်ကြံစည်ခြင်း၊
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မှားသော အယူကိုယူခြင်း၊ ဤသုံးပါးကို
 အကုသိုလ် (မနောကံ) သုံးပါးခေါ်ပါသည်။ ။ ဖြေ
 ဆိုခဲ့ပြီးသော အယုတ်တရား ဆယ်ပါးကို အကုသ
 လ ကမ္မပထ ဆယ်ပါးဟူ၍၎င်း၊ နုစရိုက်ဆယ်ပါး
 ဟူ၍၎င်း ခေါ်ပါသည်။

- (က) သက်သတ်, ခိုးမှု, ကာမေသု၊ သုံးခု ကာ
 ယကံ။
- (ခ) မုသာ, မိတ်ခွဲ၊ ဆဲရေး, ပြိန်ဖျင်း၊ အပါယ်
 ချဉ်း၊ လေးသင်း ဝစိကံ။
- (ဂ) သူပိုင်နက်ကို၊ ကိုယ် ဘက် ညွတ် စေ၊
 အသေ တောင့်တ၊ ပါပဒိဋ္ဌိ၊ အယူငြိ၊
 ကြံ မနောကံ။

မေး။ ။ ထိုနုစရိုက် ဆယ်ပါးကို ပွားများ ဝေ
 ဘန်ခဲ့ပါလျှင် အဘယ်မျှ အပြား ရှိနိုင် ပါသနည်း။
 ဖြေ။ ။ ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်သော နုစရိုက်တမျိုး၊
 သူတပါး တို့ကို ပြုလုပ်အောင် တိုက်တွန်းသော
 နုစရိုက် တမျိုး၊ သူတပါး ပြုလုပ်သည်ကို ဝမ်း

မြောက်စွာ ချီးမွမ်းသော ဒုစရိုက်တမျိုး၊ သူတပါးပြု
လုပ်သည်ကို ဗိတ်အလိုတူသော ဒုစရိုက် တမျိုး၊
ဤလေးမျိုးဖြင့် ဒုစရိုက် ဆယ်ပါးကို မြောက်ပွား
လိုက်သည်ရှိသော် ဒုစရိုက် အကျယ် လေးဆယ်
ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ကိုယ်တိုင် တိုက်တွန်း၊ ချီးမွမ်းဗိတ်တူ၊ ပွားပြန်
မူ၊ မှတ်ယူလေးဆယ်ကံ။

မေး။ ။ အကုသိုလ်၏ ဆိုင်ရာဖြစ်သော ဒုစရိုက်
ဆယ်ပါးကို ခြားနားစွာ သိရပါပြီ။ အဘယ်တရား
များကို သုစရိုက်ဟု ခေါ်ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဒုစရိုက် ဆယ်ပါးတို့မှ ရှောင်ကြဉ်လျှင်
သုစရိုက် ဆယ်ပါး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသုစရိုက်
ဆယ်ပါးမှာ ကုသိုလ်အရာဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ သုစရိုက် ဆယ်ပါးကို သိရပါပြီ။ ကု
သိုလ် ပွားများကြောင်းဖြစ်သော ကုသလကမ္မပထ
တရား ဆယ်ပါးကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်ထကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဒါန-ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်း၊ သီလ-အ
ကျင့်သီလဆောက်တည်ခြင်း၊ ဘာဝနာ-ကမ္မဋ္ဌာန်း
ဘာဝနာ ပွားများခြင်း၊ အပစာယန-သက်ကြီး
သောသူ၊ ဂုဏ်ကြီးသောသူတို့ကို ရိုသေပူဇော်ခြင်း။

ဝေယျာဝစ္စ=ရတနာသုံးပါးနှင့်ဆိုင်သောကိစ္စ၊ ကု
 သိုလ်ရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စတို့၌ ကြောင့်ကြမိုက်၍
 ကုညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပတ္တိဒါန=ဒိဒိကုသိုလ်အတို့
 ကို သူတပါးတို့အား အချပေးဝေခြင်း၊ ပတ္တာနုမော
 ဒန=သူတပါးတို့ကအချပေးဝေသောအခါဝမ်းသာ
 စွာ သာဓုခေါ်ခြင်း၊ ဓမ္မသဝန=ရိုသေစွာ တရားနာ
 ခြင်း၊ ဓမ္မဒေသနာ=ကောင်းစွာ တရားဟောခြင်း၊
 နိဗ္ဗိဇုကမ္မ=ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်းမှစ၍
 ဖြောင့်မတ်သောအယူကို ယူခြင်း၊ ဤသည်ကား
 ကုသလကမ္မပထ တရားဆယ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ဒါ၊ သီ၊ ဘာ၊ ပူ၊ ကြောင့်ကြမိုက်နှင့်၊ အလှူဝေငှ၊
 အချသာဓု၊ သူတရားနာ၊ သိရာပြောဆို၊ ကံကို ကိုး
 ရိုး၊ ဆယ်မျိုးဝတ္ထု၊ ပုညမှ၊ သုခ ပွားများရန်။

မေး။ ထိုကုသလကမ္မပထ တရားကို ပွားများ
 ခဲ့ပြန်ပါလျှင် အဘယ်မျှ အပြားရှိနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုစရိုက် ခန်းတိုင် ဖြေဆိုခဲ့ပြီးသော အ
 တိုင်း ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ တိုက်တွန်းခြင်း၊ ဝမ်း
 မြောက်ခြင်း၊ သဘော တူခြင်း ဤ လေးပါးဖြင့်
 မြောက်ပွားသည့် ရှိသော် ကုသလ ကမ္မပထ အ
 ကျယ်လေးဆယ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ဒါနအရာ၌ ကံဖြစ်သော စေတနာသည် အဘယ်မျှ ရှိပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ ပုဗ္ဗစေတနာ၊ မုဉ္ဇစေတနာ၊ ပရစေတနာ အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိပါသည်။

မေး။ ထိုစေတနာ သုံးပါး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထိလွယ်အောင် ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ မလ္လမှီ ရှေးအတို၌ ဖြစ်ပွားသော စေတနာကို ပုဗ္ဗစေတနာခေါ်ပါသည်။ လှူဆဲအခိုက်၌ ဖြစ်ပွားသော စေတနာကို မုဉ္ဇ စေတနာ ခေါ်ပါသည်။ လှူပြီးသောနောက် ဝမ်းမြောက်စွာ ဖြစ်ပွားသော စေတနာကို ပရစေတနာခေါ်ပါသည်။ အလှူဒါန အရာ၌ ဤစေတနာ သုံးတန် ညီညွတ်မှ ထွက်ပြန် ကြီးကျယ်စွာ အကျိုးပေးနိုင်ပါသည်။

ကမ္မပစ္စည်း အမေးအဖြေပြီး၏။

ဝိပါက ပစ္စည်း အမေး-အဖြေ

မေး။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို ဝိပါကပစ္စည်းခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အကျိုးဝိဘက် ဖြစ်ပေါ်မှု သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို ဝိပါကပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ၊ ဝိပါက ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ ဖြစ်ပါ။

ဖြေ။ ၊ အလုံးစုံသော ဝိပါကစိတ် (၃၆)၊ စေတသိက် (၃၈) ဤတရားစုသည် ဝိပါက ပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ၊ ဝိပါက ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ ဖြစ်ပါ။

ဖြေ။ ၊ အလုံးစုံသော ဝိပါကစိတ် (၃၆)၊ စေတသိက် (၃၈)၊ ဝိညုတ်ဇွေးကြည်သော ဝိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားစုသည် ဝိပါက ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ၊ အဘယ်ကြောင့် ဝိပါကဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊ နာနာကွဏိကကံ၏ ရင့်ကျက်မှု အကျိုးသဘောဖြစ်သောကြောင့် ဝိပါကဟု ခေါ်ဆိုရပါသည်။

မေး။ ၊ ဝိပါက ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် တရားစုတွင် အဘယ်ကြောင့် ဝိညုတ်ဇွေးကို ကြည့်ထားရပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊ ဝိပါကစိတ် ဟူသမျှသည် ဝိညုတ်ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကြည့်ထားရပါသည်။

မေး။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုး ဖြစ်သော ဝိပါက်မိတ် (၃၆)ပါးရှိခဲ့ရာ အကုသလ ဝိပါက်မည်မျှ၊ ကုသလ ဝိပါက်မည်မျှ ရှိကြောင်း ကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ အကုသလ ဝိပါက်မှာ အဟိတ်မိတ်၌ ပါရှိသောအတိုင်း ခုနစ်ပါးပင် ရှိပါသည်။ ကုသ လ ဝိပါက်တို့မှာ အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက် (၈)၊ ဟောဝိပါက်(၈)၊ ရူပါဝစရဝိပါက် (၅)၊ အရူပါ ဝစရဝိပါက် (၄)၊ လောကုတ္တရာ ဝိပါက် (၄)၊ ဤ သို့ အားဖြင့် ကုသလ ဝိပါက်ပေါင်း (၂၉) ပါးရှိ ပါသည်။

မေး။ ထိုဝိပါက်တို့တွင် အဘယ်ကံကြောင့် အဘယ်ဝိပါက်များ ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ဆိုင်ရာ ဝေ ဘာန်၍ပြပါ။

ဖြေ။ အကုသိုလ် စေတနာ (၁၂) ပါးကြောင့် အကုသလဝိပါက်(၇)ပါးဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။ ကာ မာဝစရ ကုသိုလ်စေတနာ(၈)ပါးကြောင့် အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက် (၈)ခု၊ ဟော ဝိပါက် (၈)ခု ဤ ဝိပါက်မိတ် (၁၆) ခု ဖြစ်ပေါ်သည်။ ရူပါ ဝစရ ကုသိုလ် စေတနာ (၅) ပါးကြောင့် ရူပါဝစရ ဝိ ပါက်(၅)ခု ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။ အ ရူပါ ဝစရ

ကုသိုလ်စေတနာ (၄) ပါးကြောင့် အရူပါစေရ
 ဝိပါက် (၄) ခု ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။ လောကုတ္တရာ
 ကုသိုလ်စေတနာ (၄) ပါးကြောင့် လောကုတ္တရာ
 ဝိပါက် (၄) ခု ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။

မေး။ ကံဖြစ်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌ လက်ငင်း
 ဖြစ်ပေါ်သော ဝိပါက်သည် အဘယ်ဝိဝါက် ဖြစ်
 ပါသနည်း။

ဖြေ။ လောကုတ္တရာ ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော
 ဖိုလ်စိတ် လေးခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဖိုလ်စိတ် (၄)ခု
 သည် မဂ်ကုသိုလ် ဖြစ်ပြီးသောနောက် အခြားမဲ့၌
 လက်ငင်း ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဖိုလ်
 စိတ်(၄)ခုသည် မဂ်စိတ်(၄)ခု၏ အနန္တရပစ္စယပွန်
 ဖြစ်ပါသည်။

ဝိပါကပစ္စည်း အမေး အဖြေ ပြီး၏။

အာဟာရပစ္စည်း အမေး-အဖြေ

မေး။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား
 ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို အာဟာရ ပစ္စည်း
 ခေါ်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ၊ ခိုင်ခံ့ တည်တံ့စေမှု သတ္တိဖြင့် ကျေး
ဇူး ပြုသော ပစ္စည်းကို အာဟာရ ပစ္စည်း ခေါ်ပါ
သည်။

စာအုပ်လင့်ပေါင်းစုံ

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ထောက်ပံ့ခိုင်တွယ်၊ ကျေးဇူးကြွယ်၊ လေးသွယ်
အာဟာရ။

မေး။ ၊ အာဟာရ ပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အ
ပြားရှိပါသနည်း။

ဗြေ။ ၊ နှစ် အာဟာရ ပစ္စည်း၊ ရှစ် အာဟာရ
ပစ္စည်းအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိပါသည်။

မေး။ ၊ ထိုနှစ်ပါး တို့တွင် နှစ် အာဟာရ
ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဗြေ။ ၊ ဖဿ (၈၉), ဂေတနာ (၈၉), ဝိတ် (၈၉)
ဤတရားစုသည် နှစ်အာဟာရ၏ ပစ္စည်း သရုပ်
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ၊ နှစ်အာဟာရ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်သ
ရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဗြေ။ ၊ ဝိတ် (၈၉), ဝေတထိက် (၅၂), ဝိတ္တဇ
ရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားစုသည် နှစ်အာ
ဟာရ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ၊ ရုပ် အာဟာရ ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော် ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌ရှိသော ဝတုဇ ဩဇာရုပ်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ရှိသော ဥတုဇ ဩဇာရုပ် ဤတရားစုသည် ရုပ်အာဟာရ၏ ပစ္စည်း သရုပ်ဖြစ် ပါသည်။

မေး။ ၊ ရုပ် အာဟာရ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်သန္တာန် အတွင်း၌ ကလာပ်တူဩဇာ ကြည့်သော အလုံးစုံသော ဝတုဇ ရုပ် ဤတရားစုသည် အာဟာရ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ၊ အဘယ်ကြောင့် အာဟာရဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်အောင်၊ ကြီးပွားအောင် ဆောင်တတ်သောကြောင့် အာဟာရ ဟူ၍ ခေါ်ဆို ရပါသည်။

မေး။ ၊ နှာမ် အာဟာရ သုံးပါးတို့တွင် ဖဿ အာဟာရသည် အဘယ်ကဲ့သို့ ဆောင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊ ဖဿ အာဟာရသည် အာရုံ ခြောက် ပါးတို့၌ ဣဋ္ဌအရသာ၊ အနိဋ္ဌ အရသာ ပေါ်အောင်

ဆောင်ပြီးလျှင် အာရုံ၏ အရသာကို ခံစား တတ်
သော ဝေဒနာကိုဖြစ်စေ၍ တဏှာ ကြီးပွားအောင်
ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝေတနာ အာဟာရသည် အဘယ်ကဲ့
သို့ဆောင်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဝေတနာ အာဟာရသည် သတ္တဝါတို့
၏သန္တာန်နှင့် ကယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ သုံးပါးဖြစ်
အောင် နှိုးဆော်ပြီးလျှင် သံသရာ တခွင်နှင့် ဘဝ အ
မျိုးမျိုးဖြစ်အောင် ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ထိုဝေတနာ
အာဟာရသည် ကမ္မပစ္စည်းနှင့် သဘောတူပင်ဖြစ်
ပါသည်။

မေး။ ။ ဝိညာဏာ ဟာရသည် အဘယ်ကဲ့သို့
ဆောင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဝိညာဏာ ဟာရသည် အာရုံကို သိ
ခြင်းကိုစွန့် နှစ်တရားတို့၏ ဈေးဆောင် ဖြစ်ပြီးလျှင်
နှစ်ရပ်တို့ဖြစ်ပွားအောင် ဆောင်ပါသည်။

မေး။ ။ ရုပ် အာ ဟာ ရသည် အဘယ် ကဲ့သို့
ဆောင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ရုပ် အာ ဟာ ရသည် သတ္တဝါတို့၏
သန္တာန်နှင့် စတုစရုပ် တရားတို့ကို စည်ပင်ကြီးပွား၊
ကာလ ရှည်လျားအောင် ဆောင်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ အဟာရဇရုပ် ဖြစ်ပုံသဘောကို အမြွက်ချတော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အဝာဘောဇဉ်တို့၌ ပါရှိသော ဩဇာ ဓာတ်သည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ရှိသော ဩဇာဓာတ် နှင့် ပေါင်းဆုံမိရာ အချင်းချင်း 'ဋ္ဌိ' သို့ ရောက်သော အခါ အဟာရဇရုပ်များကိုဖြစ်ပွားစေနိုင်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ဗဟိတ်အဇ္ဈတ်၊ နှစ်ရပ်ဩဇာ၊ ရောမိခါ၌၊ 'ဋ္ဌိ' သို့ ဆိုက်ကာ၊ အဇ္ဈတ္တဝယ်၊ ခဏမစဲ၊ တသဲသဲ၊ အမြဲ ရုပ်ဖြစ်ဝေ။

အဟာရ ပစ္စည်း အမေး အဖြေပြီး၏။

ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းအမေး-အဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်း ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အစိုးရခြင်းသဘောသတ္တိအားဖြင့် ကျေး ဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ အဓိပတိ ပစ္စည်း အစိုးရပုံနှင့် ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းအစိုးရပုံ အဘယ်ကဲ့သို့ ထူးခြားပါသနည်း။

ဖြေ ။ အဓိပတိ ပစ္စည်းသည် ပကြာဝတေး
မင်း၏ အစိုးရပုံမျိုးကဲ့သို့ ပြိုင်ဘက် မရှိအောင် တ
ပါးတည်းရုပ်မြုံ၍ အကုန်အစိုးရပါသည်။ ဣန္ဒြိယ
ပစ္စည်းသည် ပဒေသရာဇ်မင်း၏ အစိုးရပုံမျိုးကဲ့သို့
ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ဌာနမှာ အစိုးရပါသည်။

အဓိပတိနှင့်ဆိုင်သောဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

(က) ဆန့်,ဝိ,မိတ်,ဝိ၊ ဝိပတိ၊ မရှိတူယှဉ်ပြိုင်၊

ဣန္ဒြိယနှင့်ဆိုင်သော-ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

(ခ) ဆိုင်ရာဌာန၊ စိုးပိုင်ကြ၊ ကိစ္စကိုယ်စီစီ၊

မေး ။ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ အပြား
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ ။ သဟဇာတိန္ဒြိယ, ဝုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပ
ဇိဝိတိန္ဒြိယ အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိပါသည်။

မေး ။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် သဟဇာ တိန္ဒြိယ
ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ ။ ဇိဝိတ, မိတ်, ဝေဒနာ, သဒ္ဓါ, ဝိရိယ,
သတိ, ဇကဝံတာ, ပညာဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ဣန္ဒြိ
တရားကိုယ် (၈) ပါးသည် သဟဇာ တိ န္ဒြိ ယ၏
ပစ္စည်းသရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ သဟဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ကို တော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဖိတ်(၈၉), ဝေတထိက်(၅၂), ဝိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားစုသည် သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုနာမ်ဣန္ဒြေ တရားကိုယ်(၈)ပါးတို့၏ ဆိုင်ရာဌာန၌ အသီးအသီး အစိုးရပုံ သဘောကို တော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဇိဝိတသည် နာမ်တရားတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းကိစ္စဖြင့် သမ္ပယုတ် တရားတို့၌ အစိုးရပါသည်။ စိတ်သည် အာရုံကို သိခြင်းကိစ္စ, နာမ်တရားတို့၏ ရှေ့သွားကိစ္စဖြင့် သမ္ပယုတ် တရားတို့၌ အစိုးရပါသည်။ ဝေဒနာသည် ခံစားခြင်း ကိစ္စဖြင့် သမ္ပယုတ်တရားတို့၌ အစိုးရပါသည်။ သဒ္ဓါသည် ကြည်ညိုခြင်းကိစ္စဖြင့် သမ္ပယုတ် တရားတို့၌ အစိုးရပါသည်။ ဝိနိယသည် ရဲရင့်စွာ အားထုတ်ခြင်း ကိစ္စဖြင့် သမ္ပယုတ် တရားတို့၌ အစိုးရပါသည်။ သတိသည် မမေ့မလျော့ အောက်မေ့ခြင်းကိစ္စဖြင့် သမ္ပယုတ်တရားတို့၌ အစိုးရပါသည်။ ဧကဂ္ဂတာသည် မပြန့်မလွင့် တည်ကြည်ခြင်း ကိစ္စဖြင့် သမ္ပယုတ်တရားတို့၌ အစိုးရပါသည်။ ပညာသည် အ

ထူးသိခြင်းကိုစွဖြင့် သမ္မုယုတ် တရားတို့၌ အစိုးရ ပံ့ သည်။

မေး။ ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းအရာ၌ ဣန္ဒြေဟု ခေါ်ရ သော ပညာအပြား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊ ပညိန္ဒြေ၊ အနညာတညဿာ မိတိန္ဒြေ၊ အညိန္ဒြေ၊ အညတာဝိန္ဒြေအားဖြင့် လေးပါး အပြား ရှိပါသည်။

မေး ၊ ထိုလေးပါးတို့ကို အသီး အသီး ခွဲခြား ဝေဖန်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ လောကီ တိဟိတ်စိတ် (၃၉) ၌ ယှဉ် သော ပညာကို ပညိန္ဒြေ ခေါ်ပါသည်။ သောတာ ပတ္တိမဂ်၌ယှဉ်သောပညာကို အနညာတညဿာမိ တိန္ဒြေ ခေါ်ပါသည်။ လောကုတ္တရာ အလယ်စိတ် (၆)ခုတို့၌ ယှဉ်သော ပညာကို အညိန္ဒြေ ခေါ်ပါ သည်။ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်၌ ယှဉ်သော ပညာကို အညာတာဝိန္ဒြေခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်း အရာ၌ ဣန္ဒြေဟု ခေါ်ရ သော ဝေဒနာအပြား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊ သုခိန္ဒြေ၊ ဓုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမန သမိန္ဒြေ၊ ဒေါမနာသမိန္ဒြေ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေအားဖြင့် ငါးပါး အပြား ရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထိုဝေဒနာ ငါးပါးတို့ကို အသီးအသီး ခွဲခြားဝေဘာနဲ့၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ သုခ သဟာဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ် ဖိတ်၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာကို သုခိန္ဒြေခေါ်ပါသည်။ ဒုက္ခ သဟာဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်ဖိတ်၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာကို ဒုက္ခိန္ဒြေ ခေါ်ပါသည်။ သောမနဿ သဟာဂုတ်ဖိတ် (၆၂) ပါး၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာကို သောမနဿိန္ဒြေခေါ်ပါသည်။ ဒေါသမူဖိတ် (၂) ခု၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာကို ဒေါမနဿိန္ဒြေ ခေါ်ပါသည်။ ။ ဥပေက္ခာ သဟာဂုတ်ဖိတ် (၅၅) ပါး၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာကို ဥပေက္ခိန္ဒြေခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝိပိကိန္ဒြာ ဖိတ်နှင့် ယှဉ်သော ကေဂ္ဂတာသည် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတပ်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ ။ ထိုဂ္ဂတာသည် သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းဖိတ်နှင့် ယှဉ်ရသောကြောင့် ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းမတပ်နိုင်ပါ။

မေး။ ။ ဂုရေဇာ တိန္ဒြိယ ပစ္စည်း သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပဉ္စဝိညာဉ် ဖိတ်တို့၏ မှီရာ ဖြစ်သော ဝက္ခါဝတ္ထါ၊ သောတဝတ္ထါ၊ ဃာနဝတ္ထါရုပ်၊ ဇိဝှါ

ဝတ္ထု၊ ကာယဝတ္ထု၊ ဤဝတ္ထုနှင့် ငါးပါးသည် ဝရေ
ဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း သင့်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်
သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

မေး။ ။ ဝရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်
သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ နွေပဉ္စဝိညာဉ် (၁၀)၊ သဗ္ဗ ဝိက္ခိယာ
ဇာရဏဒိတ် (၇) ဤတရားခုသည် ဝရေဇာတိန္ဒြိယ
ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း၏ လက္ခဏာ
ဘယ်နှစ်ပါးရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့၏ ရှေ့ဖြစ်ခြင်း၊
ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို အစိုးရခြင်းအားဖြင့် နှစ်ပါး
အပြားရှိပါသည်။

မေး။ ။ ဝရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း၏ အစိုးပုံ
သဘောကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဝက္ခယဝတ္ထုသည် ဝက္ခယဝိညာဉ် စိတ်
ကို အစိုးရပါသည်။ ပ ကာယ ဝတ္ထုသည်
ကာယ ဝိညာဉ် စိတ်ကို အစိုးရပါသည်။ ။ ဤ
ဝရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းသည် နေကနာမ်ကို အစိုး
ရသော ပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ဟဒယ ဝတ္ထုသည် ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်း အရာတွင် အဘယ်ကြောင့် မပါဝင်ပါနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုဟဒယ ဝတ္ထုသည် မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့၏ ခြိရာမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့ကို အစိုးရ ခြင်းသဘောရှိပါ။ ။ထို့ကြောင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း အရာတွင် မပါဝင်နိုင်ပါ။ ။ဓက္ခု ဝတ္ထု အစရှိ သောဝတ္ထု ငါးပါးတို့သည်ကား ပဉ္စဝိညာဉ်စိတ်တို့ ၏ ခြိရာလည်းဖြစ်ပါသည်။ ပဉ္စဝိညာဉ် စိတ်တို့ကို လည်း အစိုးရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်း အရာတွင် ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ နှစ်ပါးသည် ဣန္ဒြိယ ဟူသော အမည်ကို ရပါလျက် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း တွင် အဘယ်ကြောင့် မပါ မဝင်ဘဲ နေပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ နှစ်ပါးသည် မိန်းမအသွင်၊ မိန်းမ အမူအရာ၊ ယောကျ်ားအသွင်၊ ယောကျ်ားအမူ အရာ စသည် တို့ကိုသာ အစိုးရ သောကြောင့် ဣန္ဒြိယဟူသော အမည်ကို ရရှိကြ ပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအသွင်အမူ အရာ စသည်တို့ မှာပရမတ်မဟုတ်။ ! ပညတ်မျှသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ ပညတ် တရားတို့မည်သည် ဖြစ်ပေါ် ဥပါဒ်ခြင်း မ

ရှိသော ကြောင့် ပစ္စယုပ္ပန်တရား စုတွင် မပါမဝင်
နိုင်ကြပါ။ ထို့ကြောင့် ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေနှစ်ပါး
သည် ကျေးဇူးပြုရန် ပစ္စယုပ္ပန် မရှိသောကြောင့်
ဣန္ဒြေပစ္စည်းတွင် မပါ မဝင်နိုင်ကြဘဲ ရှိနေကြ
ပါသည်။

မေး။ ။ ရူပဇိဝိတိန္ဒြေပစ္စည်း၏ ပစ္စည်း သင်္ဂဟကိုဘော်
ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အလုံးစုံသောရုပ် ဇိဝိတသည် ရူပဇိ
ဝိတိန္ဒြေပစ္စည်းသင်္ဂဟဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ရူပဇိဝိတိန္ဒြေပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်
သင်္ဂဟကို ဘော်ဘုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ရူပဇိဝိတိန္ဒြေကြည့်သော ကလာပ်တူ
ကမ္မဇရုပ်ဟူသမျှသည် ရူပဇိဝိတိန္ဒြေပစ္စည်း၏
ပစ္စယုပ္ပန် သင်္ဂဟဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ရုပ်ဇိဝိတသည် အဘယ် တရားတို့
အပေါ်၌ အစိုးရပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အတူတကွဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်တို့ အပေါ်
၌ အစိုးရပါသည်။

မေး။ ။ အစိုးရပုံကို သိသာ ထင်ရှားအောင်
ရုပ်ကလာပ်နှင့်တကွ ထင်ရှားစွာ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဝက္ခဒက ကလာပ်၌ ကမ္မဇရုပ်

ပေါင်းဆယ်ခု ရှိနေရာ ဇိဝိတ နှစ်သည် မိဒ်နှင့် အတူ တကွဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ် (၉) ခုတို့ အပေါ်၌ အသက်ရှင်ခြင်း သတ္တိဖြင့် အုပ်စိုး၍နေပါသည်။ ပစ္စည်းဖြစ်သောရှင် ဇိဝိတ၏ အရှိန်ကို ခိုလှုံ၍ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ် (၉) ခုတို့သည် အသက်ရှင်သော အမူအရာဖြင့်တည်နေကြပါသည်။ ရှင်ဇိဝိတသည် ကမ္မဇရုပ် အချင်းချင်းတို့ အပေါ်၌ အစိုးရသောတရားဖြစ်ပါသည်။ အံသညသတ်(ဗြာဟ္မာ) တို့သည် ဤရှင် ဇိဝိတဖြင့် အသက် ရှင်သကဲ့သို့ တည်နေနိုင်ကြပါသည်။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း အမေး အဖြေ ပြီး၏။

ဈာန ပစ္စည်း အမေး အဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သဘောသတ္တိ အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ဈာန ပစ္စည်း ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သက်ဝင်ရှုစားခြင်းသတ္တိအားဖြင့်ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို ဈာန ပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဈာန ပစ္စည်း သရုပ်ကို ဘော် ထုတ်၍ ပြပါ။

ဗြေ။ ။ နွေပဉ္စမိညာဉ် (၁၀) ကြဉ်သော စိတ် (၇၉) ခုရှိသော ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝိဟိ၊ ဝေဒနာ ကောဂ္ဂတာ ဤစာရားတရားကိုယ်ဝါးပါးသည် ဈာန ပစ္စည်းသရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဈာန ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဗြေ။ ။ နွေပဉ္စမိညာဉ် (၁၀) ကြဉ်သော စိတ် (၇၉)၊ ဝေတထိက် (၅၂)၊ ဝိတ္တဇရုပ်၊ ပဒိုသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားခုသည်ဈာနပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ နွေပဉ္စမိညာဉ် (၁၀) နှင့် ယှဉ်သော ဝေ ဒနာနှင့် ကောဂ္ဂတာသည် အဘယ်ကြောင့် ဈာန ပစ္စည်း မတတ်နိုင်ပါသနည်း။

ဗြေ။ ။ စက္ခုပိညာဉ်အစရှိသော နွေပဉ္စမိညာဉ် (၁၀) သည် မိမိတို့ ဖြိရာဝတ္ထုပေါ်တွင် ထင်လာ သော ပဉ္စာရုံကိုသာ အာရုံပြုသောကြောင့် သက် ဝင် ရှုစားမှုဟုဆိုအပ်သော ဈာနသတ္တိမရှိပါ။ ထို့ ကြောင့် နွေပဉ္စမိညာဉ် (၁၀) နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒ နာနှင့် ကောဂ္ဂတာသည် ဈာနင် တရား ဖြစ်သော် လည်း ဈာနပစ္စည်းကို မရနိုင်ဘဲရှိနေကြပါသည်။

ဈာနပစ္စည်း အမေး ခြေဖြေ ပြီး၏။

မဂ္ဂပစ္စည်း၊ သမေ၊ သဗြေ

မေး။ ၊ အဘယ်သို့သော သဘောသတ္တိ အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို မဂ္ဂပစ္စည်းခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊ သုဂတိဘုံ၊ ဒုက္ခဂတိဘုံ၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံသို့ ဆိုက်ရောက်စေနိုင်သော လမ်းခရီးသဘော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို မဂ္ဂပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။

မေး။ ၊ မဂ္ဂပစ္စည်း သရုပ်ကို ဘော် ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ သဟိတ်စိတ် (၇၁) ခု၌ ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ ဝိဒ္ဓိာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဒ္ဓိာသင်္ကပ္ပ၊ ဝိဒ္ဓိာဝါယာမ၊ ဝိဒ္ဓိာသမာဓိ၊ ဝိဒ္ဓိာဝါစာ၊ ဝိဒ္ဓိာကမ္မန္တ၊ ဝိဒ္ဓိာအာဇီဝ-ဤတရားစုသည် မဂ္ဂပစ္စည်း သရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော မဂ္ဂပစ္စည်း သရုပ် တို့ကို စေတသိက် တရားကိုယ် ကောက်လျှင် အဘယ်မျှ ချနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ ။ ပညာ၊ ဝိတက်၊ သမ္မာဝါဝာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ ဝိရိယ၊ သတိ၊ ဧကဂ္ဂထာ၊ ဒိဋ္ဌိ အားဖြင့် တရားကိုယ် (၉)ပါး ဖန်တီးပါသည်။

မေး ။ မဂ္ဂ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ ။ သဟိတ်စိတ်(၇၁), ဝေတသိက်(၅၂), သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤ တရားစုသည် မဂ္ဂ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ပါသည်။

မေး ။ အဘယ် မဂ္ဂင်များ သည် သုဂတိဘုံ၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံသို့ရောက်စေနိုင်သော လမ်းခရီးသဘွယ် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအစ သမ္မာ သမာဓိ အဆုံးရှိသော မဂ္ဂင်မြတ်(၈)ပါးသည် သုဂတိဘုံနှင့် နိဗ္ဗာန်ဘုံသို့ရောက်စေနိုင်သော လမ်းခရီးသဘွယ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး ။ အဘယ် မဂ္ဂင် များသည် နုဂတိဘုံသို့ ရောက်စေ နိုင်သော လမ်းခရီး သဘွယ် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ ။ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ အစရှိသော မဂ္ဂင်ဆိုးများ

သည် နုဂ္ဂတိဘုံသို့ ရောက်စေနိုင်သော လမ်းခရီး သဘွယ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဈာန ပစ္စည်း သဘောနှင့် မဂ္ဂပစ္စည်း သဘောကို ယှဉ်တွဲ၍ ခြားနားပုံများကို ထင်ရှား အောင် ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဈာန ပစ္စည်းသည် အာရုံ၌ ဝိတ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာစူးစိုက်စေခြင်းကိစ္စ၊ ဈာန်အဘိညာဉ် သို့ဆိုက်ရောက်စေနိုင်ခြင်းကိစ္စ ဤကိစ္စ နှစ်ပါးကို ရွက်ဆောင်ပါသည်။ ။ မဂ္ဂ ပစ္စည်းသည် ဝဋ်သုံး ပါး၌ ကျင်လည်ရန် ကံအမျိုးမျိုးကို ဖြစ်မြောက်စေ ခြင်းကိစ္စ၊ သံသရာဝဋ်မှထွက်မြောက်စေရန် သာဝ နာမှုကို ထမြောက်စေခြင်းကိစ္စ ဤကိစ္စ နှစ်ပါးကို ရွက်ဆောင်ပါသည်။

မေး။ ။ ကောင်းသောဈာန်၊ ကောင်းသောမဂ်၊ မကောင်းသောဈာန်၊ မကောင်းသော မဂ်များကို ခွဲခြား၍ ပြဆိုပါဦး။

ဖြေ။ ။ ကောင်းမြတ်သော ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယှဉ်သော ဈာန်နှင့်မဂ်ကို ကောင်းမြတ်သောဈာန်၊ ကောင်းမြတ်သော မဂ်ဟု ခေါ်ဆိုရပါသည်။ ။ မကောင်းသော အကုသိုလ်တရားတို့၌ ယှဉ်သော ဈာန်နှင့်မဂ်ကိုမကောင်းသောဈာန်၊ မကောင်းသော

မဂ်ဟု ခေါ်ဆိုရပါသည်။ ။ ဤသို့လျှင် မဂ္ဂပစ္စည်း၊
ဈာနပစ္စည်းတို့၌ ကောင်းသောစွာနှင့် ကောင်းသော
မဂ်၊ မကောင်းသောစွာနှင့် မကောင်းသော မဂ်များ
ကိုခြားနား၍ သိရပါသည်။ ။ ဝိပါက်စိတ်၊ ကြိယာ
စိတ်တို့၌ ယှဉ်သောစွာနှင့် မဂ်ကို အဗျာကတစွာနှင့်၊
အဗျာကတမဂ်ဟု ခေါ်ဆိုရပါသည်။

မဂ္ဂပစ္စည်း အမေး အဖြေ ပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း အမေး အဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သောသဘောသတ္တိအားဖြင့်
ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း ခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ နာမ်တရားတို့၏ အချင်းချင်း အပြန်အ
ထွန် ယှဉ်တော်ယှဉ်ဘက် သဘောအားဖြင့် ကျေး
ဇူးပြုသောပစ္စည်းကို သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ သမ္ပယုတ္တလက္ခဏာအဘယ်မျှ အပြား
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အတူဖြစ်ခြင်း၊ အတူချုပ်ခြင်း၊ အာရုံ
တူခြင်း၊ မှီရာဝတ္ထုတူခြင်း ဤသို့လျှင် သမ္ပယုတ္တ
လက္ခဏာ အပြားလေးပါးရှိပါသည်။

ပစ္စည်းအစားအပွား

မေး။ သမ္မယုတ္တ၏ ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော် ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ဖိတ်(၈၉), စေတသိက် (၅၂) ဤတရား စုသည် သမ္မယုတ္တပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သမ္မယုတ္တပစ္စည်း၏ ပစ္စုပ္ပန် သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ဖိတ်(၈၉), စေတသိက်(၅၂) ဤတရား စုသည် သမ္မယုတ္တပစ္စည်း၏ ပစ္စုပ္ပန်သရုပ် ဖြစ်ပါ သည်။ ဤသမ္မယုတ္တ၌ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ နာမ် တရား တို့ ၏ သ မ္မ ယု တ် ဖြစ် ပုံ အဓိပ္ပါယ် သဘောကို ထင်ရှားအောင် ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ အဓိပ္ပါယ် ဘော် ပြ ရန် မှာ..... စက္ခု၊ ဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်သောအခါ စေတသိက် (၇) ပါး ယှဉ်ပါသည်။ စက္ခုဝိညာဉ် စိတ်နှင့်တကွ နာမ် တရား(၈) ပါးဖြစ်ပါသည်။ ထိုနာမ်တရား(၈)ပါး သည် ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌ အတူထကွဖြစ် ပေါ်ကြပါသည်။ 'တင်' အားဖြင့် ချုပ်သောအခါ အတူတကွ ချုပ်ဆုံးကြပါသည်။ ပစ္စယုပ္ပန် အာရုံ တရားကို အာရုံပြုကြပါသည်။ စက္ခုဝတ္ထုကို အတူ ထကွ မှီကြပါသည်။ ထိုတရား (၈)ပါး ဖြစ်ပေါ်

ကြသောအခါ အသီးသီးခွဲခြား၍မရနိုင်ဘဲ တသား
 တည်းပင် ဖြစ်နေကြပါသည်။ ဤသည်ကား.....
 သမ္ပယုတ္တ သဘောပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းကိုအဖို့
 ပြု၍ နာမ်ကလာပ်တို့၌ သမ္ပယုတ္တသဘောကိုထိနိုင်
 ပါသည်။ ဤသမ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းသည် နာမ်အချင်း
 ချင်းနှင့်သာ ဆိုင်သော ပစ္စည်း ဖြစ်ပါသည်။ အ
 သညသတ် တုံမှတပါး အလုံးစုံသော တုံတို့၌
 သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းကို ရနိုင်ပါသည်။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း အမေး အဖြေ ပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း အမေးအဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား
 ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း
 ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ယှဉ်ဘော် ယှဉ်ဘက် မဟုတ် သော
 သဘော အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို
 ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ
 အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ ဝုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ ဝတ္ထာရမ္မဏဝုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်၊ ပစ္ဆိမဇာတ ဝိပ္ပယုတ်အား ဖြင့်လေးပါးအပြားရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထိုလေးပါးတို့တွင် သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ် ပစ္စည်းသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပဉ္စဝေါကာရာဘုံ၌ အရူပ ဝိပါက်လေးခု၊ နွေပဉ္စဝိညာဉ် (၁၀)၊ ခဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်ကြည့်သောစိတ် (၇၅)၊ စေတသိက် (၅၂)၊ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနှင့် ဟဒယဝတ္ထု - ဤတရားစုသည် သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်၏ ပစ္စည်းသရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနှင့် နာမနက္ခန္ဓာဤတရားစုသည် သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၏ ကျေးဇူး ပြုပုံ သဘောကိုဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ရုပ်ကနာမ်အား ကျေးဇူးပြုခြင်း၊ နာမ်ကရုပ်အား ကျေးဇူးပြုခြင်းဟု ဝိပ္ပယုတ္တ ကျေးဇူးပြုပုံနှစ်မျိုးရှိပါသည်။ နာမ်က ရုပ်အား ကျေးဇူးပြုပုံကို

သာဓကအဖြေ အကြွက်မျှ ဖြေဆိုရသည် ရှိသော် မဟာ ကုသိုလ် ပထမ ဖိတ္တုပ္ပါဒ် ဖြစ်ရာ၌ ဖိတ္တုဇရုပ်တို့လည်း အတူတကွ ဖြစ်ကြ ပါသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ မဟာကုသိုလ်စိတ် ဖိတ္တုပ္ပါဒ်က ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ဖိတ္တုဇရုပ်တို့က ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကား နာမ်ကရုပ်အား ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံအချက်ဖြစ်ပါသည်။ ပစ္စဝေါကာရတို့၌ ပဋိသန္ဓေ တည် နေသော အခိုက်မှာ ပဋိသန္ဓေနှင့်တကွ ဟဒယဝတ္ထုရှုပ်လည်း ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ ဟဒယ ဝတ္ထုရှုပ်က ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၊ ပဋိသန္ဓေ စိတ်က ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကား ရုပ်က နာမ်အား ဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံအချက် ဖြစ်ပါသည်။ ပစ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ စိတ်နှင့်ဟဒယဝတ္ထုမှာ အချင်းချင်း အပြန် အတွက် ဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သော သဘောလည်း ရှိပါသည်။

မေး။ ။ ဤဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၌ အရူပ ဝိပက်စိတ်(၄)နှင့် ဧပေဉ္စဒိညာဉ်(၁၀)ကိုအဘယ်ကြောင့် ကြံညီထားရပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ယိုပိတ် (၁၄)ခု တို့သည် ပိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်စေ နှင့် သောကြောင့် နာမ်က ရုပ်အား ပိပ္ပယုတ္တ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး မပြုနိုင်ပါ။ ထိုကြောင့် ကြည့်ထားရပါသည်။

မေး။ ။ သဟ ဇာတ ပိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း အကြောင်းကိုကောင်းစွာသိရပါပြီ။ ဝုရေဇာတ ပိပ္ပယုတ်, ဝတ္ထာရမ္မဏဝုရေဇာတပိပ္ပယုတ်, ပစ္ဆာဇာတပိပ္ပယုတ်တို့၏ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်, သရုပ် တို့ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အထူးဘော်ထုတ်၍ပြရန်မလိုတော့ပါ။ ဝုရေဇာတ ပိပ္ပယုတ်သည် ငှေး၌ ဖြေဆိုခဲ့ပြီးသော ဝုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဝတ္ထာရမ္မဏ ဝုရေဇာတ ပိပ္ပယုတ်သည် ဖြေဆိုခဲ့ပြီးသော ဝတ္ထာရမ္မဏနှင့် အတူတူ ဖြစ်ပါသည်။ ပစ္ဆာဇာတ ပိပ္ပယုတ်သည်လည်း ဖြေဆိုခဲ့ပြီးသော ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဤပိပ္ပယုတ္တ၌ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်, သရုပ် တို့မှာ ထူးတော့သည် မဟုတ်ချေ။ သဟဇာတ ပစ္စည်း, နိဿယ ပစ္စည်း, ဝုရေဇာတ ပစ္စည်းတို့၌ လာသော အဘိုင်းပင် ဖြစ်ချေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ပါ

လျက် ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းကို အသီးအခြား အတယီ
ကြောင့် ဟောကြားထော် မူရပါသနည်း။

ဧည့်၊ အသီးအခြား ဟောကြားထော် မူရခြင်း
မှာ အကြောင်းကို ဆိုသော် စိတ်နှင့် စိတ္တဇရုပ်၊
ပစ္စ ဝေါကာရပဋိသန္ဓေနှင့် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်-ဤရုပ်၊
နာမ်တရားတို့သည် တပေါင်းတည်း တပြိုင်နက်
ဖြစ်ပေါ်ကြ ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ သမ္မယုတ္တ
လက္ခဏာဖြင့် ယှဉ်ကြလေ သလောဟု ယုံမှား
သင်္ကာ ဖြစ်ဘွယ်ရာ ရှိသောကြောင့် ထိုယုံမှား
သင်္ကာကို ပယ်ဖျောက်၍ သမ္မယုတ္တလက္ခဏာဖြင့်
မယှဉ်ကြောင်း၊ ရုပ်၊နာမ် နှစ်ပါး အသီးအခြား ဖြစ်
ကြောင်းကို သိစေခြင်းငှါ ဤဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းကို
ဟောကြားထော် မူပါသည်။ သမ္မယုတ္တ ပစ္စည်း၌
လည်း ထိုနည်းတူစွာ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် အထူးမရှိ
ပါ။ သဟဇာတပစ္စည်းကြီးမှ နာမ်တရား အချက်
တို့ကို အသီးအသီး ထုတ်နှုတ်၍ ဟောကြားအပ်
သောပစ္စည်းဝင် ဖြစ်ပါသည်။ သမ္မယုတ္တပစ္စည်းကို
ဟောကြားရခြင်းအကြောင်းမှာ နာမ်ကလောင်တို့၌
စိတ်နှင့်စေတသိက် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ပေါ်ကြရာ
ထိုနာမ်တရားတို့သည် သမ္မယုတ္တလက္ခဏာဖြင့် အ
ချင်းချင်း မယှဉ်ကြဘဲ ကွဲကွဲပြားပြား ဖြစ်လေ

သလောဟု ယုံမှားသင်္ကာ ဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော် ထို
ယုံမှား သင်္ကာကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ သပ္ပယုတ္တ
ပစ္စည်းကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။ သပ္ပယုတ္တ
ပစ္စည်းနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းသည် သဘောခြင်း
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ပစ္စည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းသဘောကို ထိထိမိမိ
နားလည်ခဲ့ပါလျှင် အဘယ်ကဲ့သို့သော အကျိုးများ
ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းကို ထိထိ ရောက်
ရောက် နားလည်ခဲ့ပါလျှင် ရှင်နာမ် နှစ်ပါးတို့၏ အ
ချင်းချင်း မပေါင်းစပ်ဘဲ ဖြစ်နေကြပုံ သဘောကို
ကောင်းစွာထိမြင်နိုင်ပါသည်။ ဝိပဿနာ ဆင်ခြင်
ရာ၌ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ဥာဏ်ကို ထက်သန်စွာ
ဖြစ်ပွား စေ နိုင် ပါသည်။ ရှင်နှင့် နာမ်တို့၏ သူ
သဘောနှင့်သူ ဖြစ်ပေါ်နေပုံကို ထိမြင် သောအခါ
အနတ္တ လက္ခဏာ ဥာဏ် ထက်သန်စွာ ဖြစ်ပေါ်
နိုင်ပါသည်။

ဝိပ္ပ ယုတ္တိ ပစ္စည်း အမေး-အဖြေပြီး၏။

အတ္တိပစ္စည်း အမေး-အဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သဘောသတ္တိ အား

ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို အတ္ထိပစ္စည်းခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ။ ချုပ်ခြင်းသို့မရောက်သေးဘဲ ထင်ရှား
ရှိဆဲ သဘော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုသော
ပစ္စည်းကို အတ္ထိပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုအတ္ထိပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှအပြား
ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သဟဇာတတ္ထိ၊ ဝတ္ထု၊ ပုရေဇာတတ္ထိ
အာရမ္မဏ-ပုရေဇာတတ္ထိ၊ ဝတ္ထာ ရမ္မဏ ပုရေဇာ
တတ္ထိ၊ ပစ္စာဇာတတ္ထိ၊ ရူပအာဟာရတ္ထိ၊ ရူပဇီဝိ
တိန္ဒြိယတ္ထိအားဖြင့် ခုနှစ်ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထိုအတ္ထိ ပစ္စည်း (၇)မျိုးတို့၏ ပစ္စည်း
ပစ္စယုပ္ပန်သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ သဟဇာတတ္ထိသည် ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်
အားဖြင့် ဖြေခဲ့ပြီးသော သဟဇာတ ပစ္စည်းကြီး
နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအတူ ဝတ္ထု၊
ပုရေဇာတတ္ထိသည် ဝတ္ထု၊ ပုရေဇာတ ပစ္စည်းနှင့်
အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိ
သည် အာရမ္မဏ ပုရေဇာတနိဿယနှင့် အတူတူ
ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိသည်
ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတနိဿယနှင့် အတူတူပင်။

ဖြစ်ပါသည်။ ပစ္စယဇာတတ္ထိသည် ပစ္စယဇာတ ပစ္စည်းနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ရူပ အာဟာရ ဇေယျိသည် ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်းနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယတ္ထိသည် ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။ အတ္ထိ ပစ္စည်း (၇)မျိုးတို့၏ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် သရုပ်မှာ အထူး မရှိပါ။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ပစ္စည်းအတိုင်းပင်ဖြစ် ပါသည်။ ပစ္စယုပ္ပန် အနေအားဖြင့် ထင်ရှားစွာ တည်ရှိသူက ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းတို့ကို ပေါင်း ရုံး၍ အတ္ထိသဒ္ဒါဖြင့် အထူးပြုပြီးလျှင် အတ္ထိပစ္စယော ဟူ၍ ဟောတော်မူပါသည်။

မေး။ ။ အတ္ထိပစ္စည်း၏ ထင်ရှားရှိသော အနေ အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ သဘောကို သိလွယ်ရုံ အ ဖြစ်မှု ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ချုပ်ခြင်းသို့ မရောက်သေးဘဲ ပစ္စုပ္ပန် သဘောအားဖြင့် ထင်ရှား ရှိသည်ကို အတ္ထိခေါ်ပါ သည်။ ထိုအတ္ထိသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ကို အတ္ထိ ပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ အကြောင်းပစ္စည်းကလည်း ထင်ရှားရှိဆဲ၊ အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်ကလည်း ထင်ရှား ရှိဆဲ-ဤလက္ခဏာ နှစ်ပါးသည် အတ္ထိ ပစ္စည်း၏

လက္ခဏာဖြစ်ပါသည်။ ပစ္စည်းပြုပုံအကြွက်ကို ပြဆို
 ရပါလျှင် ရူပါရုံ၊ ဝက္ခပသာဒ၊ ဝက္ခပိညာဉ် ဤ
 သုံးပါးတို့ အချင်းချင်း ပစ္စည်း ပစ္စယပ္ပန် ဖြစ်ကြ
 ရာ၌ ဝက္ခပသာဒသည် ဝက္ခ ပိညာဉ် စိတ်အား
 ထင်ရှားရှိဆဲ ဖြစ်သော ဝတ္ထု သုရေဇာ တတ္ထိ
 သဘောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ရူပါရုံသည်
 ဝက္ခပိညာဉ်စိတ်အား ထင်ရှားရှိဆဲဖြစ်သော အာ
 ရဗ္ဗဏ သုရေဇာတတ္ထိ သဘောအားဖြင့် ကျေးဇူး
 ပြုပါသည်။ ဝက္ခ ပိညာဉ် စိတ်သည် ယှဉ်တော်
 ယှဉ်ဘက် ဖြစ်သော စေတသိက် (၇) ခုတို့အား
 ထင်ရှားရှိဆဲဖြစ်သော သဟဇာတတ္ထိသဘောအား
 ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပထမ တဝင်စိတ်သည်
 ပဋိသန္ဓေ စိတ်အချက်၌ဖြစ်သော ရုပ်တို့အား ထင်
 ရှားရှိဆဲဖြစ်သော ပစ္စယဇာ တတ္ထိသဘော အား
 ဖြင့်ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဩဇာဟု ဆိုအပ်သော
 ရုပ်အာဟာရသည် သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ ရှိသော
 စတုရုပ်တို့အားထင်ရှားရှိဆဲဖြစ်သော ရူပအာဟာ
 ရတ္ထိသဘောအားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဇိဒိတ
 ရုပ်သည် ကလောင်တူ ဖြစ်သော ကမ္မဇ ရုပ်တို့အား
 ထင်ရှားရှိဆဲဖြစ်သော ရူပဇိဒိတိန္ဒြေပထတ္ထိသဘော
 အားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဤသည်ကား အတ္ထိ

ပစ္စည်း၏ ကျေးဇူးပြုပုံအချက်ကို အမြွက်မျှသိလွယ်ရုံ
မြေကြားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အတ္ထိပစ္စည်း အမေး-အဖြေ ပြီး၏။

နတ္ထိပစ္စည်း အမေး-အဖြေ

မေး။ ။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအား
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို နတ္ထိပစ္စည်းခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ။ ထင်ရှား မရှိခြင်း သဘောသတ္တိ အား
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို နတ္ထိပစ္စည်း ခေါ်ပါ
သည်။ ဤနတ္ထိပစ္စည်းသည် အနန္တရ ပစ္စည်းနှင့်
အလုံးစုံ တူသောကြောင့် ပစ္စည်း ပစ္စယပ္ပန် သရုပ်
များကို ဘော်ထုတ်၍ အထူး ဖြေဆိုရန် မလို
တော့ပါ။

မေး။ ။ ထင်ရှား မရှိပုံ သဘောကို အမြွက်မျှ
ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ထင်ရှား မရှိခြင်းဆိုသည်မှာ ချုပ်လေ
ပြီးသည်ကို ဆိုပါသည်။ ပထမဇောသည် ဒုတိယ
ဇောအား နတ္ထိပစ္စည်းတပ်ရာ၌ ပထမဇောသည်
ချုပ်ပြီးသော အတိတ်၊ ဒုတိယ ဇောသည် ဖြစ်ဆဲ
ပစ္စယပ္ပန် ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းက အတိတ်၊ အ

ကျီးက ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်လေရာ အကြောင်းပစ္စည်းမှာ ထင်ရှား မရှိတော့ပါ။ ဤသဘောကို နုတ္တိပစ္စည်း သဘော ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။အတ္ထိပစ္စည်း နုတ္တိပစ္စည်း နှစ်ပါးစုံတို့၏ သဘောကို ယှဉ်တွဲ၍ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။အတ္ထိ ပစ္စည်းက ထင်ရှား ရှိဆဲ နုတ္တိ ပစ္စည်းက ထင်ရှား မရှိတော့ပြီ။ ဤကဲ့သို့ သဘော အားဖြင့် ဆန့်ကျင်၍ နေသော ပစ္စည်းတစ်ခု ဖြစ် ပါသည်။

မေး။ ။အတ္ထိပစ္စည်း သဘော နုတ္တိပစ္စည်း သဘောများကို ပိုင်နိုင်စွာ ဆိရှိခဲ့ပါလျှင် အဘယ်သို့ သော အကျိုးများ ထွန်းကား ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ။အတ္ထိပစ္စည်း သဘောကို ပိုင်နိုင်စွာ ဆိ ရှိခဲ့ပါလျှင် ပြတ်သည်ဟု အယူရှိသော ဥစ္ဆေဒ၊ ဗိဒ္ဓိ ကို ပယ်ရှားနိုင်ပါသည်။ နုတ္တိပစ္စည်းကို ပိုင်နိုင်စွာ ဆိရှိခဲ့ပါလျှင် မြဲသည်ဟု အယူရှိသော သဿတ ဗိဒ္ဓိကို ပယ်ရှားနိုင်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အကျိုးဖြစ် ထွန်းနိုင်ပါသည်။

နုတ္တိပစ္စည်း အမေး အဖြေ ပြီး၏။

ဝိဂတပစ္စည်း အမေး အဖြေ

မေး။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ဝိဂတပစ္စည်းခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ချုပ်လေပြီး၊ ကင်းလေပြီးသော သဘော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုသောပစ္စည်းကို ဝိဂတပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ ဤဝိဂတ ပစ္စည်းသည် နုတ္တိပစ္စည်းနှင့် အလုံးစုံ တူမျှသောကြောင့် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်မှစ၍ အထူး ဖြေဆိုရန် မလိုတော့ပါ။

ဝိဂတပစ္စည်း အမေး အဖြေ ပြီး၏။

အဝိဂတပစ္စည်း အမေး အဖြေ

မေး။ အဘယ်သို့သော သဘော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို အဝိဂတ ပစ္စည်း ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မချုပ်သေး၊ မကင်းသေးသော သဘော သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို အဝိဂတပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။ ဤအဝိဂတပစ္စည်းသည် အတ္တိပစ္စည်းနှင့် အလုံးစုံ တူသောကြောင့် ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်မှစ၍ အထူး ဖြေဆိုရန် မလိုတော့ပါ။

မေး။ ၊ဝိဂတပစ္စည်း၊ အဝိဂတ ပစ္စည်း နှစ်ပါး ကိုယှဉ်တွဲ၍ ဖြေဆိုပါဦး။

ဖြေ။ ၊ဝိဂတပစ္စည်းနှင့် အဝိဂတ ပစ္စည်းသည် သဘောချင်း ဆန့်ကျင်၍ နေသော ပစ္စည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဝိဂတပစ္စည်း သဘောကိုပိုင်နိုင်စွာ သိရှိပါလျှင် သဿတ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင် ပါသည်။ အဝိဂတပစ္စည်းသဘောကို ပိုင်နိုင်စွာသိရှိပါလျှင် ဥဒ္ဓေါဒ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်သည်။

အဝိဂတပစ္စည်း အမေး အဖြေပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်း၌ ပြီးမြန်းမှတ်ဘွယ် အဓိပ္ပာယ်

မေး။ ၊ပဋ္ဌာန်း(၂၄)ပစ္စည်းတို့၏ ပစ္စည်း ပစ္စ ယုပ္ပန်များနှင့်တကွ လိုရင်းဖြစ်သော သဘော အချက်ကို ဖြေကြားသောကြောင့် သိရပေပြီ။ သို့ရာ တွင် ဖြေဆိုခဲ့ပြီးသောအချက်များမှာ ပစ္စနိက်မပါ လာပါ။ အဘယ်ကဲ့သို့သောတရားများကို ပစ္စနိက် ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ၊အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်ထွင်မပီမဝင်နိုင်သော တရား ဟူသမျှကို ပစ္စနိက် ခေါ်ရပါသည်။ ပစ္စ ယုပ္ပန်သရုပ်ကိုကောင်းမွန်စွာ ကောက်ယူနိုင်လျှင်

ပစ္စနိက်သရုပ်ကို ကောက်ယူ ရန်မှာ မခဲမာဦး
ထော့ပါ။

မေး။ ၊ သိနဲ့ပြီးသော ပဋ္ဌာန်း (၂၄)ပစ္စည်းတို့
ထွင် နှစ်က, နှစ်အားသာ ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်း
ပေါင်း မည်မျှရှိပါသနည်း။ သရုပ်နှင့်တကွ ဘော်
ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ အနန္တရ, သမနန္တရ, အာသေဝံန, သဗ္ဗ
ယုတ္တ, နုတ္တိ, ဝိဂတ-ဤပစ္စည်း ခြောက်ပါးသည်
နှစ်က နှစ်အားသာကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းများ
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ၊ နှစ်က ရုပ်, နှစ်, နှစ်ပါးတို့အား ကျေး
ဇူးပြုသော ပစ္စည်းသည် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။
သရုပ်နှင့်တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ ဟေတု, ကမ္မ, ဝိပါက, ဈာန, မဂ္ဂ-ဤ
ပစ္စည်းငါးပါးသည် နှစ်က ရုပ်, နှစ်, နှစ်ပါးတို့အား
ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

နှစ်လျှင် နှစ်အား ခြောက်မျိုးပြား၊ ငါးပါး
နှစ်, ရုပ်ငါး။

မေး။ ၊ နှစ်က ရုပ်အားသာ ကျေးဇူးပြုသော

ပစ္စည်း၊ ရုပ်က နှစ်အားသာ ကျေးဇူး ပြုသော
ပစ္စည်း အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။ သရုပ်နှင့် တကွ
ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပစ္စည်းတစ်ပါးသည် နှစ်
က ရုပ်အားသာ ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ပါ
သည်။ ဝုရေဇာတပစ္စည်းတစ်ပါးသည် ရုပ်က နှစ်
အားသာ ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်မုခ်လင်္ကာ

နှစ်လျှင်၊ ရုပ်အား၊ မျိုးတစ်ပါး နှစ်အား၊ ရုပ်
ကောင်း။ ။

မေး။ ။ ပညတ်၊ နှစ်၊ ရုပ်တို့က နှစ်အားသာ
ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းမျိုးအဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။
သရုပ်နှင့် တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ ပစ္စည်း
ဤပစ္စည်းနှစ်ပါးသည် ပညတ်၊ နှစ်၊ ရုပ်တို့က နှစ်
အားသာ ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ နှစ်၊ ရုပ် နှစ်ပါးတို့က နှစ်ရုပ် နှစ်ပါး
တို့အား ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းပေါင်း မည်မျှ ရှိ
ပါသနည်း။ သရုပ်နှင့် တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အဓိပုတိ၊ သဟဇာတ၊ အည မည၊

နိဿယ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, ဝိပုဿတ္တ, အဝိ
ဂတ ဤပစ္စည်း (၉)ပါးတို့သည် နှစ်ရက် နှစ်ပါး
တို့က နှစ်ရက် နှစ်ပါးတို့အား ကျေးဇူးပြုသော
ပစ္စည်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

ပညာတ်, နှစ်, ရက်၊ နှစ်အားဒုက်၊ ဒုက်, ဒုက်,
ကိုးမျိုးသာ။

ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို ဝေဘန်ခန်း

မေး။ ။ ပဋ္ဌာန်း (၂၄) ပစ္စည်း တို့ကို အမျိုးတူ
ချင်းချင်း ဝေဘန်လျှင် ပစ္စည်း အမျိုးပေါင်း မည်
မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သဟာဇာတ ပစ္စည်းမျိုး, အာရမ္မထ
ပစ္စည်းမျိုး, အနန္တရ ပစ္စည်းမျိုး, ဝတ္ထု ပုရေဇာတ
ပစ္စည်းမျိုး, ပစ္ဆိမဇာတပစ္စည်းမျိုး, ရုပ်အာဟာရ
ပစ္စည်းမျိုး, ရူပ ဇိဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်းမျိုး ဤသို့လျှင်
ပစ္စည်းအမျိုးပေါင်း (၇)မျိုးရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထို(၇)မျိုးတို့တွင် သဟာဇာတ ပစ္စည်း
မျိုးပေါင်း မည်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ သဟာဇာတကြီး (၄)ပါး, သဟာဇာတ

လတ်(၄)ပါး၊ သဟဇာတငယ်(၇)ပါး၊ ဤသို့လျှင် သဟဇာတ ပစ္စည်းပေါင်း (၁၅)ပါး ရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထိုသဟဇာတ ပစ္စည်းတို့၏ သင်္ဂဟကို ဘော်ထုတ်၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ။ သဟဇာတ၊ သဟဇာတနိဿယ၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ သဟဇာတ အဝိဂတ-ဤ(၄)ပါးကို ပစ္စည်းနယ်ကျယ်သောကြောင့် မဟာသဟဇာတ ကြီး(၄)ပါးခေါ်ပါသည်။ ။ အညမည၊ ဝိပါက၊ သမ္ပယုတ္တ၊ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ-ဤ(၄)ပါးကို ပစ္စည်းနယ်သဟဇာတလတ် ခေါ်ပါသည်။ ဟေတု၊ သဟဇာတာဓိပတိ၊ သဟဇာတကမ္မ၊ နာမ်အာဟာရ၊ သဟဇာတိန္ဒြေယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ-ဤ(၇)ပါးကို ပစ္စည်းနယ်ကျဉ်းသောကြောင့် သဟဇာတငယ်ခေါ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ် လင်္ကာ

(က) သ၊ နိ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတာ၊ ဤလေးဖြာ၊ မဟာသဟဇာ။

(ခ) အည၊ ဝိ၊ သံ၊ ဝိပလေးတနံ၊ မဇ္ဈံ သဟဇာ။

(ဂ) ဟေ၊ ဝိ၊ ဟာ၊ ကံ၊ ဣနံ၊ မဂ္ဂ၊ ဈာနံ၊ မှတ် ခနံ ငယ်သဟာ။

မေး။ ။ သဟဇာတ ပစ္စည်းအရာ၌ နာမ်နှင့်ရှုပ်

တို့ သဟဇာတ ပစ္စည်းပြုပုံ အချက်ကို အကြိမ်မျှ တော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပဋိသန္ဓေအရိုက်၌ နှာမ် တရားတို့က ကမ္မဇရုပ်တို့အား သဟဇာတသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူး ပြု ပါသည်။ ပဝတ္တိအခါ နှာမ် တရားတို့အား သဟ ဇာတသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ။ ပစ္စဝေါကာ ရာသီ၌ ပဋိသန္ဓေပိတ်နှင့် ဟဒယ ဝတ္ထုသည် အ ချင်းချင်း အပြန်အတွက် သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေး ဇူးပြုပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

(က) သဒ္ဓိအခါ၊ ကမ္မဇာ၊ နောက် မှာ ပိတ္တဇ၊

(ခ) ဝတ္ထုနှင့်သန်၊ အပြန်ပြန်၊ သုံးတန်သဟဇာ

မေး။ ။ ရုပ်အချင်းချင်း ဥပါဒါရုပ်နှင့် မဟာ ဘုတ် လေးပါးတို့သည် သဟဇာတသတ္တိဖြင့် အ တယ်ကဲ့သို့ ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ဖြေ။ ။ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကသာ ဥပါဒါ ရုပ်တို့အား သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါ သည်။ ဥပါဒါရုပ်တို့ကမဟာဘုတ်တို့အား ပြန်တွန် ၍ ကျေးဇူးမပြုနိုင်ပါ။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ

နှစ်ဆဲလေးဖြာ၊ ဥပါဒါ၊ မဟာဘုတ်မှ-ရ၊

မေး။ ။ ထိုသဟဇာတ ပစ္စည်းမျိုးတို့တွင် အချင်းချင်းအပြန်အထွန် ကျေး ဇူး ပြုနိုင်သော တရားသရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပစ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနှင့် ဟဒယဝတ္ထု တခုသောဝိတ္တုပြွန်၌ အတူတကွ ဖြစ်ပေါ်ကြသောနာမ်တရားမှ ကလာတ်ထူမဟာဘုတ် ၄ ပါး-ဤတရားစုသည် အချင်းချင်းအပြန်အထွန်ကျေးဇူးပြုနိုင်သောတရားများဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းမျိုးပေါင်း မည်မျှရှိပါသနည်း။ သရုပ်နှင့်တကွဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏသုရေဇာတနိဿယ၊ အာရမ္မဏုပနိဿယ၊ အာရမ္မဏသုရေဇာတ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏသုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ၊ အာရမ္မဏသုရေဇာတတ္ထိ၊ အာရမ္မဏသုရေဇာတ အဝိဂတ-ဤသို့လျှင်အာရမ္မဏပစ္စည်းမျိုးပေါင်း (၈)ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ။ အနန္တရ ပစ္စည်းမျိုးပေါင်း မည်မျှ ရှိပါသနည်း။ သရုပ်နှင့်တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အနန္တရပနိဿယ၊ အာသေဝန၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ဤသို့လျှင် အနန္တရ ပစ္စည်းမျိုးပေါင်း (၇)မျိုး ရှိ ပါသည်။

မေး။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းကို အနန္တရ ပစ္စည်းမျိုးတွင် အဘယ်ကြောင့် ထည့်သွင်းရပါ သနည်း။

ဖြေ။ မဂ်လေးခု၌ ရှိသော စေတနာကံသည် မိမိဖြစ်ပြီးသည်မှ အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်တည်းဟူသော အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤမဂ် စေတနာ လေးခုကို ရည်ရွယ်၍ နာနာက္ခဏိက ကမ္မကို အနန္တရပစ္စည်းမျိုး၌ ထည့်သွင်းရပါသည်။

မေး။ ဝတ္ထု ပုရေဇာတ ပစ္စည်း မျိုးပေါင်း မည်မျှ ရှိပါသနည်း။ သရုပ်နှင့်တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ဝတ္ထု ပုရေဇာတ နိဿယ၊ ဝတ္ထု ပုရေ ဇာတ၊ ပုရေဇာတိန္ဒြိယ၊ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ပုရေ ဇာတတ္ထိ၊ ပုရေဇာတ ဤသို့လျှင် ဝတ္ထု ပုရေဇာတ ပစ္စည်းမျိုးပေါင်း (၆) မျိုး ရှိပါသည်။

မေး။ ပစ္ဆိမာဇာတ ပစ္စည်း မျိုးပေါင်း မည်မျှ ရှိ ပါသနည်း။ သရုပ်နှင့်တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ပစ္ဆိမာ ဇာတ၊ ပစ္ဆိမာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ၊

ပစ္ဆိမာဇာတတ္ထိ၊ ပစ္ဆိမာဇာတ အဝိဂတ-ဤသို့လျှင်
ပစ္ဆိမာဇာတပစ္စည်းပေါင်း (၄)ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ၊ ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်းမျိုးပေါင်း မည်မျှ
ရှိပါသနည်း။ သရုပ်နှင့်တကွဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ ရုပ်အာဟာရ၊ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ၊ ရုပ်အာ
ဟာရအဝိဂတ-ဤသို့လျှင် ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်း
မျိုးပေါင်း (၃)ပါးရှိပါသည်။

မေး။ ၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းမျိုးပေါင်း မည်
မျှရှိပါသနည်း။ သရုပ်နှင့်တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ၊ ရူပ
ဇိဝိတိန္ဒြိယ အဝိဂတ-ဤသို့လျှင် ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ
ပစ္စည်းမျိုးပေါင်း (၃)ပါးရှိပါသည်။ ၊ ရုပ်အာဟာ
ရပစ္စည်းသုံးမျိုး၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း သုံးမျိုး-ဤ
(၆)မျိုးကို ဥပသဟဇာတပစ္စည်းဟု၍လည်း ခေါ်
ပါသေးသည်။

ပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ဝေဘန်ခန်းပြီး၏။

ကာလအားဖြင့်ဝေဘန်ခန်း

မေး။ ၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလ အားဖြင့် ကျေးဇူးပြု
သော ပစ္စည်းပေါင်း မည်မျှရှိပါသနည်း။ သရုပ်နှင့်
တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ သဟဇာတပစ္စည်းမျိုး(၁၅) အာရမ္မဏ
 ပစ္စည်းမျိုး(၈) ဝုရေဇာတ ပစ္စည်းမျိုး(၆) ပစ္စာ
 ဇာတ ပစ္စည်းမျိုး(၄)၊ ဥပသဟဇာတ ပစ္စည်းမျိုး
 (၆) ဤပစ္စည်းတို့သည် ပစ္စုပ္ပန် ကာလ အားဖြင့်
 ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ။ အတိတ် ကာလ အားဖြင့် ကျေးဇူး
 ပြုသော ပစ္စည်းပေါင်း မည်မျှရှိပါသနည်း၊ သရုပ်
 နှင့်တကွတော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ နာ နာက္ခဏိက ကမ္မနှင့်တကွ အနန္တရ
 ပစ္စည်းမျိုးပေါင်း (၇)ပါးတို့သည် အတိတ်ကာလ
 အားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုသော ပစ္စည်းမျိုး ဖြစ်ကြပါ
 သည်။

မေး။ ။ ကာလ သုံးပါး အား ဖြင့် ကျေး ဇူး
 ပြုသော ပစ္စည်းပေါင်း မည်မျှရှိပါသနည်း၊ သရုပ်
 နှင့်တကွတော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏ, ပကတူပနိဿယ ဤပစ္စည်း
 (၂)ပါးသည် ကာလသုံးပါး အားဖြင့် ကျေးဇူး
 ပြုသော ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ။ အဘယ် ပစ္စည်းများကို ကာလဝိဖုတ်
 ပစ္စည်းဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၊ ပကတူပ နိဿယ ပစ္စည်း-ဤပစ္စည်း (၂)ပါးကို ကာလဝိမုတ် ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။ ထိုပစ္စည်းတို့၌ ကာလ ဝိမုတ် ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ် ပါဝင်ထျက် ရှိပါသည်။

မေး။ ။ အဘယ် တရားများသည် အကြောင်း ပစ္စည်း၌သာ ပါဝင်၍ အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်၌ မပါဝင်ဘဲ ရှိနေကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ နိဗ္ဗာန် နှင့် ပညတ်သည် အကြောင်း ပစ္စည်း၌သာ ပါဝင်၍ အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်၌ မပါဝင်သော တရားများ ဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ။ အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်တွင် မပါဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ နိဗ္ဗာန်နှင့်ပညတ်သည် ဖြစ်ပေါ် ဥပေါ်ခြင်းသဘောမရှိပါ။ ဖြစ်ပေါ် ဥပေါ်ခြင်း သဘောရှိပါမှ ပစ္စယုပ္ပန်တွင်ပါဝင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်သည် အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်တွင် မပါဝင်နိုင်ဘဲ ရှိနေကြပါသည်။

မေး။ ။ အကြောင်းကို အစွဲ ပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်သော အကျိုးတရားတို့ကို အဘယ်သို့ ခေါ်ဆိုရပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ ၊ ထိုအကျိုး တရား တို့ကို အကြောင်းရှိ သောကြောင့် “သပ္ပတ္တယ” ဟူ၍၎င်း၊ ပြုပြင်စီရင် အပ်သောကြောင့် “သင်္ခတ” ဟူ၍၎င်း ခေါ်ဆိုရ ပါသည်။

မေး။ ၊ အကြောင်းရှိမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော တ ရားများကို မြဲသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ ၊ အကြောင်းရှိမှ ဖြစ်ပေါ် လာကုန်သော တရားဟူသမျှကို မြဲသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ခဏ ခဏပျက်စီး၍ နေပါသည်။ မမြဲသောတရားဟူသ မျှသည် ဘေးဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ မြဲလည်းမမြဲ ဘေးဒုက္ခကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်သော တရားဟူသမျှကို ငါ၊ ငါ၊ ဟူ၍ စွဲလမ်းခြင်း၌ မထိုက်ပါ။ အနတ္တ အစစ်တို့သာ ဖြစ်ကြပါသည်။

မေး။ ၊ ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာတော် အားဖြင့် ရှင် တော်မြတ် ဘုရားသည် အဘယ်သို့သော သဘော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူလိုရင်း ဖြစ်ပါသနည်း။ အ ချုပ်အားဖြင့် ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ၊ ရုပ်နာမ် တရားတို့သည် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ကြသော သပ္ပတ္တယ၊ သင်္ခတ တရား တို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ အလိုဆန္ဒ အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကြသောတရားမျိုး မဟုတ်ကုန်။

သတ္တဝါတို့၏အလိုသို့ မလိုက်သော အဝံသဝတ္တနု
တရားတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။ တရား တခုတခုဖြစ်ပေါ်
ရာ၌ အကြောင်းပစ္စည်းပေါင်း များစွာတို့ဖြင့် ကျေး
ဇူးပြုကာ ထူထောင်ရကုန်၏။ အနတ္တသဘော အ
ချက်ကြီးကို အနုပိတ်အားဖြင့် ပြတော် မူလိုသော
ကြောင့် ပဋ္ဌာန်း တရားကို ဟော ကြား တော်
မူပါသည်။

ကာလအားဖြင့် ဝေဘန်ခန်းပြီး၏။

ဘုံအားဖြင့် ဝေဘန်ခန်း

မေး။ ။ ပဋ္ဌာန်း(၂၄) ပစ္စည်း တို့ကို ရသင့် ရ
ထိုက်၊ မရသင့်မရထိုက်သောဘုံအားဖြင့် ဝေဘန်
၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပဉ္စဝေါ ကာရ (၂၆) ဘုံ၌ ပဋ္ဌာန်း
ပစ္စည်း အလုံးစုံကို အကုန် ရနိုင်ပါသည်။ ဝတု
ဝေါကာရ(၄)ဘုံ၌ ဝုရေဇာတ ပစ္စည်းမျိုး၊ ဝတ္ထာ
ရမ္မဏ ဝုရေဇာတ ပစ္စည်းမျိုး၊ ပစ္စာဇာတ
ပစ္စည်းမျိုး၊ နှစ် အာဟာရ ပစ္စည်းမျိုး၊ ရူပဇိဒိ
တိန္ဒြေပ ပစ္စည်းမျိုး၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းမျိုး-ဤပစ္စည်း
မျိုးတို့ကိုမရနိုင်ပါ။ ဇောဝေါကာရဘုံ၌ အာရမ္မဏ၊

အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပ
နိဿယ၊ ရူပ ဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ
ဤပစ္စည်းတို့ကိုသာ ရေနိုင်ပါသည်။ ကြွင်းသော
ပစ္စည်းတို့ကို မရနိုင်ပါ။

မေး။ ။ ပဋ္ဌာန်း(၂၄) ပစ္စည်းတို့တွင် အလုံး
စုံသော စိတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသော ပစ္စည်း များကို
ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟ
ဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ကမ္မ၊
အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္တိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊
အဝိဂတ-ဤပစ္စည်း (၁၅)ပါးတို့သည် စိတ်အလုံး
စုံတို့နှင့် အကုန် ဆက်ဆံပါသည်။

မေး။ ။ အချို့ အချို့သော စိတ် တို့ နှင့် သာ
ဆက်ဆံသော ပစ္စည်းတို့ကိုဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ ပုရေဇာတ အာသေ
ဝန၊ ဝိပါက၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ-ဤ(၈)ပါး တို့
သည် အချို့ အချို့သော စိတ်တို့နှင့်သာ ဆက်ဆံ
ကြပါသည်။ ။ ပစ္ဆိမဇာတ ပစ္စည်း တပါးသည်
ကား အသီးအခြား ရှင်တရားတို့အားသာ ကျေးဇူး
ပြုသောပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

ဘုံအားဖြင့် ပေဘန်ခန်း ပြီး၏။

ပစ္စည်းဖြိုင်ကို ပြဆိုခန်း

မေး။ ။ အဘယ် သို့သော သဘော မျိုးကို ပစ္စည်းဖြိုင်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ တခုသော ပစ္စယုပ္ပန်၌ ပစ္စည်းပေါင်း များစွာ ပေါင်းဆုံ၍ ကျေးဇူး ပြုသော သဘော မျိုးကို ပစ္စည်းဖြိုင် ခေါ်ပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် တခု တခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ တခု တခု သော ရုပ် ကလပ်၌ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ သတ္တိအားဖြင့် ပစ္စည်း ပေါင်းများစွာပေါင်းဆုံ၍ ကျေးဇူးပြုပုံသဘောကို ပစ္စည်းဖြိုင် ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ မဟာ ကုသိုလ် ပထမ စိတ်တခုကို မူတည်၍ ပစ္စည်း ဖြိုင်ပုံ သဘော ကို သိလွယ် အောင်ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ မဟာကုသိုလ်ပထမစိတ်ဖြစ်သော အခါ စေတသိက် (၃၀) ပါး ယှဉ်ပါသည်။ စိတ်နှင့် တကွ နာမ်တရားပေါင်း (၃၉) ပါး ရှိပါသည်။ ထို (၃၉) ပါးကို နာမ်ကလောင်တခုဟု ခေါ်ဆိုရပါသည်။ ထိုတရား (၃၉) ပါးတို့သည် အချင်းချင်း သဟဇာ တ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္တိ, အဝိဂတ ဤ (၆) ပစ္စယ သတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။

မဟာကုသိုလ် ပထမစိတ်သည် သမ္ပယုတ်တရား တို့အား အဓိပတိ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဤ(၃)ပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ စေတသိက်တို့တွင် ဖဿသည် အာဟာရ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ သည်။ ဝေဒနာသည် ဣန္ဒြိယ, ဈာန သတ္တိဖြင့် ကျေး ဇူးပြုပါသည်။ စေတနာသည် ကမ္မသတ္တိ, အာဟာရ သတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ကေဂ္ဂတာသည် ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂသတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဇီဝိတသည် ဣန္ဒြိယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဝိထက် စေတသိက်သည် ဈာန, မဂ္ဂ သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဝိစာရ ဝိတိ စေတသိက်တို့သည် ဈာနသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဝိဒိယ စေတသိက်သည် အဓိပတိ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ ဆန္ဒစေတသိက်သည် အဓိပတိသတ္တိအားဖြင့် ကျေး ဇူးပြုပါသည်။ အမောဟစေတသိက်သည် ဟေတု, အဓိပတိ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ သတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ အလောဘ, အဒေါသ စေတသိက်တို့ သည် ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ သဒ္ဓါ စေတသိက်သည် ဣန္ဒြိယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါ သည်။ သတိစေတသိက်သည် ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂသတ္တိဖြင့်

ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပိရတီ ဝေတထိက် သုံးပါးတို့
 သည် မဂ္ဂ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ မဟာ
 ကုသိုလ်ပိတ်၌ ကုသလကမ္မပထမြောက်သော ဝေ
 တနာသည် နောင် ဖြစ်ပေါ်လာတုံသော ဝိပဏ် နာ
 မက္ခန္ဓာ တို့အား နာနာက္ခဏိကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး
 ပြုပါသည်။ ဤသည်ကား မဟာကုသိုလ်ပိတ်တခု
 ကို နေ့တည့်၍ ပစ္စည်း ပြိုင်ပုံ အချက်ကို ဖြေဆိုခြင်း
 ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ထိုမဟာကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ရုပ်
 တရားတို့အား အတတ်သို့သော ပစ္စယသတ္တိဖြင့်
 ကျေးဇူး ပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ မဟာကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် အတု
 တက္ခဖြစ်ပေါ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့အား ဟေတု အဓိ
 ပတိ၊ သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စယသတ္တိပေါင်း
 များစွာတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မဟာကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် မိမိရှေး၌ ဖြစ်၍
 “ဋ္ဌ” အနေအားဖြင့် ထင်ရှားရှိကုန်သော ရုပ်တို့အား
 ပစ္စာဇာတ၊ ပစ္စာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ပစ္စာဇာ
 တတ္တိ၊ ပစ္စာဇာတ အဓိဂတ သတ္တိအားဖြင့် ကျေး
 ဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ။ မဟာ ကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ ခြံရာ ဖြစ်
သောဟဒယ ဝတ္ထုသည် မဟာကုသိုလ်စိတ်အား
အဘယ်ပစ္စယ သတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ
အဝိဂတ သတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ။ ထိုမဟာ ကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဣဋ္ဌ
ဖြစ်သော ရူပါရုံကို အာရုံပြုသည်ဖြစ်အံ့ ထိုရူပါရုံ
သည် မဟာ ကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်အား အဘယ်
ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ထိုဣဋ္ဌ ဖြစ်သော ရူပါရုံသည် မဟာ
ကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်အား အာရေဗ္ဗဏ၊ အဓိပတိ၊ ဥပ
နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတသတ္တိတို့ဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသည်။

[ယခု ရှေးဆိုခဲ့ပြီးသော မဟာကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်နှင့်
ဆိုင်ရာ ပစ္စည်း ပြင်နည်းတို့ကို မှီငြမ်းပြုပြီးလျှင် အခြားသော
စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌ ပစ္စည်းပြင်ပုံ အချက်ကို ဉာဏ် သဘော ရှင်း
လင်းစွာ ပေါ်ပေါက်ကြပါစေကုန် သတည်း။]

ရှင်တရား အချင်းချင်း

ပစ္စည်း ပြင်ပုံကို ပြဆိုချက်

မေး။ ။ ရှင်(၂၀)ပါး တို့တွင် အဘယ်ရှင်များ

ပစ္စည်းအမျိုးအစား

သည် ရုပ်တရား အချင်းချင်း၏ ပစ္စည်း ဖြစ်နိုင်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ။ မဟာဘုတ် (၄)ပါး၊ ဇိဝိတရုပ်၊ အာ ဟာရရုပ်၊ ဤရုပ်(၆)ပါးတို့သည် ရုပ်အချင်းချင်း၏ ပစ္စည်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ထို ရုပ် တ ရား (၆)ပါးတို့၏ ရုပ်အ ချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုပုံကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ မဟာဘုတ် (၄)ပါး တို့သည် မဟာ ဘုတ်အချင်းချင်းတို့အား သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ၊ ဤ(၅)ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့သည် ကလောင်တူ ဖြစ်သော ဥပါဒါရုပ် တို့အား သဟ ဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ၊ ဤလေးပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဇိဝိတရုပ်သည် က လောင်တူဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်တို့အား ဣန္ဒြိယ၊ အတ္တိ အဝိဂတ၊ ဤ(၃)ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါ သည်။ ရုပ်အာဟာရသည် အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌ ရှိ သောအလုံးစုံသော စတုရရုပ်တို့အား အာဟာရ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ၊ ဤ(၃)ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။

မေး။ ။ ရုပ်(၂၀)ပါးတို့တွင်အဘယ်ရုပ်တရားများသည် နာမ် တရားတို့အား ဝိသေသ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ပသာဒရုပ်(၅)ခု၊ ဂေါစရရုပ် (၇)ခု၊ ဟဒယရုပ်(၁)ခု၊ ဤ(၁၃) ပါးသော ရုပ်တရားတို့သည် နာမ်တရားတို့အား ဝိသေသ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ပသာဒရုပ်(၅)ခုတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို သိလွယ်ရုံ အမြွက်ဖျတော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဝက္ခပသာဒ အစရှိသော ပသာဒရုပ်(၅)ပါးတို့သည် ဝက္ခပညာဉ် အစရှိသော နွေပဉ္စပိညာဉ်စိတ် (၁၀)တို့အား နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤပစ္စယသတ္တိ(၆)ပါးတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ ဂေါစရရုပ် (၇)ပါးတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို သိလွယ်ရုံ အမြွက်ဖျတော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဂေါစရရုပ် (၇)ပါး တို့သည် ဝက္ခပညာဉ်အစရှိသော နွေပဉ္စပိညာဉ်(၁၀)နှင့် မနောဓာတ်(၃)ခုတို့အား အာရမ္မဏ၊ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤပစ္စယသတ္တိ(၄)ပါးတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ။ ပသာဒရုပ် (၅)ခု တို့သည် နွေပဉ္စ
ဝိညာဉ် (၁၀)တို့အား အဘယ် သို့သော ဥပမာ
အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ မိခင်သည် သားသွီးတို့အား ကျေးဇူး
ပြုတိသကဲ့သို့ ပသာဒရုပ် (၅)ခု တို့သည် နွေပဉ္စ
ဝိညာဉ်(၁၀)တို့အား မိခင်သဘွယ် ကျေးဇူးပြုကြ
ပါသည်။

မေး။ ။ ဂေါစရရုပ် (၇)ပါးတို့သည် အဘယ်
သို့သော ဥပမာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဘခင်သည် သားသွီးတို့အား ကျေးဇူး
ပြုတိသကဲ့သို့ ဂေါစရရုပ်(၇)ပါးတို့သည် နွေပဉ္စ
ဝိညာဉ်(၁၀)နှင့် မနောဓာတ်(၃)ခုတို့အား ဘခင်
သဘွယ် ကျေးဇူးပြုကြပါသည်။

မေး။ ။ ဟဒယ ဝတ္ထု ရုပ်က နာမ် တရားတို့
အား ကျေးဇူး ပြုပုံကို သိလွယ်ရုံ အခြွက်မျှ ဘော်
ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဟဒယ ဝတ္ထု ရုပ်သည် မနောဓာတ်၊
မနောဝိညာဏဓာတ်တို့အား ပဋိသန္ဓေအခါ သဟ
ဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္တိ၊ အဝိ
ဂတ-ဤ(၆)ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသည်။
ပဝတ္တိအခါ နိဿယ၊ ပုရေ ဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊

အတ္ထိ၊ အဝိဂတ-ဤငါးပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်ကျေးဇူးပြု
ပါသည်။

မေး။ ။ဟဒယ ဝတ္ထုရုပ်သည် အဘယ်သို့
သော ဥပမာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။သစ်ပင်သည် ရုက္ခပိုးနတ်အား ခြံရာ တုံ
မိမာန်သဘွယ်အားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုတိသကဲ့သို့
ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏ
ဓာတ်တို့အား ခြံရာ တုံ မိမာန် သဘွယ် အားဖြင့်
ကျေးဇူးပြုပါသည်။

မေး။ ။အဋ္ဌကလာပ ရုပ်တခု အတွင်း၌ ရုပ်တ
ရားတို့၏ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုပုံကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။မဟာဘုတ် (၄)ပါး၊ ဝတ္ထု၊ ဂန္ဓ၊ ဓသ၊
ဩဇာ-ဤရုပ်(၈)ပါးအပေါင်းအစုကို အဋ္ဌကလာပ
ခေါ်ပါသည်။ ထိုအခါ အဋ္ဌကလာပ၌ မဟာဘုတ်
(၄)ပါးတို့သည် အချင်းချင်း သဟဇာတ၊ အညမည
နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ-ဤ(၅)ပစ္စယ သတ္တိတို့
ဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသည်။ မဟာဘုတ် (၄)ပါးတို့
သည် အတူတကွ ဖြစ်သော ဥပါဒါရုပ်(၄)ပါးတို့
အား သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ-ဤ
(၄)ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဩဇာ
ရုပ်သည် အတူတကွဖြစ်သော ရုပ်(၇)ပါးတို့အား

အာဟာရ, အတ္တိ, အဝိဂတ-ဤသုံးပစ္စယ သတ္တိတို့ ဖြင့်ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဤသည်ကား အဋ္ဌကလာပ ရုပ်စာရအတွင်း၌ ရုပ်အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုပုံကို ဖြေဆိုချက်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ဝက္ခုဒသက ကလာပ၌ ရုပ်အချင်းချင်း တို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ဝက္ခု ဒသက ကလာပ၌ မဟာဘုတ် (၄)ပါးတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံ၊ ဩဇာရုပ်၏ ကျေးဇူးပြုပုံ ကို ဖြေဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်းဖြစ်၍ အထူးဖြေဆိုရန် မလိုတော့ပါ။ ဝက္ခုဒသက ကလာပ၌ ပါသော ဇီဝိတရုပ်သည် အတူတကွ ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ် (၉)ခုတို့အား ဣန္ဒြိယ, အတ္တိ, အဝိဂတ - ဤ(၃) ပစ္စယ သတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ဤသည် ကားဝက္ခုဒသက ကလာပ အတွင်း၌ ရုပ် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုပုံကို ဖြေဆိုချက်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ ပဋိသန္ဓေ အချိန်၌ နှစ် တရားတို့က ရုပ်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံကို အမြွက်မျှဘော် ပြပါ။

ဖြေ။ ။ ပဋိ သန္ဓေ နှာ မ ကွ နှာ သည် ဟဒယ ဝတ္ထုမှတစ်ပါးသော ကမ္မဇရုပ်တို့အား သဟဇာတ, နိသယ, ဝိပါက ဝိပဿဒ္ဓိ, အတ္တိ, အဝိဂတ, ဤ(၆)

ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ပဋိသန္ဓေ
နာမက္ခန္ဓာသည်ဟုဒယဝတ္ထုရုပ်အား သဟဇာတ၊
အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္တိ၊
အဝိဂတ-ဤ(၇)ပစ္စယ သတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ
သည်။

မေး။ ။ပဝတ္တိအခါ၌ နာမ်တရားတို့သည် ပိတ္တ
ဇရုပ်တို့အား အဘယ်ပစ္စယ သတ္တိတို့ဖြင့်ကျေးဇူး
ပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။နာမ် တရားတို့သည် ပိတ္တဇ ရုပ်တို့အား
သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ၊
ဤ(၅)ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။နာမ် တရားတို့က ရုပ်တရားတို့အား
ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြဆိုခဲ့သည်မှာ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒနည်းအားဖြင့်
သိမ်းကျုံး၍ အလုံးစုံတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်ကိုသာ ပြဆိုခဲ့ခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။ အစိပ်စိပ်ဝေဘန်၍ ပြဆိုရပါလျှင် ဟိတ်တရား
တို့က ဟေတု ပစ္စယ သတ္တိဖြင့်၊ အဓိပတိ တရား တို့က
အဓိပတိ သတ္တိဖြင့်၊ စေတနာက ကမ္မသတ္တိဖြင့်၊ ဝိပါကစိတ်
တို့က ဝိပါကသတ္တိဖြင့်၊ အဟာရတရားက အဟာရသတ္တိဖြင့်၊
ဗုဒ္ဓိတရားတို့က ဗုဒ္ဓိယသတ္တိဖြင့်၊ ဈာန် တရားတို့က ဈာန်
သတ္တိဖြင့်၊ မဂ်တရားတို့က မဂ္ဂသတ္တိဖြင့်ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ပါဝင်၍
ကျေးဇူးပြုပုံများကိုလည်း မိမိတို့ဉာဏ်သွားဖြင့် ဝေဘန်တော်
ကြပါကုန်။]

အလုံးစုံသော ပစ္စည်းတို့ကို
ပစ္စည်းကြီးလေးပါး၌ ထည့်သွင်း၍ ပြဆိုချက်

မေး။ ။ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း အလုံးစုံတို့ကို အကုန်
ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသွင်းလိုက်ပါလျှင် မဟာပစ္စည်းကြီး
လေးပါးတို့၌ အလုံးစုံအကျုံးဝင်၏ဟု အဘိဓမ္မာ
ကျမ်းတို့၌ ပြဆိုခဲ့ရာ ထိုမဟာပစ္စည်းကြီး လေးပါး
သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏ၊ ဥပနိဿယ၊ ကမ္မ၊ အတ္တိ
ဤလေးပါးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ် လင်္ကာ

အာ၊ ဥ၊ ကံ၊ အတ်၊ ၊ လေးရပ်၍တွင်၊ အကုန်ဝင်၊
ကုန်ဝင်ခွဲမိပ်ဖြာ။ ။

အာရမ္မဏ၊ ဥပနိဿယ ကမ္မတ္ထိပစ္စယေသု သဗ္ဗေပိ ပစ္စယာ
သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ။ (သဂြိုဟ်ပါဌ်)။

သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စယာ၊
ပဋ္ဌာန်း ပစ္စည်း တို့သည်၊ အာရမ္မဏ၊ ဥပနိဿယ
ကမ္မတ္ထိပစ္စယေသု၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယ
ပစ္စည်း၊ ကမ္မပစ္စည်း၊ အတ္တိပစ္စည်းတို့၌၊ သမောဓာနံ၊
ပေါင်းဆုံသက်ဝင်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

မေး။ ။ ထို မဟာ ပစ္စည်းကြီး လေးပါး တို့၌ ပစ္စည်းပေါင်း များစွာ သက်ဝင် ကြပုံကို ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ သက်ဝင်ပုံသရုပ်နှင့်တကွ ဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းမျိုး၊ ဝတ္ထု ရမ္မဏ ပစ္စည်းမျိုး-ဤပစ္စည်းတို့သည် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ အကျုံး ဝင်ကြပါသည်။ အနန္တရပစ္စည်းမျိုး၊ ပက တူပ ပစ္စည်းမျိုး- ဤပစ္စည်းတို့သည် ဥပနိဿယ ပစ္စည်း၌ အကျုံးဝင်ကြပါသည်။ နာနာက္ခဏိက ဝေတနာသည် ကမ္မပစ္စည်း၌ အကျုံးဝင်ပါသည်။ သဟဇာတပစ္စည်းမျိုး-ဥပသဟဇာတ ပစ္စည်းမျိုး၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်းမျိုး၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတ ပစ္စည်းမျိုး၊ ဝတ္ထု ရမ္မဏ ပစ္စည်းမျိုး-ဤပစ္စည်း တို့သည် အတ္ထိပစ္စည်း၌ အကျုံး ဝင်ကြပါသည်။ ဤသည်ကား မဟာ ပစ္စည်းကြီး လေး ပါး တို့၌ ပစ္စည်းပေါင်း များစွာတို့၏ သက်ဝင်ပုံကို ဖြေဆို ချက် ဖြစ်ပါသည်။

‘ဇနက’စသော ပစ္စည်းသုံးမျိုးကို
ဝေဘန်၍ ပြဆိုချက်

မေး။ ။ ပစ္စည်း တို့၏ ကျေးဇူး ပြုပုံ သဘော သည် အဘယ်မျှရှိပါသေးသနည်း။

ဖြေ။ ။ ပစ္စည်းတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံ သဘောမျိုးသည် ဇနကာတမျိုး၊ ဥပထမ္မကတမျိုး၊ ဇနကောပထမ္မကတမျိုး-ဤသို့အားဖြင့် သုံးမျိုး ရှိပါသည်။

မေး။ ။ ထိုသုံးမျိုး၏ သဘော အဓိပ္ပာယ် ကို ထိလွယ်ရုံဘော်ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အကျိုး တရားတို့အား ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ဇနကပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ အကျိုး တရား တို့အား ထောက်ပံ့မှုသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းကို ဥပထမ္မကပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။ အကျိုးတရားတို့အား ဖြစ်ပေါ်စေမှု၊ ထောက်ပံ့မှု သတ္တိ နှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းကို ဇနကော ပထမ္မကပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ။ ပဋ္ဌာန်း (၂၄) ပစ္စည်းတို့တွင် ဇနကပစ္စည်း၊ ဥပထမ္မကပစ္စည်း၊ ဇနကော ပထမ္မကပစ္စည်းတို့၏ သရုပ်ကို ဘော်ထုတ်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အာသေဝန၊ နုတ္တိ၊ ဝိဂတ-ဤငါးပစ္စည်းကို ဇနကပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။ ပစ္စာဇာတပစ္စည်းကို ဥပထမ္မက ပစ္စည်း ခေါ်ပါသည်။ ထိုမှကြွင်းသောပစ္စည်းပေါင်း (၁၈)ပါးကို ဇနကော ပထမ္မကပစ္စည်းခေါ်ပါသည်။

အနုမောဒနာ ပွဲသိမ်း၊

သဇာတ-သာဓု-သာဓု၊ မကုဒုကုဒု အတုလ မှန်
 ကင်း သနင်းလူတ သုံးလောက ထွတ်ထား ဘုန်း
 ခြောက်ပါး၏သခင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
 သည် ငါးပါးမာရ်နှင့် ပလ္လင်ဗောဓိ သီရိဓမ္မာင်္ဂါ
 ခရိုင်အောင်မြေ ဗုဒ္ဓဟောဝယ် လေးထွေလေးထီ ခိုင်
 နှင်းဆီဟု သရဖီဓာလာ ပမာနှိုင်းရန် အမှန်ထူး
 ဆန်း သစ္စာပန်းကို ဆင်မြန်းရန် ရွှေယူတော်မူပြီး
 နောက် ရတနာစာရ ဌာနရပ်ခန်း ရွှေအိမ်နန်းဝယ်
 ပဌာန်းနက်ကျယ် ဆန်းတကြယ်ကို တံ့ထွပ်ဘန်
 ဘန် ဖြတ်သော ဥာဏ်ဖြင့် အတန်တန် သုံးသင်
 ဆင်ခြင်တော်မူလေသောအခါ စိမ်း၊ ပြာ၊ ညို၊ မှောင်
 ဝါရောင်၊ နီ၊ ဖြူ၊ သီတာဂူဓာတ် စိန်သားလျှပ်သကဲ့သို့
 ဖြတ်ဖြတ်ပြက်သန်း မီးပန်း မီးရှူး စိန်ဥက္ကာ မြူး
 သည့်နှယ် အထူး ကြည်လင် ရောင်ရှင်ခြောက်
 သွယ် ခြယ်ပန်း နွယ်တို့သည် အဆန်း တကြယ်
 ကွန့်မြူးတော် မူကြလေကုန်သတည်း။ ။

တဘန် ထိုနောက် ခုနစ်ဝါ အခြောက်ထွင်
 ထွန်းတောက် သီရိ သာဝတ္ထိဝယ် မုနိဘုန်းလျှံ
 ထွတ်ထိပ်ပန်လျှင် ဖာမကံစုံ မိုးလုံးမြို့မျှ မီးဟုန်ရေ

ပန်း တလျှမ်းလျှမ်းလျှင် အဆန်းလွန်ကြူး တန်ခိုး
 တော် အထူးထူးဖြင့် ကွန်ပျိုးဝေသာ ရွှေဘုန်းတော်
 ပြာဇိဟာကို အံ့ဘွယ်ရာပြတော်မူပြီးသော် တောင်
 ယုဂန္ဓုရ ရွှေဖြင့်ရိတ်သို့ ရွှေကိုဖြတ်ဖျား တန်းခိုး
 အားဖြင့် ဘဝါးသုံးဆင့် အထွမ်းတော် နှစ်ထွမ်း
 ဘွင့်ပြီးလျှင် တင့်ကြိုက်သရေ ငုံဖူးဝေသား ရွှေ
 ကောဝိလာ သညာတွင်လစ် ပင်ကသစ်၏၊ အဖြစ်
 ခြေရင်း မြေတလင်းဝယ် ဖြန့်ခင်းမြေထွာကမ္မလာဟု
 မဟာပဏ္ဍု ဝှမ်းစု တောက်လွင် ကျောက် ပလ္လင်
 ထက် သခင်ဘုန်းဝှံနံ ဘဂဝန်လျှင် မိမွန်မွေးမယ်
 လက်ဦးဆွယ်လျက် ရှေ့ဝယ်ထံပါး ခိုထုံပြားသည့်
 နတ်များတကာ ဗြာဟ္မာမာကို မဟာဥာဏ သာဂ
 ခုဖြင့်နယနက်ဝှမ်း ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ဆုံးခန်းတိုင်ထိ
 ပိုင်ပိုင် မိအောင် မနိသင်းကျစ် ဓမ္မရာဇ်သည် ဘွင့်
 ထွစ် ဟောကြားတော်မူလေသတည်း။ ။

နယသာဂရ ပဋ္ဌာနဟု သာသနအနှစ် ခက်ဆစ်
 ခဲရပ် ထူးမြတ်အမွန် အလွန်သိမ်မွေ့ နက်နဲပေဟု
 စေ့စေ့ထင်မြင် ဆင်ခြင် လေတိုင်း အလှိုင်း ဝှဲချီး
 အံ့မပြီးသား ကျမ်းကြီးပဋ္ဌာန်း အ ခြိုက် ပန်း ကို
 ဥာဏ်စွမ်းအလျောက် သိမြင်ပေါက်အောင် ဝမ်း
 မြောက်ဘွယ်ရေး ဥာဏ်လှူ ပေးသား၊ အမေး အ

ဖြေ ကျိုးကြောင်းတွေကို စေ့စေ့စုံစုံလင် အကုန်ဖြင့်
 သော် ဂုဏ်အင်ထူးလွန် သူထက်ချွန်၍ တံခွန်ပမာ
 သာသနာဝယ် ကလျာဏဟိတ် ခွဲ တံ ဆိပ်ဖြင့်
 ခတ်နှိပ်လွန်ကဲ အတ္တစွဲ ကို ဖြိုခွဲခြင်း၍ စွမ်းနိုင်
 ရာဟု သဒ္ဓါရှေ့သွားဥာဏ်ကျက်စားလျက် တရား
 ရုပ်နာမ် သမုဋ္ဌာန်ကို ဟုတ် မှန် တိုင်း ဆီ ဥာဏ်
 လက်ကိုင် ပိုင်ပိုင် ရှိကြအောင် အဓိက ကုသိုလ်
 ရှင်ရှင်ကြီး ကြည်ညိုလျက် ရှုတ်ဆို သရဏ္ဍာယ်
 တော် မူကြပါကုန်လော့။ ။

ပဋ္ဌာန်း အမေးအဖြေပြီး၏။

နိဂုံး

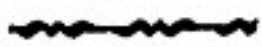
- (က) ပဋ္ဌာန်းစကြာ၊ ဥာဏ်ရောင်ဝါ၊ ခြောက်
 ဖြာ ထိန်လှိုလင်း။ ။
- (ခ) ကမ္ဘာလုံးစုံ၊ ထွမ်းအုပ်မြို့၊ ဆုံးဘုံ တိုက်
 အထွင်း။ ။
- (ဂ) ကျယ်ဝန်းစွာထွ၊ ပဋ္ဌာန၊ နယ-ပင်လယ်
 မင်း။ ။
- (ဃ) ကွန်မြူး ကျက်စား၊ ဥာဏ်တော်အား၊
 ကြီးမားပါတိခြင်း။ ။

- (င) ဥာဏ်ရိပ် ဒိုယ့်၊ ခေတ်ကြီးကြို၊ လူ့ဘုံ နှယ်အတွင်း၊
- (ဝ) လူဖြစ်ရငြား၊ ဘုန်းကံအား၊ ကြီးမား ခေါင်ထိချင်း၊
- (ဆ) လူတို့သန္တာန်၊ ပဋ္ဌာန်းဥာဏ်၊ ပေါက် ရန်နှလုံးသွင်း၊
- (ဇ) ပဋ္ဌာန်း မေးဖြေ၊ ရေးခဲ့ပေ၊ စိတ်နေ ဖြူဖြောင့်ဝင်း၊
- (ဈ) ထစ်,နှစ်,,ရှစ်,ရှစ်၊ သကာရစ်၊ ကိုခေတ် မာသတွင်း၊
- (ည) တပို့တွဲလ၊ဆန်းပက္ခ၊နဝ-ရက်မြတ်မင်း၊
- (ဋ) ကြာသပတေး၊ ပြီးအောင်ရေး၊ မွေးနေ့ ကြိုပြန်လျှင်း၊
- (ဌ) မွေးလ မွေးရက်၊ မွေးနေ့ဝက်၊ ကြိုလျက် ပြီးမြောက်ခြင်း။

[မှတ်ချက်။ ။ အကျွန်ုပ် လယ်တီ ပဏ္ဍိတသည် ၁၂၄၀ ခြည့်တပို့တွဲလဆန်း ၉-ရက် ကြာသပတေးနေ့နံနက် အာရုဏ် တက်တွင် အားပြင်ခဲ့ပေသည်။ ယခု ၁၂၈၀ခု တပို့တွဲ လဆန်း (၉) ရက်နေ့လည်း ကြာသပတေးနေ့ပင် ဖြစ်သည်။ ဤပဋ္ဌာန်း အမေး အဖြေကျမ်းလည်း မွေးလ, မွေးရက်, မွေး နေ့တွင် ပြီးစီး၏ဟု ဆိုလိုသည်။]

- (၃) ဓမ္မဒါန၊ မြတ်ပုည၊ သေဋ္ဌထွက်မှန်ကင်း။
- (ဗ) ပညာဆီမီး၊ အလှူကြီး၊ ဝေးနီးပေးဖြန့်
ကျင်း။
- (ဏ) အကျွန်ကုသိုလ်၊ တောင်းဆုဆို၊ အလို
ဆန္ဒရင်း။
- (တ) လယ်တီသခင်း၊ ကျေးဇူးရှင်၊ အောင်မြင်
ရန်ခပင်း။
- (ထ) ကိလေဇန်စက်၊ ကုန်ချိုးဖျက်၊ ဝဋ်စက်
နယ်မှကွင်း။
- (ဒ) ကျေးဇူးရှင်နောက်၊ ထကောက်ကောက်၊
ထုတ်ချောက်ပါလိုခြင်း။
- (ဓ) ဆုံးစွန်ဘဝ၊ ပဋ္ဌာန၊ ဓမ္မအောင်ပွဲခင်း။
- (န) ကမ္ဘာလုံးစုံ၊ ဘုံသုံးဘုံ၊ ယွမ်းခြံ ဥာဏ်
ရောင်လင်း။
- (ပ) များသတ္တဝါ၊ ဘေးရန်ကွာ၊ ချမ်းသာ
ဂုဏ်ပွင့်လင်း။
- (ဖ) အမြဲကွာ၊ ဖြန့်ဝေကာ၊ မေတ္တာ တ
သင်းသင်း။

နိဂုံးဖြိုက်။

ပဌာန်း၊ ဒေသနာနှင့် ဆိုင်သော သေလာထေရီဝတ္ထု

မဟာဘဂဝန် ဂုဏ်မွန်ခြောက်ဆိုင် ထွတ်ဆုံး
တိုင်သည့် ဘုန်းတော်ထွတ်ထွတ်၊ ရွှေ ကိုယ် တော်
မြတ်ဘုရားသည်၊ ပြည်သာဝတ္ထိ တိုင်းကြီးတံခွန်
ဇေတဝန်မည်ခေါ် ရွှေကျောင်းတော်၌ သီတင်း
သုံးမွေ့လျော် စံနေတော်မူစဉ်အခါ သေလာအမည်
ရှိတဲ့ ဘိက္ခုနီမကလေး တပါးရယ်လို့ ထင်ရှားစွာ
ရှိတော်မူတယ်။

တနေ့သောအခါ သေလာထေရီ ဘိက္ခုနီ အ
ရှင်မသည် နံနက်အချိန်တွင် ဆွမ်းအဖို့ငှါ သာ
ဝတ္ထိ မြို့တော်ကြီး အတွင်း၌ ထည့်လည်ပြီး ဆွမ်း
ခံပြန်တဲ့အခါ ချမ်းသာဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူခြင်း
ငှါ အနွှေရန် တောအတွင်းသို့ ကြွသွားတော်မူ
တယ်။ အနွှေရန်ဆိုတဲ့ တောကြီးဟာ သာဝတ္ထိ
ပြည်ကြီး၏ တောင်မျက်နှာ သုံးဂါရတ် ကွာတဲ့
အရင်ရွာနုမှာ တည်ရှိတယ်။ ထိုအနွှေရန်တောကြီး
ဟာ လွန်စွာ ကြီးကျယ်တဲ့ သစ်ပင်တို့ဖြင့် ဆုပ်
ဆိုင်း၍ မှိုင်းမှိုင်းညိုညို မွေ့လျော်တဲ့ အလွန်

ကောင်းသတဲ့၊ လူသူ အပေါင်းတို့မှ ဆိတ်ငြိမ်၍
 နုဇွန် အလုပ်ကို အားထုတ် နေကြတဲ့ ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်အများတို့၏ ဖျော်ပါးကိန်းအောင်းအနံ့အဖို့
 ငှါလဲ လွန်စွာ သင့်လျော်တယ်။

သေလာထေရီ ဘိက္ခုနီ အရှင်မသည် စွမ်း
 ကိစ္စ ပြီးစီးတဲ့အခါ ထိုတောကြီးအတွင်း တိရစ္ဆာန်
 သော သစ်ပင်ရင်းမှာ ဖြစ်ခြင်း၊ ဖျက်ခြင်း၊ အ
 ကြောင်း မကင်းကြတဲ့ ရုပ်ကလာပ်၊ နာမ်ကလာပ်
 များကို ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာနည်းအားဖြင့် ရှုစားဆင်
 ခြင်၍ နေ့တော်မူတယ်။ ထိုအခါ တဏှာ၊ အခုတီ၊
 ရာဂိတို့၏ ဘခင်ဖြစ်တဲ့ မာရ်နတ်မင်းက သစ်ပင်
 ရင်းတရမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှု၍နေတဲ့ သေလာထေရီကို
 ဖြင်ပါရောတဲ့ မာရ်နတ်ဆိုတဲ့ သတ္တဝါကောင်ကြီး
 ဟာ သာသနာ၏ ရန်သူတော်ကြီးအစစ်ဖြစ်တယ်။
 ဘယ်အခါ မဆို သာသနာကို ဖျက်ဆီးဖို့၊ သူ
 တော်ကောင်း တို့ကို နှိပ်စက်ဖို့၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို နှောင့်ရှောက်ဖို့-ဆဲသည်
 လိုအလုပ်မျိုးကိုသာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးကြီး ကြံစည်နေ
 တယ်။ ။ တောထဲ၊ တောင်ထဲမှာ ဝိနိယဒွတ်ဖွဲ့ဖြင့်
 ရဲရဲရင့်ရင့် အားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း
 တို့ကို ချောင်းမြောင်းရှာဖွေ၍ ဖျက်ဆီးလေ့ရှိတယ်။

သည့် သတ္တဝါကောင်ကြီးအတွက် သာသနာရေး နှင့်ဆိုင်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေမှာ လွန်စွာအနှောင့်အရှက် များနေတာပေါ့။ ယခုခေတ်အခါမှာလဲ မာရ်နတ် ကောင်ကြီးလာပြီး အလုပ် ပျက်စီးအောင် မဖျက် ဆီးဘူးလို့ မထင်ကြနှင့်။

ဆဲ-ပြီဆိုပြီးတဲ့ အတိုင်း သေလာထေရီ ဘိက္ခု နီမကို ငြင်တော့ မာရ်နတ်ကြီးက သမာဓိပျက် စီးအောင် ဖျက်ဆီးလိုတဲ့ဆန္ဒ၊ ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းတဲ့ရုပ်အသွင်ကိုဘန်ဆင်ပြီး တောအတွင်း မှ ထွက်ပြေးအောင် ချောက်ဖွန့်လိုတဲ့ ဆန္ဒ၊ ဆဲ သည်လို သဘောယုတ်မျိုးတွေနှင့် သေလာထေရီ ၏အနားသို့ ဘွားကနဲ ချဉ်းကပ်လာတယ်။ သူဘန် ဆင်းလာတဲ့ ရုပ်သွင်ကြီးကလဲ အလွန် ကြောက် လန့်ဘွယ် ကောင်းသတဲ့။ သေလာထေရီ ဘိက္ခု နီ မကတော့ သမာဓိစရိုက်နှင့် အောက်သို့ စိုက်ပြီး ဣန္ဒြေရရ နေထော်မှုတဲ့အတွက် မာရ်နတ်ကြီးကို ရုတ်တရက်မမြင်ဘူး။ မြင်ပင် မြင်ပါစေဆုံးတော့ ကိလေသာ ခန်းကွာ၍ ခဟန္တာ ဖြစ်ထော်မှုတဲ့ အတွက် ဘယ်လိုရုပ်သွင်နှင့်ပင် ချောက်ဖွန့် သော် လဲ ကြောက်လန့်ထော်မှုမှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့။

ဆဲသည့်လို မတုန်မထွပ်တဲ့ ဣန္ဒြေရရ နေပုံကို

မြင်တော့ မာရ်နတ်ကြီးက စတင်၍ သမာဓိ အလုပ်
ကို နှောင့်ရှက်လိုတဲ့ သဘောနှင့် ဂါထာ ထုတ်ဖော်
ဖို့ကလေး ရွတ်ဆို မေးမြန်းလိုက်တယ်။

- (၁) ကေနိဒံပကတံဗိမ္ဗံ၊
- ကွစိဗိမ္ဗဿကာရိကံ။
- ကွစိဗိမ္ဗံသမုပ္ပန္နံ၊
- ကွစိဗိမ္ဗံနိရုဇ္ဈတိ။ ။

(၁) အယေ၊ ဒဇို-အရှင်မ၊ ဣဒံဗိမ္ဗံ၊ ဤကိုယ်
ကောင် အထယ်ခြစ်ကြီးကို၊ ကေန၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ ပကတံ၊ ဘန်ဆင်း၍ ထားအပ်ပါသနည်း၊
ဗိမ္ဗဿ၊ ဤကိုယ်ကောင်အထယ်ခြစ်ကြီးကို၊ ကာရိ
ကံ၊ ဘန်ဆင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကွစိ၊ အဘယ်
အရပ်မှာ တည်ရှိပါသနည်း၊ ကွစိ၊ အဘယ်အရပ်
ဌာန၌၊ ဗိမ္ဗံ၊ ဤကိုယ်ကောင် အထယ်ခြစ်ကြီးသည်၊
သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာပါသနည်း၊ ကွစိ၊ အဘယ်
အရပ်ဌာန၌၊ ဗိမ္ဗံ၊ ဤကိုယ်ကောင်အထယ်ခြစ်ကြီး
သည်၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆုံးပါသနည်း။

မာရ်နတ်ကြီး၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်က သည်
လိုတဲ့။ ဤကိုယ်ကောင် အထယ် ခြစ်ကြီးကို
ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် ဘန်ဆင်း ပါသလဲ၊ ဘန်ဆင်းတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘယ်မှာ တည်နေပါသလဲ၊ ဤကိုယ်

ကောင်အထယ်ခြစ်ကြီးဟာ ဘယ်မှာဖြစ်၍ ဘယ်
 မှာ ချုပ်ဆုံးပါသလဲ။ အဲသည်လို ဆိုလိုတယ်။ သူ
 မေးပုံ ကြီးက ထာဝရ ဘန်ဆင်းတယ် ဆိုတဲ့
 အဓိပ္ပာယ်နှင့်ကိုက်သွားတာတဲမဟုတ်လား။ သည်
 မေးပုံကို ထောက်ထားသဖြင့် သည်မာရ်နတ်သား
 ကြီးဟာ ထာဝရဘုရား ဘန်ဆင်းတယ် ဆိုတဲ့ အ
 ယုကိုယုကြောင်း ကောင်းစွာ ထင်ရှား သွားတာ
 တဲမဟုတ်လား။

အဲ-သည်လို သာသနာတော် တရားအချက်နှင့်
 ဆန့်ကျင်ဘက် မေးမြန်းတဲ့ စကားကို သေလာ
 ထေရီမ ကြားထော့ မော့၍ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ
 မာရ်နတ်ယုတ်ကြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ
 သိတာနှင့် မလန့် မထိတ် ရဲသော စိတ်ထားဖြင့်
 အဖြေဂါထာကိုသို့ကသို ပြန်ရွတ်ဆိုထော် မူလိုက်
 ပါရောတဲ့။

(၂) နယိဒံအံတ္တံကတံဗိဇ္ဇံ ၊
 နယိဒံ ပရကတံအဂံ။
 ဟေတုပဋိစ္စသမ္ဘူတံ၊
 ဟေတုဘင်္ဂါနိရုဇ္ဈတိ။ ။

(၂) ဟဇေ၊ဟယ်မာရ်နတ်အယုတ်ထမာကြီး။
 ဣဒံဗိဇ္ဇံ၊ ဤကိုယ်ကောင် အထယ် ခြစ်ကြီးသည်။

အတ္တကတံ၊ ဝိဝိကိယံတိုင် ဘန်ဆင်း၍ထားအပ်
 သော အကောင်ကြီးသည်။ နဟောတိ၊ စင်စစ် မှတ်
 လေ မဟုတ်ချေ။ ဣဒံပိပွံ၊ ဤကိယံကောင်အထယ်
 ဖြစ်ကြီးသည်။ ပရကတံ၊ သူတပါးတို့ ဘန်ဆင်း၍
 ထား အပ် သော အကောင် ကြီး သည် လည်း။
 နဟောတိ၊ စင်စစ်မှတ်လေ မဟုတ်ချေ။ ဟေတံ၊
 အကြောင်းပစ္စည်းကို၊ ပဒိုစ္စ၊ အစွဲပြု၍၊ သ မှု တံ၊
 အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်တွေ ဖြစ်ပေါ်၍ နေမှုကြီးသာ
 တည်း။ ဟေတုဘင်္ဂါ၊ အကြောင်း ပစ္စည်းတွေ
 ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်တွေ
 မ ဖြစ် နိုင် ဘဲ ချုပ် စဲ ပျက် စီး ရ လေ တော့
 သတည်း။ ။

သေသာထေရီ ရှုတ်ဆိုတဲ့ ဂါထာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်
 ကတော့ သည်လိုတဲ့ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာ ကိယံ
 ကောင်ကြီးဟာ ဝိဝိကိယံတိုင် ပြုလုပ် ဘန်ဆင်း
 ထားတဲ့ အကောင်ကြီးလဲ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်နတ်၊
 ဘယ်ဗြာဟ္မာ၊ ဘယ်သတ္တဝါမှ ပြုလုပ် ထားတဲ့
 အကောင်ကြီးလဲ မဟုတ်ဘူး။ စင်စစ်မှာတော့ အ
 ကြောင်းသမုဋ္ဌာန်ကိုအစွဲပြုကာ အကျိုးတရားတွေ
 ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရုပ်ခဲ နာမ်ခဲ ကြီးဇ္ဈသာ ဖြစ်တယ်။
 သတ္တဝါ ရယ်ထို မရှိဘူး။ သတ္တဝါ တို့၏ ကိယံ

ကောင်ကြီး ရယ်လို့လဲ မရှိဘူး၊ သတ္တဝါတွေ ဖြစ်
အောင်ဘန်ဆင်းတယ်ရယ်လို့လဲ မရှိဘူး၊ အကျိုး
အကြောင်း ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ဆက်သွယ်ကာ ဖြစ်
ပေါ် ဥပါဒ်နေတဲ့ ရုပ်ကလာပ်၊ နာမ်ကလာပ် မှ
သာ ရှိတယ်၊ အဲ- သို့ကလို မာရိနတ် ကြီးအား
အချုပ်အားဖြင့် ပြောကြားပြီးတော့ ဥပမာ ပုံခင်း၍
အကျယ် တဝင့် ချေပ ပြောဆိုလိုပြန်တဲ့ အတွက်
ဒေသနာ ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို သို့ကလို ရှုတ်ဆိုထော်
မှုပြန်တယ်။

(၃) ယထာအညတရံဗိဇံ၊
ခေတ္တေဂုတ္တံဝိရူဟတိ။
ပထဝီရသဉ္စာဂမ္မ၊
သိနေဟုဉ္စတဒူဘယံ။ ။

(၄) ဧဝံခန္တိစ ဓာတုယော၊
ဆစအာယတနာနိမေ။
ဟေတု ပဋိစ္စသမ္ဘုတာ၊
ဟေတုဘင်္ဂါနိရုဇ္ဈရေ။ ။

၃။ ဟရေ၊ ဟယ်မာရိနတ်အယုတ်တမာကြီး၊
ခေတ္တ၊ ကောင်းစွာ တည်ထွင် လယ်ကွင်းပြင်နွဲ့၊
အညတရံဗိဇံ၊ မျိုးစေ့ထရရကို၊ ဂုတ္တံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်
သည်ရှိသော်၊ ပထဝီရသဉ္စ၊ မြေဆီဩဇာ အရသာ
ကို၎င်း၊ သိနေဟုဉ္စ၊ အေးမြစွာစိုရေဝတ်ကို၎င်း၊ တ

ဇ္ဇာယံ၊ ယိန္တိဓာတ် ခေဓာတ်နှစ်ပါးစုံကို အာဂမ္မ၊
မှီ တွယ် သမ္မု အကြောင်းပြု၍၊ ဝိရူဟဟိယထာ၊
အမြစ်အညှောက် ပေါက်ရောက်စည်ကား ကြီးပွား
သန့်စွမ်းလေ့တိသကဲ့သို့။

(၄) ဝေံ၊ ဤနည်း အတူသာလျှင်၊ ခန္ဓာစ၊ ငှပ်၊
ဝေ၊ သဉ်၊ သင်၊ ဝိညဉ် ခေါ်ငြား ခန္ဓာငါးဘုံသည်
၎င်း၊ ဓာတုယောစ၊ ဓာတ်ဟု ခေါ်ငြား ဆဲရှစ်ပါး
တို့သည်၎င်း၊ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ ယထာနုခြောက်ပါး၊
ဗာဟိရာ၊ ယထာနုခြောက်ပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊
ဣမေ အာယ တာနာနိစ၊ ဤ အာယ တန တရား
ဆဲနှစ်ပါးတို့သည်၎င်း၊ အတ္တိသန္တိ၊ ပရမတ္ထ သ
ဘော အားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ ရှိကြလေကုန်၏။
တာနိ၊ ထိုခန္ဓာ အာယယနု၊ ဓာတ်အပေါင်းတို့သည်၊
ဟောသုံ၊ အကြောင်း ပစ္စည်းကို၊ ပဒိုစ္စ၊ အစွဲပြု၍
သမ္ဘူတာ၊ ထပ်တလဲလဲ မပြတ်စဲဘဲ အမြဲပုံသေ
ဖြစ်ပေါ်၍ နေကြ လေကုန်၏။ ဟောသုဘာဝိ၊ အ
ကြောင်းပစ္စည်းတို့၏ ဗျက်ဖီးချုပ်ဆုံးခြင်းကြောင့်၊
နိရုဇ္ဈာနာ-နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အသစ် အသစ် မဖြစ် နိုင် ဘဲ
ပြတ်စဲ ချုပ်ဆုံးကြဲလေကုန် သတည်း။

ဆဲ-မာရ်နတ်က ဗျတ်ကမာကြီးအားပဋိပက္ခနည်း
အားဖြင့် ငါဟောပြောတဲ့တရားကို သင်နားထောင့်

စမ်း၊ လယ်ကွင်းထဲမှာ မျိုးစေ့ တချချကို ကြံချ
 စိုက်ပျိုးလိုက်တဲ့အခါ ဖြေခတ်အရသာ၊ ရေခတ်
 အရသာ၊ နှစ်ပါးကို အကြောင်း ပြုပြီး အဖြစ် အ
 ညွှောက်ပေါက်ရောက် ကြီးပွားတယ်မဟုတ်လား။
 ဆဲ-သည့်ဥပမာအတိုင်းတဲ့၊ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့တရား
 တွေ၊ အာယတန တဆဲ နှစ်ပါးဆိုတဲ့ တရားတွေ၊
 ခေတ်တဆဲ နှစ်ပါးဆိုတဲ့ တရားတွေ၊ ဆဲ-သည့်ရှုပ်
 ခေတ်၊ နာမ်ခေတ်၊ ပရမတ်တရားတွေဟာ ဆိုင်ရာ
 ဆိုင်ရာ အကြောင်းကို အမှီပြုပြီး ဖြစ်ပေါ် ဥပါဒ်
 လာကြတယ်။ အကြောင်းမရှိခဲ့ပါလျှင်ဘယ်အခါမှ
 မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြဘူး။ ဘယ်လိုပင် ဖြစ်ပေါ်၍နေကြ
 ပါသော်လဲအကြောင်းတရားတွေချုပ်ငြိမ်း၍ ယုတ်
 ဆင်း လိုက်ပြီလို့ ဆိုပါလျှင် အသစ် အသစ်မဖြစ်
 နိုင်တဲ့ ပြတ်စဲ ချုပ်ဆုံး ကုန်ကြတယ်။ အဓိပ္ပါယ်
 ထင်ရှားစွာ ပြဆိုရပါလျှင် လောဘနှင့်ဆိုင်တဲ့
 ကြီးက ကျေးဇူးပြုနေတဲ့အခါ လောဘနှင့်ဆိုင်တဲ့
 ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ဖြစ်ပေါ် နေကြတယ်။ ဒေါသ
 ဟိတ်ကြီးက ကျေးဇူးပြုနေတဲ့အခါ ဒေါသနှင့်ဆိုင်
 တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ဖြစ်ပေါ်နေကြတယ်။ ရူပါရုံ
 ဆိုတဲ့ အဆင်းက အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု
 နေပါလျှင် စက္ခု ဝိညာဉ်နှင့်ဆိုင်တဲ့ နာမ်ခေတ်တွေ

ဖြစ်ပေါ်နေလိမ့်မယ်။ ဝက္ခပိညာဉ် ဖြစ်ပေါ်အောင်
 လဲ ဝက္ခပသဒဝတ္ထုကနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေး
 ဇူးပြုပေးတယ်။ ဆဲ-သည်လို အကျိုး အကြောင်း
 ဆက်သွယ်ကာ ဖြစ်ပေါ်နေမှု ကြီး ကို ပင် သွင်
 ပရမတ္ထ သဘောကို မမြင်တဲ့ ပုထုဇဉ် သတ္တဝါ
 တွေက ငါ မြင်တယ်လို့ မှတ်ထင် စွဲလမ်း နေကြ
 တယ်။ စင်စစ်မှာတော့ ငါမြင်တာမဟုတ်ဘူး။ အစာ
 အာဟာရကို မျှိုသွင်းလိုက်တဲ့အခါ အာဟာရဇရုပ်
 တွေဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဆဲ-သည်ကဲ့သို့ အာဟာရ
 ပစ္စည်း ကျေးဇူးပြုပုံကိုမမြင်တဲ့ ပုထုဇဉ်သတ္တဝါ
 တွေက ငါ-အား ရှိ လာ တယ်။ ငါ သန့်စွင်း လာ
 တယ်လို့ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ တန်ခိုးကြောင့် အမျိုးမျိုး
 စွဲလမ်း နေကြတယ်။ စင်စစ်မှာတော့ ငါနှင့်မဆိုင်
 ငါပိုင် မဟုတ်ဘူး။ အာဟာရ ပစ္စယ သတ္တိဖြင့်
 အာဟာရဇ ရုပ်တွေ ဖြစ်ပွားနေမှုသာ မှန်တယ်။
 ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း သဘောအားဖြင့် အကျိုးအကြောင်း
 ဆက်သွယ်ဖြစ်ပွားနေကြတဲ့ ရုပ်ထရား၊ နာမ်ထရား၊
 အစဉ်တွေကို၊ ပဋ္ဌာန်းဉာဏ်ကို မမြင်တဲ့ ပုထုဇဉ်
 သတ္တဝါ အပေါင်းတို့က သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ သဘော
 အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါ၊ သူတပါး၊ ယောက်ျား
 မိန်းမရယ်လို့ မှတ်ထင်ပြီး ငါ့ထုပ်ရှားတယ်၊ ငါ့ခံ

စားတယ်၊ ငါ့ထိတယ်၊ ငါ့မြင်တယ်ရယ်လို့ အကြီး
အကျယ် ဘောက်ပြန်ကာ လမ်းလွဲ နေကြတယ်။
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ အကောင်အထည်ရယ်လို့ မှမရှိဘဲ၊
ဘန်ဆင်းတဲ့ သူဟာ ဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပမလဲ။ အဲ-
သို့ကလို့ ပဋ္ဌာန်းဉာဏ် အားဖြင့် ဝေဘန် ခွဲစိပ်၍
မိန့်ကြားတော်မူကြတယ်။ ။

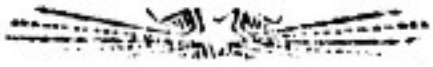
အဲ သည်အခါ ချောက်ထွန်ရန်သာ ရောက်တဲ့
မာရ်းတ်အယုတ်တမာကြီးဟာ လွန်စွာ ထိတ်လန့်
ခြင်းဖြစ်ပြီး “သေလာထေရီ ဘိက္ခုနီဟာ ငါ့အ
ကြောင်းကိုကောင်းစွာသိကုန်ပါပေါ့ကလား” အဲ-
သို့ကလို့ ထွေးတောဆင်ခြင်ပြီး လျှင်လျှင် မြန်မြန်
ဘန်ဆင်းတဲ့ ရုပ်သွင်ကို ဖျောက်၍ လွတ်လပ်ရာ
အရပ် ဝေးသို့ ထွက် ပြေး တိမ်းရှောင် လေ
သတည်း။ ။

ဤဝတ္ထု၌ “ဟောတုံပဋိစ္စ သန္တာတာ၊ ဟောတုဘင်္ဂါ
နိရုဇ္ဈရေ” ဟူသော ဂါထာပုဒ်သည် ပဋ္ဌာန်းဒေသနာ အ
ချက်နှင့် လွန်စွာ သက်ဆိုင်လှပေသည်။ အကြောင်း ပစ္စည်း
အမျိုးမျိုးကိုအစွဲပြု၍ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်အမျိုးမျိုးတွေဖြစ်ပေါ်၍
နေပုံကို ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌ နည်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဟောကြား
လျက်ရှိပေသည်။ သေလာထေရီ ဘိက္ခုနီ ဟောစဉ်က မာရ်
နတ်ကြီးအား ပဋ္ဌာန်းနည်းအမျိုးစုံဖြင့် ကျယ်ဝန်းစွာ ဟော
ကြားပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် သင်္ဂါယနာ တင်သောအခါ

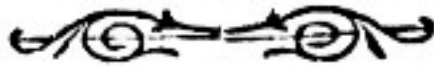
လွန်စွာ ကျယ်ဝန်းမည်စိုး၍ အချုပ် ဂါထာမျှဖြင့်သာ သင်္ခါ
ယနာ တင်သည်ဟု ယူဆထိုက်ပေသည်။

သေလာထေရီ ဘိက္ခုနီက ပဋ္ဌာန်းနည်းအားဖြင့် ဟော
ကြားတော်မူရာမာရ်နတ်အယုတ်တမာကြီးထိတ်လန့်ကြောက်
ရွံ့စွာထွက်ပြေး ရကြောင်းကို ထောက်ထားသဖြင့် ပဋ္ဌာန်း
ပီဋ္ဌိတော် ကြီးများကို ရွတ်ဘတ် သရဇ္ဈာယ် သော အခါ
မကောင်းဆိုးဝါး ဘုတ်ပြိတ္တာ၊ သရဲ၊ သဘက်များ ကြောက်
လန့် ထွက်ပြေး၍ ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုး ကင်းရှင်းနိုင်
သည်ဟုရှေးရှေးဆရာကြီးများ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။
ဤမိန့်ကြားတော် မူချက်အတိုင်း အစဉ် အဆက် အား ဖြင့်
ပဋ္ဌာန်းပီဋ္ဌိတော်ကြီးများကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူရှင်အများတို့
ရွတ်ဆို၍ လာခဲ့ ကြပေသည်။ ယခုအခါ ကာလ ဌလည်း
ပဋ္ဌာန်းပီဋ္ဌိတော်ကြီးများကို ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်တော်မူကြ
ပါကုန်။ ။ ဤဝတ္ထုကို ပဋ္ဌာန်း အမေးအဖြေနှင့် သက်ဆိုင်
သောကြောင့် သဂါထာ ဝဂ္ဂသံယုတ် ပီဋ္ဌိတော်ကြီးမှ ထုတ်
ဆောင်၍ပြလိုက်ပါသတည်း။ ။

(သေလာထေရီဝတ္ထုပြီး၏။)

မဟာဂမိယတိဿဝတ္ထု

(ပဋ္ဌာန်းဒေသနာကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်တော် မူခြင်းအားဖြင့် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်ကြောင်းကို ပြဆိုသောဝတ္ထု။)

ရှေးအခါ သီဟိုဠ် ကျွန်းမှာ မဟာဂမိဂမိယတိဿဝတ္ထုအမည်ရှိတဲ့ သီလဝန်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတပါး ထင်ရှား ရှိတော်မူတယ်။ အဘိဓမ္မာ ခုနှစ်ကျမ်းကို အစအဆုံး အားလုံး ဆောင် ရွက် တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပေပေါ့။

ထိုမထေရ်ကြီးသည် တနေ့သောအခါ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူရာ ဖြစ်တဲ့ ဗောဓိပင်ကို ဖူးမြင်ခြင်းအလို့ငှာ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ သင်္ဘောစီး၍ မဇ္ဈိမတိုင်းကြီးသို့ ထွက်ကြွတော် မူလာတယ်။ ကင်းမမြင် တဲ့ သ မုဒ္ဒရာ အ လ ယ် သို့ ရောက် တော့ သင်္ဘောထက်မှနေ၍ ထိုမှဤမှ ရှုစားထော်မူလိုက်ရာ ဟိုဘက်ကမ်းကိုလဲမြင်ရ၊ သည်ဘက်ကမ်းကိုလဲမြင်ရ၊ အရင်ရှစ်မျက်နှာတခွင်မှာ ရေအပြင်ကိုသာ မြင်တော်မူရတယ်။ သမုဒ္ဒရာ ရေပြင်ပေါ်မှာ ထင်မြင်၊ တလိမ့်လိမ့်နှင့် နိမ့်တုံ၊ မြင့်တုံ၊ ဖျပ်ရှား

နေတဲ့ ကြောက်မက်ဘွယ် လှိုင်းလုံးကြီးတွေကိုလဲ
မြင်တော်မူရတယ်။

ထိုအခါ မထေရ်ကြီး၏ စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လို
အကြံဖြစ်လာသလဲဆိုတော့သည်လိုတဲ့၊ ဤသမုဒ္ဒရာ
ကြီးဟာ ကမ်းမမြင် လမ်းမမြင် အလွန်ပင် ကျယ်
ဝန်းပါပေတယ်။ တောင်ရှိကမ်းရှိ လှိုင်းအိလှိုင်း
လုံးကြီးတွေကလဲ ထဖြန်းဖြန်းထကြွပုတ်ခတ်ထို့
နေကြတယ်။ အထိခံမ္မာ ခုနစ် ကျမ်း မှာ ပဋ္ဌာန်း
ပါဠိတော်ကြီးဟာလဲ လွန်စွာ နက်နဲ ကျယ် ဝန်း
တယ်။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းနှင့်သမုဒ္ဒရာကြီးကို နှိုင်းစာလို့
ကြည့်လိုက် ပါလျှင် သမုဒ္ဒရာ ကြီးဟာ ဘယ်က
လောက်ပင် ကျယ်ဝန်းတယ် ဆိုသော်လဲ ဟိုတ
ဘက်ကမ်းမှာ စကြာဝဠာတောင်ကြီးဖြင့် တားဆီး
ပိုင်းခြား၍ ထားတယ်။ သည်ဘက်ကမ်းမှာ ဇမ္ဗူ
ဒီပါကမ်းရိုးဖြင့် တားဆီးပိုင်းခြားလို့ ထားတယ်။
အောက် အပြင်မှာတော့ မဟာပထဝီ မြေကြီးဖြင့်
ပိုင်းခြားလို့ ထားတယ်။ အထက် အပြင် မှာတော့
ကောင်းကင်ဖြင့် ပိုင်းခြားလို့ထားတယ်။ ဆဲ-သို့က
လို သမုဒ္ဒရာ၏ အပိုင်း အခြားဟာ ထင်ရှားစွာ ရှိ
တယ်။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၏ အပိုင်းအခြားမှာတော့
အကျယ်ဝန်းကြီးကျယ်ထွသဖြင့် ဘယ်မှာမှအပိုင်း

အခြား ရယ်လို့မရှိဘူး။ သဗ္ဗညုတ ရှေ့ဥာဏ်တော်
၏ မြူးကွန့်လူးလွန့်ရာ အစစ်ကြီး ဖြစ် ပေ တယ်။
ဆဲသို့ကလိုဆင်ခြင်တော်မူမိသတဲ့။

ထိုအခါ မထေရ်မြတ်ကြီး၏ စိတ်ထဲမှာ လွန်စွာ
နှုတ်ဆိမ့်တဲ့ ဝိတိဇောတွေ ဖြစ်ပွားလာပြီး ပဋ္ဌာန်း
ကျမ်း ကြီး ကို အပြန်အဟွန် သုံး သပ် ဆင် ခြင်
တော်မူလိုက်ရာ သင်္ဘောပေါ်မှာပင် ကိလေသာ
ကွာလျော့၍ မြတ်သောရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်
တော်မူလေသတည်း။ ထိုအခါလွန်စွာဝမ်းမြောက်
တော်မူထွသဖြင့် ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းကြီးကို ခွဲဆိပြီး
ဥဒါန်း ဂါထာကြီးကို သို့ကလို ရွတ်ဆိုတော်မူ
လိုက်တယ်။

အတ္ထေဝဂန္တိရ ဂတံသုဒုဗ္ဗုခံ၊
သယံအဘိညာယ သဟေတုသမ္ဘဝံ။
ယထာနုပုဗ္ဗ နိဗ္ဗိလေန ဒေသိတံ၊
မဟေသိနာ ရူပဂတံဝပဿိတိ။ ။

ဘောဇ္ဇော၊ ဒို- လူနတ် ပြာဟွာ သတ္တဝါ
အပေါင်းတို့၊ နိဗ္ဗိလေန၊ တရား ဥသယံ အလုံးစုံကို
အကုန်ခြင်တော်မူပြီးသော၊ မဟေသိနာ၊ ရှင်တော်
မြတ် ဘု ရား သည်။ သယံ၊ ကိုယ် တော် တိုင်၊
သဟေတု သမ္ဘဝံ၊ အကြောင်း အကျိုးနှင့် တကွ၊
အဘိညာယ၊ ထိုးထွင်းထိမြင်တော်မူပြီး၍၊ ဒေသိတံ၊

ဟောတော် မူ အပ်သော၊ သုဒ္ဓဗ္ဗ၊ အလွန် တရာ
 မြင်နိုင် ခဲထွပွာထသော၊ ဂစ္ဆိရဂထံ၊ နက် နဲ ခြင်း
 ကြီးနက်နဲထွပေသော ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းမြတ်ကို၊ ရူပ
 ဂထံဝ၊ လက်ဝယ်တင်ထားပတ္တမြားရှပ်သွင်ကဲ့သို့၊
 ပထမတိ-ပထမန္တော၊ ထင်ရှားပိုင်ပိုင်မြင်နိုင်သော
 ဝုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်၊ အတ္ထဝံ၊ ရှိပေသေး သည်သာ
 လျှင်ကထည်း။

ဤဝတ္ထု၌ မဟာဂမိယတိဿမထေရ်မြတ်ကြီး
 သည် သမုဒ္ဓရာကြီးနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ပဋ္ဌာန်း ကျမ်း
 ကြီးကို ဆင်ခြင်တော်မူရာတွင် ပဋ္ဌာန်းဥာဏ်ထွေ
 ပွင့်လင်း၍ ကိလေသာကင်းသော ရဟန္တာအဖြစ်
 သို့ ရောက်တော် မူလေသည်။ သမုဒ္ဓရာ အလယ်
 သင်္ဘောပေါ် ၌ထည်လျက် ဤမထေရ် ကြီးကဲ့သို့
 ရဟန္တာ ဖြစ်သော ဝုဂ္ဂိုလ် များသည် သာသနာ
 တော်မှာ အလွန်တရာမှ ရှားပါးထွပေသည်။

ဤဝတ္ထုကို ထောက်ထား ဆင်ခြင်သော အား
 ဖြင့် ဥာဏ်ပညာကြီးရင့်ကြောင်း၊ ကိလေသာကွာ
 ရှင်းကြောင်းဖြစ်သော ပဋ္ဌာန်း ပါဠိတော် ကြီးများ
 ကို သာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံဆဲအခါ လူဖြစ်ကျိုး
 နပ်ကြ လေအောင် လေးလေး စားစား မှတ်သား
 ဆောင်ရွက်သင့်ကြပေသတည်း။

ရောင်ခြည်တော်ဘွဲ့
၅၈ လုံး ခွဲ မြန် မာ က မျာ

ပဌာန်းခွဲ

- (၁) တုန်းတော်အောင်ပန်း၊ ညောင်နန်းမညှိုပြင်၊
ပလ္လင်ဘူမိ၊ ဗောဓိခရိုင်၊
ပြိုင်ဆိုင်ရန်ထွေး၊ မာန်ဘေးခုတ်ချိုင့်၊
သစ္စာပန်း၊ ဆင်းမြန်း ရွှေလက်ကိုင်။
- (၂) ခေ့မြေဘဝင်၊ ညှို့တက်ဆူဝေ၊
နတ်လူညွတ်ဥူး၊ ထွန်ဖူးပရမေ၊
သတ္တာသတ္တ၊ ပြောင်းကြွကွန်ချွေ၊
ရွှေအိမ်နန်း၊ စံမြန်းခါတဲ့လေ။
- (၃) ဟေတုဟေတု၊ မြေထုလိုက်ချံ၊
ရွှေညာဏ်တော်စွမ်း၊ ပဌာန်းအစို၊
ဆင်ခြင်တုံတိ၊ ပဋိနူလုံ၊
ကိုယ်တော်ကြီး၊ ရေမီးပိုက်သန်းခြံ။

နီလရောင်ခြည်တော်ခွဲ

- (၄) ဆံကေမြကုံး၊ မျက်လုံးမျက်တောင်၊
မုတ်ဆိတ်တော်များ၊ မြသားအရောင်။

အစိတ်စိတ်မှ၊ ဘိတ်ဘိတ်ညှိမှောင်၊
ထိန်ထိန်လျှမ်း၊ တိတ်ပန်းအာကာဘောင်၊

(၅) မြေရောင်ပြီသာ၊ နီလခေါ်ဆို၊
စိမ်းပြာမှောင်ခဲ၊ အောင်မဲအညှိ၊
ထွက်ကွန်ဂြိုဟ်တော့၊ ကြည်နူးဘွပဇီကု၊
နီလာယပ်၊ လွှဲခပ်နေသလို။ ။

(၆) ကြာညှိထိုင်တုန်း၊ ရှိုင်လုံးပွင့်ဟန်၊
တိတ်ညှိပုဆိုး၊ ဖြန့်မိုးပြဟန်၊
ဥဒေါင်းလည်ရေး၊ မြသွေးသဏ္ဍာန်၊
တခွင့်လုံး၊ ရွှင်ပြုံးမြေရေကန်။ ။
ဝိတရောင်ခြည်တော်ဘွဲ့

(၇) အရေတော်ပါး၊ ရွှေသားထိဂီ၊
ဝါလျှံထိန်ဝင်း၊ ကိုယ်တွင်းအဆီ၊
ကြည်ကြည်ပထို၊ ဝိတရံသီ၊
တလက်လက်၊ ပေါ်ထွက်ပြန်ကြံပြီ။

(၈) နေရောင်ထိုးရှက်၊ ပြုံးပျက်ရွှေတောင်၊
ရွှေရည်ရွှေမီး၊ ရွှေပြုံးသယောင်၊
ရွှေပြတာန်မီး၊ ပြုံးပြုံးပြောင်ပြောင်၊
လွှဲလွှဲခပ်၊ ရွှေယပ်ရာသေစင်းထောင်။

(၉) မဟာထွေခါး၊ မကားရွှေခွယ်၊
ရွှေရောင်ခတ်သန်း၊ လျှပ်ပန်းသဖွယ်။

ရူမခန်းပ၊ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ်၊
တိုက်အလုံး၊ ရွှေကုံးဆင်သချယ်။ ။

လောဟိတရောင်ခြည်တော်ဘွဲ့

(၁၀) လျှာတော်နှုတ်ခမ်း၊ နိမြန်းစုံညီ၊
ခြေလက်၊ နှစ်ပါး၊ ဘဝါးအနီ၊
ကိုယ်တော်အသွေး၊ တွေးတွေး ရံသီ၊
ထွက်ကွန့်မြန်း၊ ခက်ပန်းခိုင်နှင်းဆီ။ ။

(၁၁) ပတ္တမြားကြီး၊ နေမီးတူပြိုင်၊
နီတွေးရောင်လျှမ်း၊ ခေါင်ရမ်းအခိုင်၊
တိမ်ပန်းတိမ်ညွန့်၊ လိမ်တွန့်ဆိုင်ဆိုင်၊
ရဲရဲငြိ၊ မဏိကျောက်ဂူယိုင်။ ။

(၁၂) ကမ္မလာဖဲ၊ ရဲရဲရစ်ရုံ၊
ပြတာနုဖြန့်ရိုး၊ နီမျိုးအစုံ၊
မဏိယပ်ဆွဲ၊ ခပ်လွှဲသည်ပုံ၊
တိုက်ခပင်း၊ အလင်းပိုက်ထိမ်းခြုံ။ ။

ဩဒါတ ရောင်ခြည်တော်ဘွဲ့

(၁၃) စွယ်တော်(၄)ခါတ်၊ သွားမြိတ်(၄)ဆယ်
ဥက္ကလုံမွေး၊ မြူဖွေးအနွယ်၊
မျက်ဖြူ တော်မြတ်၊ ရိုးခါတ်သွယ်သွယ်၊
ဩဒါတ၊ မြူဆွလွန်ဝင်ကြယ်။ ။

- (၁၄) စပယ်ကြက်ရုံး၊ ဇွန်ကုံးပန်းမာလ်၊
 ဘွဲ့ဖြူပုဆိုး၊ ဖြန့်မိုးပြတာနံ၊
 ပုလဲဆင့်လှို၊ ရွဲနှင့်ဖလ်မှန်၊
 အရှိန်ဟင်၊ စိန်ချုပ်ပုံသဏ္ဍာန်၊ ။
- (၁၅) စိန်ကျောက်ခဲ၊ မြောက်ကြံမြောက်သွန်၊
 သုန်သုန်လေဖြန်း၊ ရေပန်းတံခွန်၊
 ငွေရေယဉ်ကြီး၊ ကျစီးငွေပြွန်၊
 ဖြူရောင်ဖွေး၊ ရောထွေးလိန်ရှက်လွန်၊ ။
- (၁၆) ငွေပုဏ္ဏီနိစံန်း၊ လနန်းယာဉ်ဆောင်၊
 ယုန်ဖြူစက်ဝန်း၊ တက်ထွန်းသယောင်၊
 နွဲတထိမ့်ထိမ့်၊ ငြိမ့်ငြိမ့်ပါအောင်၊
 ခပ်လေငြား၊ ငွေသား ငွေယင်ထောင်၊ ။
- (၁၇) ဘုံနယ်တထွား၊ ဘော်သားဘော်ဆိုင်၊
 ကြယ်စုံ သောက်ရှူး၊ တောက်မြူးအမြိုင်၊
 ဖြူရောင်ရှက်ထိုး၊ ဘဝဂ်ဘုံတိုင်၊
 ဆင့်ဆင့်ပြေး၊ ဖြူဖွေး ဘယ်ဆုံးနိုင်၊ ။
 မဇ္ဈိဋ္ဌရောင်ခြည်တော်ဘွဲ့
- (၁၈) ဆံတော်အဖျား၊ ဘဝါးတော်တိုင်၊
 ရွှေကိုယ်တော်သုံး၊ ပတ်ကုံးထပြိုင်၊
 အမိပ်မိပ်မှ၊ ဘိတ်ဘိတ်ရောင်ဆိုင်၊
 မဇ္ဈိဋ္ဌ၊ ထွက်ကြကွန်မြူးလှိုင်၊ ။

(၁၉) သပြေမှူးကြီး၊ အသီးရောင်ပေ၊
 မိုးကြိုးရည်ကော်င်း၊ နိုမောင်းသလေ၊
 ခရမ်းရင့်ရင့်၊ ပန်းပွင့်ပုံနေ၊
 ရှုမညောင်း၊ ရောင်မောင်းထွိုကွန်ဝေ။ ။

ပဘဿရရောင်ခြည်တော်ဘွဲ့

(၂၀) နိုတွေးခွထွား၊ ဘဝါးဟော်စုံ၊
 ရောင်ထွိုတော်ဆုံး၊ ကိုယ်လုံးအကုန်၊
 အစိပ်စိပ်မှ၊ ဘိတ်ဘိတ်ရောင်ဟုန်၊
 ပြိုးပြိုးပြက်၊ မြန်းထွက်လေကြာပုံ။ ။

(၂၁) ဆေးစုံဝပ်နှော၊ မြတ်သောရောင်ရှိန်၊
 မီးပန်းလျှပ်ပန်း၊ နတ်နန်းဝတီန်၊
 ဥက္ကာကြယ်ကြီး၊ ညီးညီးထိန်ထိန်၊
 နေရောင်ရှက်၊ ဒေါင်းကွက်ရတီစိန်။ ။

(၂၂) ယိမ်းတနွဲ့နွဲ့၊ စိမ်းလွဲဝါရောင်၊
 ပန်းစုံဆင်နွဲ့၊ ထွင့်ကြသယောင်၊
 မိလ္လာဆန်းတဲ့၊ တိမ်ပန်းတိမ်တောင်၊
 လက်လက်လျှမ်း၊
 ပြက်သန်းနေသောင်းထောင်။ ။

ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါး ကွန်မြူးဟန်

(၂၃) ခြောက်ဖြာလူးလွန်၊ ပြူးကွန်ရောင်ဝေ။

ကျောက်မျက်မှူး၊ မြိန်ညှိုးသလေ၊
တံ၊ ပြာဟွာ၊ နတ်၊ ပြုသာန်ဆောင်တွေ၊
ထွန်းနိုင်တဲ့၊ ပြာပွဲမှောင်ချေချေ။

(၂၄) မြရောစိန်ရော၊ မြိန်သောရောင်ခြည်၊
နေဝန်းလဝန်း၊ ပထွန်းမကြည်။

ပြာဟွာဂိုဏ်းနှင့်၊ နတ်တိုင်းရွှေပြည်၊
နေရောင်ဖုံး၊ ပိုးစုန်းတုကြသည်။

(၂၅) လောကဓာတ်လုံး - မဆုံးနိုင်ပေါင်၊
ဒိသာဆယ်ခန်း- ကြွမြန်းအရောင်၊
မြေထု၊ ရေထု၊ - လေထု၊ ကုန်အောင်၊
ဆင့်ဆင့်စွဲ၊ တင့်ကဲတိန်တောက်လေောင်။

(၂၆) ပဋ္ဌာန်းထိမ်မွေ့- ရှိန်ငွေတော်ပင်၊
ခြောက်ဆူရောင်ဖြိုး- တန်ခိုးအရှင်၊
ဆဗ္ဗဏ္ဍဟု- မည်ရကျော်ထင်၊
ဦးညွှတ်တွား- ဘုရားမြတ်သခင်။

(၂၇) ကြည်ညိုလေးမြတ် - ရေးဝပ်နှိုင်းချိန်၊
လယ်တီပဏ္ဍိ- ကဝိကဝိန်၊
သဒ္ဓါပွားလှို- နာကြားမြန်မြန်၊
ရှုတ်ဆုံရေး- လှူပေးဥာဏ်စက်ရှိန်။

ရောင်ခြည်တော်စွဲ မြန်မာကဗျာဖြိုး၏။

